

Carla Rodríguez Garcia

QÜESTIONANT ELS ESTEREOTIPS DE GÈNERE EN L'EDUCACIÓ INFANTIL

TREBALL DE FI DE GRAU dirigit per la Sra. Helena
Garriga Cazorla

GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL

UNIVERSITAT ROVIRA i VIRGILI

Tarragona

2025

Dedicatòria

A tots els infants que un dia es van sentir diferents.

Als que van amagar el que els agradava per por de no encaixar.

Als que van callar quan volien jugar d'una altra manera, vestir d'un altre color o imaginar un futur que no sortia als contes.

Aquest treball és per vosaltres.

Perquè créixer sense límits ni etiquetes és, potser, la forma més valenta de ser un mateix.

Agraïments

Gràcies a la meva tutora, Helena Garriga, per ser molt més que una guia: per la seva dedicació, la seva mirada i per acompanyar-me amb calidesa durant tot aquest procés.

A la meva mare, per traspasar-me la seva vocació i ensenyar-me a veure el món amb ulls d'infància i cor obert.

A la meva família, pel suport incondicional i la presència constant al llarg d'aquests quatre anys.

RESUM

Aquest Treball de Final de Grau, titulat “*Qüestionant els estereotips de gènere en l’educació infantil*”, té com a finalitat principal dissenyar i portar a terme una proposta didàctica que permeti treballar la consciència crítica envers els estereotips de gènere amb infants de 4 i 5 anys. La recerca parteix de la idea que aquests estereotips, tot i ser sovint subtils i normalitzats, condicionen profundament el desenvolupament personal, social i acadèmic dels infants, limitant-los en les seves preferències, maneres de ser i projeccions de futur.

La part teòrica del treball ofereix una anàlisi detallada sobre com es construeix la identitat de gènere des de la primera infància i com agents com la família, l’escola i els mitjans de comunicació contribueixen a reforçar rols socials diferenciats. També s’hi exploren conceptes clau com l’efecte Pigmalión, el llenguatge inclusiu i el paper del joc i de l’ocupació dels espais escolars.

En l'àmbit pràctic, es desenvolupa una Situació d’Aprentatge implementada en una aula de P5 d’una escola pública del Baix Penedès. S’hi proposen set sessions pensades per fer aflorar i qüestionar els estereotips a través de dinàmiques com “Escollim un regal” o “Què vull ser de gran?”. La recollida de dades es fa mitjançant observacions sistemàtiques, anecdòtiques, rúbriques i altres instruments adaptats a l’etapa infantil.

Els resultats indiquen que, tot i la persistència d’alguns rols preestablerts, es produeixen canvis significatius en la manera com els infants interpreten el gènere. Tanmateix, el treball conclou que per generar transformacions profundes i duradores caldria una presència més sostinguda d’aquest tipus d’intervencions dins l’educació.

Paraules clau: educació infantil, estereotips de gènere, identitat, intervenció pedagògica, diversitat, igualtat d’oportunitats.

RESUMEN

Este Trabajo de Final de Grado, titulado “*Cuestionando los estereotipos de género en la educación infantil*”, tiene como finalidad principal diseñar y llevar a cabo una propuesta didáctica que permita trabajar la conciencia crítica hacia los estereotipos de género con niños de 4 y 5 años. La investigación parte de la idea que estos estereotipos, a pesar de ser a menudo sutiles y normalizados, condicionan profundamente el desarrollo personal, social y académico de los niños, limitándolos en sus preferencias, maneras de ser y proyecciones de futuro.

La parte teórica del trabajo ofrece un análisis detallado sobre cómo se construye la identidad de género desde la primera infancia y como agentes como la familia, la escuela y los medios de comunicación contribuyen a reforzar roles sociales diferenciados. También se exploran conceptos clave como el efecto Pigmalión, el lenguaje inclusivo y el papel del juego y de la ocupación de los espacios escolares.

En el ámbito práctico, se desarrolla una Situación de Aprendizaje implementada en un aula de P5 de una escuela pública del Baix Penedès. Se proponen siete sesiones pensadas para hacer aflorar y cuestionar los estereotipos a través de dinámicas como “Escogemos un regalo” o “¿Qué quiero ser de mayor?”. La recogida de datos se hace mediante observaciones sistemáticas, anecdotarios, rúbricas y otros instrumentos adaptados en la etapa infantil.

Los resultados indican que, a pesar de la persistencia de algunos roles preestablecidos, se producen cambios significativos en la manera como los niños interpretan el género. Aun así, el trabajo concluye que para generar transformaciones profundas y duraderas haría falta una presencia más sostenida de este tipo de intervenciones dentro de la educación.

Palabras clave: educación infantil, estereotipos de género, identidad, intervención pedagógica, diversidad, igualdad de oportunidades.

ABSTRACT

This Final Degree Project, titled “*Questioning Gender Stereotypes in Early Childhood Education*”, has as its main goal the design and implementation of a didactic proposal aimed at fostering critical awareness of gender stereotypes among 4- and 5-year-old children. The research is based on the idea that these stereotypes, although often subtle and normalized, deeply affect children's personal, social, and academic development, limiting their preferences, ways of being, and future aspirations.

The theoretical part of the project offers a detailed analysis of how gender identity is constructed from early childhood, and how agents such as family, school, and the media contribute to the reinforcement of differentiated social roles. Key concepts such as the *Pygmalion effect*, inclusive language, and the role of play and spatial occupation in schools are also addressed.

In the practical section, a Learning Situation is implemented in a P5 classroom of a public school in the Baix Penedès region. Seven sessions are proposed, designed to bring to light and question gender stereotypes through dynamics such as “Choosing a gift” or “What do I want

to be when I grow up?”. Data collection is carried out through systematic observations, *anecdotal records*, rubrics, and other instruments adapted to the early childhood stage.

The results indicate that, despite the persistence of some pre-established roles, significant changes occur in the way children interpret gender. Even so, the project concludes that, in order to generate deep and lasting transformations, a more sustained presence of this type of intervention in education is needed.

Keywords: early childhood education, gender stereotypes, identity, pedagogical intervention, diversity, equal opportunities.

Índex

1. INTRODUCCIÓ.....	8
2. MARC TEÒRIC.....	9
2.1. El gènere: una construcció social en constant evolució.....	9
2.2. Què són els estereotips de gènere i com condicionen la societat?.....	9
2.3. El gènere après: com es modela la identitat des de la infància.....	10
2.4. Llar i gènere: com la família modela les identitats infantils.....	13
2.5. L'impacte de l'efecte Pigmalíó: quan les expectatives defineixen el futur.....	15
2.6. El gènere com a frontera: conseqüències de les limitacions imposades des de la infància.....	17
2.7. Herència invisible: com l'escola modela les preferències infantils.....	19
2.7.1. Desigualtats invisibles: ocupació i apropiació de l'espai a l'escola.....	19
2.7.2. Quan una joguina no és només una joguina: construcció del gènere a través del joc.....	21
2.7.3. El mirall educatiu: la influència docent en la igualtat de gènere.....	21
2.8. El llenguatge com a eina de canvi: cap a una comunicació inclusiva.....	22
3. MARC METODOLÒGIC.....	23
3.1. Pregunta d'investigació.....	23
3.2. Objectius.....	23
3.3. Disseny.....	23
3.3.1. Introducció i temporització.....	23
3.3.2. Mostra i context educatiu.....	26
3.3.3. Instruments de recollida de dades.....	27
3.3.4. Disseny de les sessions.....	29
3.3.4.1. Descripció de la sessió 1.....	29
3.3.4.2. Descripció de la sessió 2.....	30
3.3.4.3. Descripció de la sessió 3.....	30
3.3.4.4. Descripció de la sessió 4.....	31
3.3.4.5. Descripció de la sessió 5.....	31
3.3.4.6. Descripció de la sessió 6.....	32
3.3.4.7. Descripció de la sessió 7.....	32
3.4. Resultats.....	33
3.4.1. Resultats i anàlisi de resultats de la sessió 1.....	33

3.4.2. Resultats i anàlisi de resultats de la sessió 2.....	36
3.4.3. Resultats i anàlisi de resultats de la sessió 3.....	39
3.4.4. Resultats i anàlisi de resultats de la sessió 4.....	40
3.4.5. Resultats i anàlisi de resultats de la sessió 5.....	43
3.4.6. Resultats i anàlisi de resultats de la sessió 6.....	45
3.4.7. Resultats i anàlisi de resultats de la sessió 7.....	49
3.4.8. Resultats generals.....	53
3.5. Guia per desconstruir els estereotips de gènere dins de l'aula d'infantil.....	55
4. Conclusions.....	56
5. Referències.....	58
6. Annexes.....	60

Índex de figures

Figura 1. Temporalització de la SA. Font: Elaboració pròpia.....	26
Figura 2. Instruments de registre d'evidències. Font: Elaboració pròpia.....	27
Figura 3. Resultats de la sessió 1 "Escollim un regal"	35
Figura 4. Resultats de la sessió 2 "Quin serà el futur d'aquest nadó?"	38
Figura 5. Resultats de la sessió 3 "Qui és?".....	39
Figura 6. Resultats de la sessió 4 "Fes-ho com a cada, mímica de les tasques domèstiques"	42
Figura 7. Resultats de la sessió 5 "Què vull ser de gran?"	44
Figura 8. Resultats de la sessió 6 "Què hi ha darrere de cada regal?"	48
Figura 9. Resultats de la sessió 7 "Tornem a fer un regal?".....	51
Figura 10. Comparativa sessió inicial i final de forma gràfica. Elaboració pròpia.....	53
Figura 11. Comparativa sessió inicial i final de forma visual. Elaboració pròpia.....	54

Índex de taules

Taula 1. Comparativa acceptació vestit i disfressa superheroi. Elaboració pròpia.....	49
---	----

1. INTRODUCCIÓ

«En los estereotipos se cocina el machismo». Aquesta contundent afirmació, extreta del llibre *Educar en feminismo* d'Iria Marañón, resumeix amb claredat la base ideològica d'aquest treball: els estereotips de gènere. Aparentment inofensius i sovint normalitzats, els estereotips de gènere constitueixen el fonament sobre el qual es construeixen les desigualtats i violències de gènere. Una altra cita significativa de la mateixa autora reforça aquesta idea: «Los motivos que llevan a un hombre a asesinar una mujer se gestan durante su infancia y adolescencia: un niño no nace machista, la Sociedad en la que vivimos lo configura como tal». Aquestes paraules alerten sobre la gravetat del problema i posen de manifest la necessitat urgent d'una intervenció educativa des de les primeres etapes de la vida.

Aquest Treball de Final de Grau neix d'una inquietud personal davant la persistència del sexisme a la nostra societat i del convenciment que l'educació és una eina fonamental per revertir aquesta realitat. El contacte directe amb l'aula i amb les dinàmiques escolars ha permès observar com, malgrat els avenços socials assolits en les darreres dècades, els estereotips de gènere continuen presents en el llenguatge, els jocs, les relacions i fins i tot en les expectatives del professorat i de les famílies.

Per tal de fonamentar aquesta reflexió, el marc teòric del treball ofereix una visió global sobre la construcció dels estereotips de gènere des de la primera infància i la manera com aquests condicionen el desenvolupament dels infants i la societat en general. Des d'una aproximació al gènere com a construcció social, s'exploren les formes en què la identitat es modela des de ben petits, amb especial atenció a la influència de l'entorn escolar, familiar i social. S'aborden aspectes com l'impacte de les expectatives adultes, la desigual ocupació dels espais dins l'escola i el paper del llenguatge en la reproducció dels rols de gènere, entre d'altres.

Amb aquesta motivació, el treball planteja una proposta d'intervenció educativa adreçada a l'etapa d'educació infantil, concretament amb infants de 4-5 anys, en una aula formada per 17 alumnes (11 nens i 6 nenes) que té com a objectiu principal conscienciar els infants sobre la presència dels estereotips de gènere, ja que tot i els avenços en matèria d'igualtat, la realitat és que els infants continuen creixent en un context carregat de rols i expectatives que condicionen la seva manera de ser i d'actuar.

En aquest sentit, es vol aprofitar el potencial transformador de l'educació per promoure un entorn d'aprenentatge que afavoreixi la lliure expressió emocional, l'exploració d'interessos diversos i la construcció d'una societat més equitativa, justa i lliure de discriminacions.

2. MARC TEÒRIC

2.1. El gènere: una construcció social en constant evolució

Segons l'OMS (Organització Mundial de la Salut) el gènere són els rols i característiques que cada diferent societat considera apropiats per les dones i homes. El gènere és fruit de les relacions entre persones i com a conseqüència no és estàtic, sinó que canvia juntament amb el temps i lloc.

Hi ha persones que no s'ajusten a les característiques dels gèneres assignats per la societat i cultura, com rols, responsabilitats, obligacions... És per això, que moltes vegades aquestes persones solen ser objecte de discriminació i exclusió social. L'OMS (2018) afirma que aquesta discriminació i exclusió social, augmenta les taxes d'exposició i vulnerabilitat enfront dels riscos de la salut.

2.2. Què són els estereotips de gènere i com condicionen la societat?

Els estereotips de gènere són una visió generalitzada sobre els rols i atributs que s'assignen a homes i dones. Segons la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, els estereotips de gènere es defineixen com a "imatges simplificades que atribueixen uns rols fixats sobre els comportaments pretesament 'correctes' o 'normals' de les persones en un context determinat en funció del sexe al qual pertanyen" (Gencat, 2021).

Aquests estereotips són perjudicials tant individualment com conjuntament en la societat, ja que limiten la llibertat, els gustos, el desenvolupament de capacitats personals i condiciona la presa de decisions sobre les seves vides (Naciones Unidas, n.d.).

Segons l'Institut Català de les Dones, de la Generalitat de Catalunya (2021), els estereotips de gènere es classifiquen en quatre branques: els trets personals, les tasques domèstiques, l'ocupació i l'aparença física. A continuació es detallaran alguns d'aquests estereotips que obstaculitzen la igualtat i no defensen els trets característics de cada persona independentment del seu gènere.

Entre els trets personals de les dones se'n destaca que són emotives, parlen molt, no tenen força física, són passives, els encanta la moda i la cuina, són tafaneres i envejoses entre elles. Mentre que els homes no expressen les emocions, són de poques paraules, actius, els encanta el futbol i els cotxes, són bons companys i solidaris entre ells (Gencat, 2021).

D'altra banda, pel que fa a les tasques de la llar les dones s'encarreguen de la majoria d'aquestes, els agraden molt els infants, són les responsables de les feines, netegen la roba, tenen cura de les persones de la casa. Mentre que els homes, no els agraden els infants, "ajuden" en les tasques de la llar, tenen cura de les plantes del jardí o s'encarreguen del bricolatge i mantenen la casa econòmicament.

També, sobre l'ocupació, les dones desenvolupen feines relacionades amb l'educació, infermeria i ciències socials i tenen posicions inferiors i subordinades. Els homes desenvolupen feines tècniques, científiques i tecnològiques i tenen posicions de responsabilitat i comandament.

Per acabar, en l'aparença física les dones han de tenir cura del seu aspecte, sedueixen amb l'atractiu del seu físic i vesteixen de color rosa a les nenes. Els homes no tenen per què cuidar el seu aspecte, sedueixen per la seva intel·ligència, èxit social i poder econòmic i vesteixen als nens de blau.

Aquests estereotips de gènere, és a dir, els rols fixats sobre com haurien de comportar-se les persones, esdevenen negatius perquè reforcen les desigualtats de gènere. És per això, que els mitjans de comunicació haurien de tenir molta cura, ja que tenen un poder amplificador en audiències molt àmplies, i una d'elles podrien ser els infants (Gencat, 2021).

2.3. El gènere après: com es modela la identitat des de la infància

Com postula Piaget (1970) "la niñez... es una fase biológicamente útil cuya significación es la de adaptación progresiva a un entorno físico social" (Tucker, 1982, p. 138).

És evident que malgrat els esforços que s'estan fent actualment, encara hi ha una gran part de l'entorn que, pel seu disseny o color, reflecteix estereotips de gènere: llençols, tovalloles, carmanyoles, cotxets, joguines, material escolar com motxilles, estotjos... Tot això es troba al voltant de l'infant d'ençà que és un nadó. Freeman (2007) va observar que 24 mesos després d'haver nascut els infants són capaços de diferenciar-se de gènere, és a dir, saber si són una nena o un nen. A més, cinc anys després, comencen a saber com s'han de comportar seguint els rols estereotipats que li toquen per al sexe que se'ls ha assignat.

Els infants són un bon reflex de què la societat imposa, ja que són molt bons estudiants de la cultura estereotípica i aprenen molt ràpidament amb quines joguines han de jugar i amb quines no.

Freeman (2007) va realitzar un estudi, on es va observar clarament com els infants d'infantil diferenciaven les "joguines de nenes" i les "joguines de nens", basant-se en una descripció estereotipada. A més, en l'article fa al·lusió als familiars i als professionals perquè siguin curosos amb les interaccions que tinguin amb les petites i petits, ja que poden influir sobre la imatge del valor personal i les creences dels infants.

És clar, llavors, que els infants saben diferenciar molt bé les joguines de nen i nena, però de fet, és fins i tot abans del naixement de l'infant que ja trobem diferències en funció del sexe del nadó que encara no ha nascut. Per exemple, es va veure que els colors, objectes, decoracions i joguines que es posaven en les habitacions del nadó que havia de néixer s'escollien en funció del sexe d'aquest (Solbes Canales et al., 2020).

En la mateixa línia, un documental de la BBC (British Broadcasting Corporation) mostra un experiment social realitzat per a demostrar com els estereotips de gènere afecten la manera en què les persones interactuen amb bebès i quines joguines se'ls ofereixen. En aquest experiment, un nadó que biològicament se li assigna sexe masculí se'l vesteix de "nena" de forma estereotípica, mentre que un nadó que se li assigna el sexe femení se'l vesteix estereotipadament com un "nen" i aquests nadons són presentats a diferents adults. Els resultats són impactants, ja que quan els adults pensen que el nadó és una nena, tendeixen a donar-li joguines "tradicionalment femenines", com nines o peluixos suaus. A més, solen usar un to més suau i mostrar actituds protectores i afectuoses. D'altra banda, quan creuen que és un nen, els adults ofereixen joguines més orientades a habilitats espacials o d'activitat física, com cotxes o pilotes. Aquest vídeo fa reflexionar, ja que tot i que els nadons encara no han desenvolupat una identitat pròpia, els adults els tracten d'acord amb els estereotips de gènere que estan profundament arrelats (BBC Stories, 2017).

La construcció i internalització dels estereotips des de ben petits té un efecte determinant en el desenvolupament acadèmic, en la percepció de les seves capacitats i aspiracions laborals, personals i vocacionals, com veurem més endavant (Solbes Canales et al., 2020).

Un dels mecanismes més comuns per a la transmissió i perpetuació dels estereotips de gènere en la societat, i sobretot en els infants, és la imitació. Els infants saben que si es comporten "com toca", tal com la societat estableix, seran acceptats i rebran l'aprovació tan desitjada, sigui pels familiars, companyes o companys, amics o amigues... (Gutiérrez, 2010).

En aquest sentit, Tucker (1982) entén que els infants mostren una conducta clarament adaptativa. Aquesta capacitat d'ajustar-se a diferents situacions i contextos no només evidencia

la seva habilitat per adaptar-se als canvis, sinó que també explica per què tendeixen a adoptar comportaments que encaixin amb les normes socials i culturals establertes, incloent-hi els rols de gènere. A més, , la necessitat humana del sentiment de pertinença també n'afavoreix la perpetuació. Aquesta necessitat de formar part d'un grup, portarà a imitar comportaments i a interioritzar característiques estereotipades, per tal d'encaixar en un d'aquests grups (homes o dones) i ser reconegut pel grup (Gutiérrez, 2010).

Pel que fa a la imitació, Tucker (1982) postula que els jocs d'imitació són molt habituals en els infants, i aquests reflecteixen el comportament dels adults del seu voltant, com per exemple els nens que juguen a ser soldats i les nenes a ser mares. Hi ha una predisposició depenent del gènere i Tucker es planteja el dubte:

¿Realizan los niños juegos agresivos y las niñas aquellos que suponen comportamientos alusivos a la crianza porque está en su naturaleza el hacerlo o debido a que son simplemente imitación de papeles reales de los adultos que ven a su alrededor? (Tucker, 1982, p. 77)

Respecte a aquesta última reflexió de Tucker, Millet (1995) en destaca que, tot i que aquestes diferències són evidents, se'n desconeix l'abast i en quin grau estan influïdes pels agents externs, defensant que:

Hasta que no eduquemos a las niñas y a los niños con paridad, en una sociedad no patriarcal, no podremos valorar realmente hasta qué punto existen diferencias biológicas entre ambos sexos (Marañón, 2021, p. 43).

Marañón (2021) analitza aquests agents externs tan condicionants i explica una experiència personal de quan ella era petita. Cada any, demanava a la seva carta de reis, un Autocross, un joc que simulava una pista de carreres, però mai l'hi van portar. Comenta posteriorment, que un cop va créixer, els seus pares van voler que obtingués el carnet de conduir, perquè pogués ser una dona lliure i independent. Els seus pares es van sorprendre en descobrir que Marañón no hi tenia gens d'interès. Es van oblidar que per adquirir aquesta voluntat, haurien d'haver-li regalat l'Autocross quan el va demanar.

Si les nenes tenen com a referents les princeses salvades per un príncep blau, o tota la vida han vist com la seva mare s'encarregava del volum enorme de la cura de la família, mentre el pare seia al sofà veient el futbol, no es pot pretendre que quan siguin adultes, tinguin grans aspiracions professionals i personals.

Marañón (2021) descriu una experiència d'un pare, que en un aniversari d'infants, va veure el seu fill jugant amb nines i ràpidament, el va canviar de lloc on hi havia camions per terra. Tampoc es pot pretendre que aquest infant, quan sigui adult, assumeixi la responsabilitat de la llar i la criança com a pròpia.

2.4. Llar i gènere: com la família modela les identitats infantils

La família, és una de les institucions més importants que pot deixar petjades inesborrables amb amor, valors i respecte, garantint un desenvolupament emocional adient que perdurará en el futur. Sobretot les figures maternes i paternes, són les bases primordials dels primers anys de vida dels infants, ja que són els primers a socialitzar el seu infant d'acord amb les característiques anatòmiques. Així i tot, s'educa als infants dins d'una societat, i aquesta està plena de valors com el masclisme, que pressiona a les persones sobretot en el creixement inicial (Samanta, 2018).

La família no deixa de ser un subsistema dins de la societat, que respon a una de les funcions bàsiques d'aquesta: preparar els seus membres per incloure's en la societat. És per això, que a la família es reproduïxen els estereotips de gènere i les formes de poder que condicionen les relacions entre els gèneres.

En la societat, com defensa Bonelli (2019) “les masculinitats i feminitats són construïdes, produïdes, ensenyades, apreses, vigilades, classificades i ordenades en les relacions de poder d'una societat i estan marcades per les particularitats del context històric cultural on sorgeixen”.

Els estereotips de gènere influeixen de forma directa en la identitat de gènere que és la consciència del “soc dona” o “soc home”, i aquesta identitat es forma en les primeres etapes de la vida (Bonelli, 2019).

Sabent que des del naixement dels infants reben missatges amb descripcions del que és femení i del que és masculí, això, inevitablement condicionarà la seva identitat de gènere. La percepció que les nenes i nens tenen d'ells mateixos del seu comportament i valors propis depèn en gran mesura d'aquests missatges que reben. Per tant, els infants s'identificaran amb els atributs que les mares i pares assignin en funció del significat del gènere (Bonelli, 2019).

Des del naixement estan condicionant els gustos i interessos dels infants, però com va explicar neurocientífica Gina Rippon, a la conferència el dia 25 de febrer de 2020 a la Fundació Ramón Areces, inclús abans del seu naixement, els familiars, ja creen expectatives en el famós “Gender reveal”. El “Gender Reveal” consisteix en una festa on es reuneixen els progenitors amb la

família i amics per descobrir quin és el sexe del seu nadó que encara és a la panxa de la persona gestant, si surt el color rosa és nena, si surt el color blau, nen. Abans del naixement del nadó ja se li assignen atributs i se'ls planifica una vida estereotípica, basada en el sexe assignat, sense tan sols donar l'oportunitat de què desenvolupi lliurement els seus gustos i interessos. En aquest moment ja es comença a decorar l'habitació, comprar roba, joguines... basades en els estereotips de gènere (Rippon, 2020).

Marañón (2021) afirma que en les seves experiències dialogant amb les mares i pares, gairebé tots coincideixen en el fet que volen educar al seu fill de forma igual. Això no és possible, perquè educar un infant depèn del context en el qual viu la família en aquell moment. No s'educa ni tan sols de la mateixa manera al primer fill com al segon, hi ha variables com expertesa, la flexibilitat, el temps disponible... que canvien al llarg dels anys.

Encara menys, succeeix aquesta igualtat d'educació quan es tracta de nens i nenes, i a més a més, la societat no afavoreix aquest propòsit. Perquè hi hagi realment coeducació, hauríem d'utilitzar sempre llenguatge inclusiu, oferir models no tradicionals, fomentar jocs i joguines no estereotipats, donar opcions d'esports no segregats per gènere, reconstruir els espais..., és a dir, un llarg recorregut (Marañón, 2021).

Aquest biaix de gènere també es reflecteix clarament en la distribució dels rols domèstics i tasques de la llar. Les dones s'encarreguen, de manera predominant, de les tasques domèstiques. El grau de participació dels pares, encara que significatiu, és menor. El 82% de les dones i el 62% dels homes s'ocupa de decidir que es menjarà en la llar; el 88% de les dones i el 71% dels homes netegen els plats i la cuina. Fins aquí les diferències no són significatives, no obstant això, aquestes augmenten quan es tracta de netejar el bany (dones: 81% i homes: 32%), rentar i planxar la roba (dones: 82% i homes: 38%) i arreglar l'habitació pròpia i dels fills (dones: 82% i homes: 49%). En les tasques de realitzar reparacions en la llar (homes: 76% i dones: 26%) i rentar el cotxe (homes: 61% i dones: 16%) les diferències són a favor dels homes. Encara que la participació dels homes en les tasques domèstiques és notòria, encara preval la diferència entre dones i homes en el que refereix a l'assumpció de la responsabilitat d'aquestes, és a dir, mentre les dones es "fan càrrec", els homes "col·laboren".

Aquesta realitat actua com a model i fa que comencin a construir-se des de la infància uns estereotips i rols de gènere que s'acabaran traslladant d'una generació a l'altra. A les nenes se'ls assignen feines relacionades amb la llar, servir, atendre i desenvolupen sentiments

relacionats amb la fragilitat i debilitat. Mentre que als nens se'ls reserven activitats relacionades amb la competència i en conseqüència, desenvolupen sentiments de força (Bonelli, 2019).

A més a més, les diferències entre pares i mares també es fa evident en la implicació de la cura amb els infants. Per exemple, l'assistència a controls pediàtrics la implicació de les dones és d'un 93% i dels homes un 58%. Respecte a l'ajuda en tasques escolars les dones s'impliquen un 88% i els pares un 48%. En la preparació del menjar, ja sigui l'esmorzar, el berenar i el sopar per als fills, les mares un 77% i els pares un 32% (Bonelli, 2019).

Tot plegat mostra com l'educació dels infants continua marcada per desigualtats de gènere, tant en l'àmbit social com domèstic, dificultant l'objectiu d'una coeducació real i efectiva.

2.5. L'impacte de l'efecte Pigmalión: quan les expectatives defineixen el futur

Tot i que existeixen certes diferències biològiques entre persones assignades com a homes o dones en néixer, com ara en algunes àrees del cervell relacionades amb l'expressió emocional o l'activitat cerebral, aquestes diferències no determinen la identitat de gènere, que és diversa i pot canviar al llarg del temps. Malgrat aquestes dades, sovint s'utilitzen per justificar patrons diferenciats de comportament entre dones i homes, especialment pel que fa a l'expressió emocional. Aquesta diferenciació no és innata, sinó que es troba profundament condicionada pels estereotips de gènere que la societat transmet des de la infància.

En aquest context, resulta fonamental entendre com les expectatives socials que es dipositen sobre els infants poden influir el seu desenvolupament emocional i personal. Com ja s'ha comentat prèviament, les expectatives que tenen els adults sobre els infants, tenen un gran poder sobre el futur d'aquests infants i el seu desenvolupament. Aquest fenomen el coneixem com l'efecte Pigmalión i explica com depenent quines expectatives i creences tinguin els agents externs, del que pot fer el subjecte, limiten o expandeixen les seves capacitats. És a dir, en l'àmbit de la intel·ligència, les creences dels agents externs, encara que no estiguin estretament relacionades amb una capacitat real, poden tenir efectes conductuals i cognitius adversos, fent que els infants es comportin com s'espera d'ells (Villanueva & Nancy, 1997).

Des dels primers moments de vida dels infants, aprenen a situar-se dins dels rols de gènere reconeguts en la seva cultura: el femení i el masculí. Des del naixement, s'apliquen pràctiques simbòliques com col·locar arracades en les nenes, triar colors i estils específics per a la seva roba i cabells, i l'ús d'uns certs termes i noms, que ajuden a distingir a nenes de nens en una etapa en la qual a penes existeixen diferències físiques visibles. Aquests símbols permeten a la

comunitat identificar el gènere de l'infant i li transmeten, a poc a poc, les conductes i actituds esperades segons el seu rol de gènere. A través de l'observació i de les interaccions amb adults, l'infant va comprenent i adaptant-se a aquestes expectatives culturals, construint la seva identitat en funció del que la societat espera de cada gènere (Villanueva i Nancy, 1997). A través de l'observació i de les interaccions amb adults, l'infant va comprenent i adaptant-se a aquestes expectatives culturals, construint la seva identitat en funció del que la societat espera de cada gènere (Villanueva i Nancy, 1997).

La cultura en què vivim es veu condicionada pels estereotips de gènere i, per tant, marca el camí a seguir al llarg de tota la vida i aquestes indicacions de com comportar-se comencen de ben petits. Els impulsors d'aquests estereotips poden ser tant la família, com l'entorn escolar, com els vincles de fora d'aquest, els mitjans de comunicació, els anuncis publicitaris, les pel·lícules... Tots aquests impulsos transmeten un missatge de com s'han de portar les dones i els homes. A través de l'efecte Pigmalión i de la imposició progressiva de determinats comportaments i atributs físics, es generen expectatives que condicionen les seves possibilitats de desenvolupament. Per tant, no és només una qüestió d'influència, sinó que també pot entendre's com una forma de culpa col·lectiva, ja que aquests condicionaments acaben marcant com ens desenvolupem i com actuem (Sánchez Núñez et al., 2018).

Continuant amb aquesta línia de reflexió, Marañón (2021) posa el focus específicament en el gènere i en com la societat determina com han de ser les dones i els homes, o les nenes i els nens. Aquesta autora analitza les conseqüències que pot tenir per a les persones que no encaixen dins la norma estereotípica, afirmant que:

Nadie debería cambiar su cuerpo porqué la sociedad transmite que su estereotipo no corresponde con su sexo. Tenemos que formar parte de una sociedad que no exija a nadie tener que canviar su cuerpo o identidad para encajar (Marañón, 2021, p.102).

Tant Sánchez Núñez et al. (2018) com Marañón (2021) coincideixen a assenyalar el pes dels estereotips socials en la construcció de la identitat, així com la necessitat de transformar aquestes dinàmiques per garantir un desenvolupament lliure i no condicionat per normes imposades.

D'aquesta manera, els infants esdevenen receptors de diferents influències dins de la cultura amb la qual van creixent, aquestes influències han estat exercides pels familiars o cuidadors. A més, les expectatives i pràctiques dels adults, sempre reflectiran les diferències entre les cultures, i els infants seran la representació d'aquestes diferències (Tucker, 1982).

2.6. El gènere com a frontera: conseqüències de les limitacions imposades des de la infància

Les influències culturals i la transmissió dels estereotips de gènere no es produeixen exclusivament en l'àmbit familiar, sinó que l'escola també hi té un paper clau. Els equips de mestres van carregats amb una motxilla plena de biaixos masculistes, que es fan patents en comentaris i accions sense intencionalitat, de la qual és difícil desprendre-se'n, però és completament necessari, ja que influeixen negativament.

Els estereotips de gènere impedeixen la igualtat d'oportunitats que s'ofereix a diferents membres de la societat i són una amenaça per al desenvolupament dels infants. Algunes de les conseqüències dels estereotips són el condicionament de la manera com els infants imaginem el seu futur i el paper que poden ocupar en la societat. Aquests estereotips també influeixen en la construcció de rols durant el joc infantil, així com en l'autoconcepte i en l'autoimatge corporal (Contreras & Flores, 2022).

A mesura que els infants creixen, els esquemes estereotipats d'expectatives sobre com han de ser i com s'han de comportar, limiten la seva evolució i les interaccions socials. Arriba un punt que els estereotips es presenten com veritats inqüestionables, les quals són reproductores de desigualtats i conseqüents de les injustícies socials, i això comporta limitacions i barreres que no permeten a les persones evolucionar. Les autores Contreras i Flores (2022), exposen que els estereotips afecten en la forma que els nens i les nenes perceben les seves pròpies habilitats i competències, condicionant així els seus resultats acadèmics. A més, a conseqüència de l'assumpció de rols coarta l'elecció de carrera o de professió.

De forma molt visual i clara, en el vídeo de la Lliga Espanyola de l'Educació s'exposa com els estereotips de gènere impacten profundament les aspiracions i autopercepcions dels infants des d'una edat primerenca, ja que en les preguntes que se li fan sobre què volen ser de grans, les nenes solen triar professions que s'associen típicament amb la cura (mestres, infermeres), mentre que els nens trien professions relacionades amb la força o el lideratge (policies, bombers, pilots).

En imposar límits segons el gènere, els estereotips poden disminuir la confiança dels infants en àrees que no s'alineen amb el seu gènere. A llarg termini, això pot afectar el desenvolupament personal i professional, ja que limita l'exploració i el desenvolupament d'habilitats en àrees que es consideren "no apropiades" per al seu gènere (Liga Española de la Educación, 2018).

Continuant amb les conseqüències dels estereotips de gènere, aquests han propiciat una detecció i avaluació androcèntriques del trastorn del desenvolupament del llenguatge, fent que les deteccions d'aquest trastorn siguin superiors en nens, que no pas en nenes.

D'acord amb l'evidència científica, la diferència entre nens i nenes quant al desenvolupament del llenguatge no és prou significativa per a donar suport a la creença popular que les nenes posseeixen millors habilitats comunicatives i lingüístiques durant tot el seu creixement. Aquesta idea, es basa en un estereotip sexista. Encara que les nenes poden enfrontar dificultats lingüístiques, igual que els nens, aquestes es manifesten sovint de manera diferent en cada gènere. Aquest aspecte pot incidir directament en l'infradiagnòstic de les nenes, ja que els símptomes poden passar desapercibuts o ser interpretats de manera errònia. Això pot derivar en dissenys d'intervenció poc ajustats i, en conseqüència, en una percepció per part de les famílies que no és necessària la visita de les nenes a un professional.

Per a que aquesta situació canviï han d'incorporar-se protocols i guies que tinguin en compte els biaixos sexistes en la detecció i avaluació del Trastorn del Llenguatge i en el treball amb les famílies (Ahufinger i Aguilera, 2023). Aquests biaixos també es manifesten en altres àmbits diagnòstics com el TEA, el TDAH o en la identificació d'altres capacitats, especialment en nenes, que sovint són molt menys detectades que els nens.

Com s'ha mencionat els estereotips de gènere influeixen en el desenvolupament professional, a conseqüència de la limitació d'exploració d'altres àmbits "no corresponents" al gènere assignat i així ho mostra Enrique Negueruela. Segons dades recollides per aquest autor l'any 2022 a partir de l'Institut Nacional d'Estadística, es posa de manifest la desigual distribució de gènere en 170 ocupacions diferents dels principals grups laborals, així com la quantitat d'homes i dones que les ocupen. Es destaca que les dones tenen molt menys accés a les sortides laborals que els homes, amb només un milió de dones treballant en ocupacions principalment masculinitzades, com la construcció o la maquinària mòbil, on la seva presència és gairebé inexistent. Aquestes desigualtats es reflecteixen en una futura paritat a molts sectors que no es veuria fins a segles més tard, com en la construcció, on es calcula que no s'arribarà a la igualtat fins a l'any 3079. Les ocupacions femenines continuen estant concentrades en àrees com l'educació, la cura o la neteja, mentre que els homes dominen sectors com la direcció, la seguretat o la tecnologia. Així, els estereotips de gènere influeixen directament en la segregació laboral, amb conseqüències profundes a llarg termini en la igualtat entre els sexes (Negueruela, 2023).

Aquestes limitacions es fan més evidents en el cas de l'autoestima de les dones. En un estudi de Katherine Bunclark i Adrián Furnham van estudiar una mostra de 171 mares i pares i els van fer estimar el seu coeficient intel·lectual. Els resultats van mostrar que els pares tenien més autoestima que les mares, ja que els pares homes afirmaven que tenien un coeficient intel·lectual determinat, de forma intuïtiva, i les mares feien una estimació més baixa del coeficient intel·lectual que pensaven que tenien. És a dir, els homes van donar una estimació del CI més alta que les dones (Furnham i Bunclark, 2006).

2.7. Herència invisible: com l'escola modela les preferències infantils

El procés de socialització és fonamental per a l'individu, ja que el permet aprendre com adaptar-se a la societat, amb les normes socials i conductuals corresponents (Espinar, 2009). En aquest sentit, l'escola és un espai de socialització clau i és central quant a la transmissió de rols, expectatives i models. En conseqüència, l'escola té un poder privilegiat per prevenir les conseqüències dels estereotips que tenen efectes significatius en el desenvolupament dels infants i que poden acabar en accions violentes i de rebuig cap a l'alumnat diferent.

Trujillo (2015) manifesta que el sistema educatiu reproduïx l'heteronormativitat, per això existeix una creixent necessitat de continuar desconstruint els estereotips de gènere des d'etapes primerenques, com en l'educació infantil. El personal docent ha d'estar dotat de recursos per evitar i prevenir les discriminacions cap a l'alumnat, que es manifesten en diferents tipus de violència, com podria ser la verbal o física.

2.7.1. Desigualtats invisibles: ocupació i apropiació de l'espai a l'escola

Villanueva i Nancy (1997) van estudiar la socialització i el comportament infantil en funció del gènere en una escola de Tahmek, un petit poble maia de Yucatán, Mèxic. Aquests autors van observar la interacció diària dels infants i van veure com al llarg de l'estona de pati els nens de gènere masculí jugaven corrents per l'escola, sent personatges de dibuixos animats. D'altres són més canalles i juguen molestant a altres infants, demostrant la seva força física. També afirmen que han escoltat nens que van en grup dient que prenen cervesa i que s'han emborratxat, quan les seves mares afirmen que encara prenen llet en biberó. El comportament de les nenes és diferent, elles assistien a l'escola millor pentinades, es mostraven més quietes, formals i conversaven entre elles. Al llarg de l'estona del pati les nenes no corrien per l'escola, sinó que preparaven jocs per jugar a menjar, a casa o preparar una festa.

En general, els resultats posen de manifest que els nens es mostren més actius que les nenes, corren, es llencen a terra, arriben molt bruts a casa. Fins i tot, alguns nens demostren la necessitat de semblar homes, amb característiques com la força física, beure alcohol, certa discriminació a les dones, insultar, ser actius i grollers. Segons els autors no tots els nens expressen aquests atributs, ja pot ser perquè no els hagin observat a tots amb deteniment o perquè tenen una visió diferent del que ha de ser un home. D'altra banda, les nenes en els seus jocs imitaven els rols de les dones adultes. Per exemple, en un racó del pati recreaven un tocador amb raspalls, assecadora de cabells, labials, màscara de pestanyes i mirall. La majoria d'aquests articles són joguines que entre vàries portaven de les seves cases a l'escola. Les nenes assumeixen la identitat femenina i l'expressen en el tipus de joc, en la vestimenta, en actituds maternals i en estar més quietes (Villanueva i Nancy, 1997). L'espai del pati de l'escola està molt influenciat i dinamitzat seguint els estereotips de gènere, fet pel qual els nens solen ocupar la major part de l'espai amb jocs que deriven altres activitats físiques, mentre que les nenes tendeixen a fer ús de les vores de l'espai.

L'espai que hi ha a l'escola, les aules, el pati, els passadissos, no només són espais que els infants ocupen, sinó que reproduceix les desigualtats de poder que existeixen en la societat (Solbes Canales et al., 2020).

Es pot assumir que el joc dels nens necessita més espai, i és així, per jugar a futbol es necessita un camp gran i per fer el pi només es necessita una paret. Però la qüestió no rau aquí sinó en per què uns juguen a futbol i les altres fan el pi? No és genètic, és un constructe social del gènere. D'ençà que neixen reben un curset de quines joguines sí i quines no, quins colors sí i quins no, quins referents han de seguir i quins no... Aquí també està inclòs l'espai, i aquest els pertany a ells (Marañón, 2021).

En el món dels adults, hi ha un concepte anomenat *manspreading*, que significa l'apropiació per part dels homes de l'espai físic aliè, un exemple descrit el llibre de Marañón és quan els homes seuen al seient del metro amb les cames obertes envaint l'espai de la persona asseguda al costat. El metro de nova York, va fer una campanya contra aquest fet, i aquesta es va expandir al Japó, Austràlia i a Madrid.

Aquest fet mostra l'arrel del que s'està parlant en aquest apartat, l'origen d'aquest fenomen i de molts altres ve de la infància, els nens i homes han assumit que els espais són de la seva pertinença (Marañón, 2021).

2.7.2. Quan una joguina no és només una joguina: construcció del gènere a través del joc

En l'actualitat les joguines encara estan dividides per gènere en la majoria dels àmbits. L'estudi de Bonelli (2019) evidencia aquesta segregació per gènere: 77% dels nens juga amb pilota de futbol, el 68% amb cotxes, el 62% amb ninos de superherois, el 48% amb robots i dinosaures. En canvi, en el cas de les nenes, el 84% juguen amb nines, el 61% amb princeses, el 60% amb cosmètics, el 56% amb cuineta i el 41% amb jocs de te.

Tot i que també hi ha infants que trenquen aquests patrons, les dades mostren que són minoria. Per exemple, entre els nens només el 9% juga amb cuinetes, el 8% amb jocs de te, el 5% amb nines, el 4% amb cosmètics i el 2% amb joguines de princeses. En les nenes, aquests percentatges són majors: un 28% juga amb pilotes de futbol, un 21% amb ninots de superherois, un 15% amb cotxes de joguina, un 13% amb dinosaures i robots, i un 14% juga a lluitar amb els seus pares. Aquestes dades posen de manifest que, malgrat els avenços del feminisme i els esforços per promoure la coeducació, les preferències de joc continuen fortament condicionades pels estereotips de gènere (Bonelli, 2019).

Entre els entorns més propers dels infants encara existeix la creença que si un nen juga amb "coses de nena" podria desenvolupar problemes en la seva identitat sexual, associant-ho fins i tot amb l'homosexualitat. No obstant això, no es mostra la mateixa crítica cap a una nena que juga amb joguines considerades "de nen", com una pilota. Això posa de manifest la persistència d'uns estereotips propis de l'heteropatriarcat, en els quals la masculinitat hegemònica es vincula amb la repressió de la diversitat sexual i l'homofòbia continua sent un tret característic (Bonelli, 2019). És per això, que encara pren més rellevància ser conscients d'aquests estereotips per poder canviar aquesta realitat a les escoles i a les llars.

2.7.2. El mirall educatiu: la influència docent en la igualtat de gènere

En el curtmetratge "Vestido nuevo" de Sergi Pérez Gómez, es veu un nen d'uns 6 anys anomenat Mario. En Mario, va vestit amb un vestit de color rosa a l'escola i en entrar a la classe es provoca un silenci de l'astorament. La mestra li pregunta "Mario, què fas?", ell no contesta i la mestra aclareix "Mario, vas vestit de nena". El conflicte es fa més gran, en Mario rep insults d'altres companys i acaba involucrat el director i el pare del nen. El director pregunta per què va vestit així i la mestra afirma que no sembla passar-li res. En Mario fa un comentari esperant al seu pare: "Només m'agraden les coses maques" amb un fons innocent. Més endavant apareix el pare que el cobreix amb la seva americana i marxen amb el "problema resolt".

Aquest curtmetratge, reflecteix el fracàs de diversos adults com són la mestra i el director del centre escolar (Trujillo, 2015). Però la resposta rebuda pel públic de YouTube era: Què dur és ser transsexual! Què dur és ser homosexual! És molt impactant com els estereotips de gènere porten a l'assumpció dels seus gustos sexuals i de com es defineix d'un infant que tan sols té sis anys. És fort i significatiu que per un tros de tela de color rosa es formi tant d'embolic, afirma Trujillo (2015). En aquest vídeo no hi ha cap revelació de l'orientació sexual del protagonista, simplement és un nen que s'enfronta a moltes hostilitats per part de la mestra, del director i finalment també del pare, pel simple fet de portar roba que no és l'esperada pel seu gènere (Trujillo, 2015).

En aquest vídeo es fa evident la importància del modelatge de la mestra, que en comptes de normalitzar i corregir a aquells alumnes que tracten malament a l'infant amb el vestit, reacciona de forma negativa com si es tractés d'un problema. Per això el modelatge és especialment rellevant en la tasca com a mestres. La millor manera de fomentar la igualtat i no a la reproducció dels estereotips de gènere és a través de l'exemple de les i els docents, a través del modelatge, amb les actituds i formes d'expressió.

Com a docents, cal repensar la manera de fer, ser i pensar amb la perspectiva de la coeducació, ja que les i els docents acompanyen durant els primers anys de vida de les persones gaudint d'una oportunitat única per a que els infants no arribin a integrar les desigualtats (Cavall de Cartró, n.d.).

2.8. El llenguatge com a eina de canvi: cap a una comunicació inclusiva

El llenguatge inclusiu és essencial perquè articula la nostra manera de pensar i és un vehicle de transmissió de la cultura. Té l'objectiu de donar visibilitat i incloure als dos gèneres, contribuint a trencar prejudicis i suposicions, tant en la persona que parla com en la persona que escolta.

El llenguatge no només és oral, a més es troba escrit i de forma icònica, amb aquests també s'han de tenir cura. L'oral es troba en el dia a dia, de forma espontània; el llenguatge escrit és el més formal, queda en constància; i el llenguatge icònic, aquelles imatges que acompanyen textos, mostrant referents en cartells d'espais comuns. Amb tots tres s'ha de tenir cura de no reproduir estereotips de gènere dins de l'àmbit educatiu.

Utilitzar un llenguatge verbal no sexista, ni androcèntric de cara a les petites i petits, fomentarà el desenvolupament d'aquests d'una manera diversa, lliure i justa (Cavall de Cartró, n.d.).

3. MARC METODOLÒGIC

3.1. Pregunta d'investigació

Pregunta inicial: “La situació d'aprenentatge “Qüestionant els estereotips de gènere”, aplicada a una aula escolar en infants de 4/5 anys afavoreix en la desconstrucció dels estereotips?”

Supòsit de partida: Els estereotips de gènere exerceixen una influència negativa en el desenvolupament dels infants, amb independència del seu gènere, ja que restringeixen les seves opcions de joc, limiten l'expressió emocional i condicionen les seves trajectòries personals i professionals.

3.2. Objectius

L'objectiu general és dissenyar i implementar una situació d'aprenentatge a l'etapa d'educació infantil que permeti desconstruir estereotips de gènere, fomentant una mirada crítica i respectuosa envers la diversitat i afavorint la lliure expressió dels interessos dels infants.

Objectius específics:

- Explorar com es manifesten els estereotips de gènere en les interaccions i jocs dels infants en l'etapa d'educació infantil.
- Dissenyar recursos didàctics, jocs i dinàmiques, que afavoreixin la igualtat de gènere i visibilitzin la diversitat.
- Crear una eina educativa de sensibilització que ajudi a qüestionar i reconduir els estereotips de gènere a mestres d'educació infantil.

3.3. Disseny

En la part pràctica del TFG s'ha decidit aplicar una Situació d'Aprenentatge com a recurs per qüestionar i reduir els estereotips de gènere amb els infants de I5 A d'una escola pública de l'àrea del baix penedès.

3.3.1. Introducció i temporalització

Per tal que la realització de recollida de dades i l'observació estigui garantida de la forma més objectiva possible, abans de l'aplicació de la intervenció i de les sessions s'ha fet un procés d'aprenentatge i recull de l'article “La investigació en la pràctica educativa: Guia

metodològica de la investigació para el diagnòstico en los centros docentes.” de Raquel-Amaya Martínez González.

Es realitzarà una observació sistemàtica abans i després de les sessions d'intervenció. Aquesta consisteix a fer una observació sense modificar ni interpretar l'objecte d'observació, és aquella objectiva i planificada, perquè pugui ser comprovable i tingui garanties de científicitat. En aquesta observació sistemàtica també és important acotar exactament el que es vol observar, com en aquest cas és la quantitat de cops que els infants, classificats pel gènere, han escollit jugar a un joc concret o els colors de la seva vestimenta. A més, aquesta observació està guiada per tot allò que tingui relació amb els estereotips de gènere, per tant, tot allò que s'escolti o s'observi en relació a aquest tema també es recollirà de forma objectiva, que s'exposarà a l'anecdota.

En utilitzar el recurs de l'observació hi ha aspectes importants a considerar. Un dels principals és assegurar que la presència de l'observador no modifiqui el comportament de l'individu observat. Si aquest aspecte no es contempla, és possible que l'individu observat modifiqui les respostes intentant satisfer les expectatives de l'observador, encara que sigui de manera inconscient. Per controlar aquest aspecte, ha d'haver-hi un procés d'habitució dels individus observats amb l'observador, on l'individu s'haurà adaptat a la presència de l'observador i mantindrà el comportament habitual. Gràcies al període durador de l'estada de pràctiques, aquest procés d'habitució es porta a terme i s'observa la resposta més natural i autèntica dels infants observats.

A més a més, es duu a terme una observació participant, fet que permet registrar els comportaments més naturals dels subjectes estudiats, i això potencia unes conclusions més precises sobre la investigació.

L'anàlisi d'informació es farà a través d'una investigació qualitativa, que consisteix en analitzar les evidències, com en aquest cas són les observacions objectives de les transcripcions de les sessions que es troben en el marc metodològic. Gràcies a aquesta modalitat de recollida de dades, es pot obtenir informació sobre les interpretacions i significacions, a més d'entendre l'objectiu de la investigació tal com ho viuen els protagonistes, els infants.

També es realitzarà una investigació quantitativa, ja que un cop recollida la informació de forma qualitativa es transformarà en comptatge per tal aconseguir resultats quantificables i més interpretables. La investigació quantitativa en educació, consisteix a assignar números a les característiques de la realitat educativa que s'investiga.

En la implementació de la intervenció s'ha comptat amb un únic grup de 17 infants on es va fer una avaluació inicial, que s'assimila a un grup control, per conèixer l'estat inicial i també es va fer la mateixa activitat que consistia en una avaluació passat un mes i mig de la intervenció, que es podria anomenar grup experimental, per verificar l'efectivitat de la intervenció.

També en la investigació es duu a terme un sistema d'operativització, per poder estudiar les variables assignant un número a la definició concreta de cada resultat, per obtenir un mesurament correcte i sistemàtic (Martínez González, n.d.).

La temporalització està dissenyada seguint un ordre per facilitar la comprensió de les activitats i l'aprofundiment en el qüestionament dels estereotips. La primera activitat és "Escollim un regal!" que es fa per avaluar l'estat inicial d'estereotips amb què compten els infants i la sessió final és molt semblant, ja que reprenem la inicial per veure si hi ha hagut canvis en qualsevol sentit. La segona activitat és "Qui serà el futur d'aquest nadó?" perquè permet veure les expectatives de vida que tenen segons si són nen i nena i qüestionar els estereotips d'acord amb les seves idees preconcebudes. Aquesta activitat es va implementar en un dels racons d'aprenentatge i tots els infants passen per aquest racó en dos dies, el 20 i 27 de novembre. La tercera activitat de "Qui és?" és on es veuen imatges que trenquen els estereotips i es proporcionen altres referents. La quarta activitat és la de "Fes-ho com a casa!" i tracta d'un tema diferent que són les tasques de casa i presencien com tothom és capaç de fer-ho. La cinquena activitat, "Què vull ser de gran?" tracta un tema relacionat amb els anteriors, però en tenir referents diversos de les sessions anteriors, en l'elecció del que volen ser de grans poden escollir amb nous referents i amb esperit crític que cadascú pot fer el que més li agradi. La sisena activitat és "Què hi ha darrere de cada regal?" i es refresca l'activitat inicial per continuar fent reflexions a més d'avaluar si hi ha hagut canvis en els seus comentaris i actituds. Finalment, la setena activitat "Tornem a fer un regal", després d'un mes i mig, es convida els infants a classificar les mateixes joguines en dues capses, per un nen i una nena, sense emetre cap judici ni reflexió, per així veure realment fins a quin grau s'han assolit els aprenentatges.

En totes les sessions s'han dedicat 45 minuts per dur a terme les activitats, ja que es considera que és un bon marge de temps perquè dona lloc a tenir uns minuts per explicar l'activitat i fer-la de forma exemplificadora perquè tothom entengui l'objectiu de l'activitat, i a més a més també permet fer reflexió després on es considera que es dona l'aprenentatge màxim de la sessió.

La distribució del temps dins de l'activitat, l'explicació, l'exemple, la realització de l'activitat i la reflexió final, és a dir, la repartició de la seqüència didàctica es fa prèviament però de forma orientativa, perquè els infants són imprevisibles, i de vegades s'aprofiten moments o comentaris que no són previstos, però que permeten generar situacions on poder aprofundir en el contingut objectiu d'aquest treball.

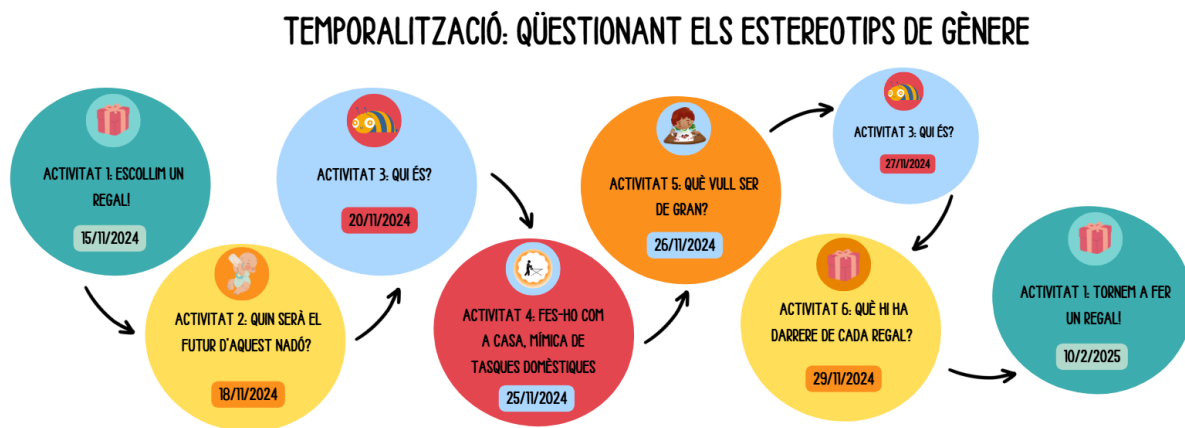

Figura 1. Temporalització de la SA. Font: Elaboració pròpia.

3.3.2. Mostra i context educatiu

L'activitat s'ha dut a terme en un centre educatiu de titularitat pública situat al municipi de Cunit (Tarragona), amb una població de 15.246 habitants i una superfície de 9,74 km², segons dades de l'IDESCAT (Instituto de Estadística de Catalunya, 2024).

L'escola es troba en un entorn on està envoltada de diversos serveis i institucions educatives i socials, fet que facilita la connexió amb el territori i la comunitat.

Es caracteritza per ser una escola catalana, aconfessional, plural, inclusiva, intercultural i acollidora. Es defineix com una institució respectuosa, personalitzada, oberta, participativa, activa, propera i arrelada a l'entorn. Aquests valors van ser decisius a l'hora de triar aquest centre, ja que s'alineen amb la meua visió pedagògica i educativa. L'elecció també es va basar en l'anàlisi prèvia del projecte educatiu del centre, consultat a través de la seva pàgina web.

Està considerada un centre d'alta complexitat. Aquest tipus de context ofereix una gran oportunitat d'aprenentatge, ja que presenta desafiaments educatius diversos que permeten desenvolupar i aplicar estratègies inclusives i adaptades a les necessitats de l'alumnat. Aquesta realitat suposa una experiència enriquidora per a la formació docent, especialment pel que fa a l'atenció a la diversitat i la gestió d'aula en contextos socioculturalment heterogenis.

Pel que fa a l'aula on s'ha aplicat la Situació d'Aprenentatge (SA), hi participen un total de 17 infants, dels quals 11 són nens i 6 nenes. L'alumnat pertany a un entorn socioeconòmic divers, amb una presència notable de famílies en situació de vulnerabilitat. Això es tradueix en una heterogeneïtat significativa en el nivell de competències, llengües familiars i referents culturals. Aquest context sociocultural plural suposa un repte i, alhora, una gran riquesa a l'hora de dissenyar propostes educatives inclusives.

He escollit aquest centre per realitzar-hi les pràctiques, motivada per la seva filosofia pedagògica i el seu compromís amb la inclusió i la diversitat. Un cop dins l'aula, vaig observar la presència de molts estereotips entre l'alumnat, especialment relacionats amb qüestions de gènere i rols socials. Això em va fer veure una gran oportunitat per implementar una Situació d'Aprenentatge específica per treballar aquests aspectes. Vaig considerar que era necessari intervenir pedagògicament per fomentar una mirada crítica, trencar amb els prejudicis i promoure una educació més igualitària i respectuosa entre els infants.

3.3.3. Instrument de recollida de dades

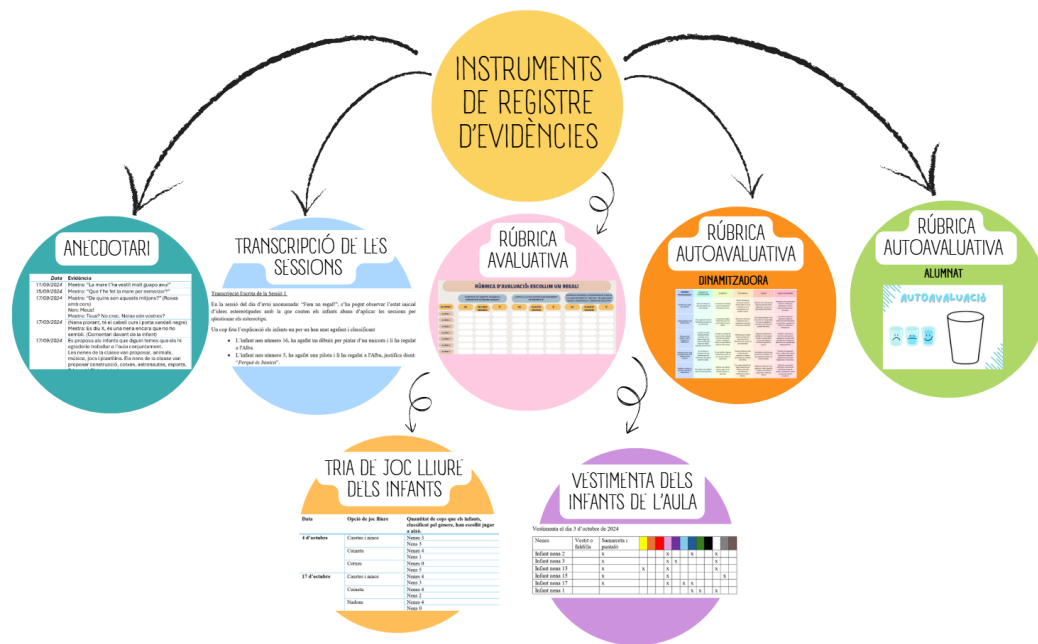

Figura 2. Instruments de registre d'evidències. Font: Elaboració pròpia.

A continuació es detallaran els instruments de recollida de dades tant els previs a la intervenció, com els utilitzats en la mateixa intervenció. Es va donar gran importància a l'avaluació, fet que va comportar una bona planificació de l'avaluació amb instruments diversos i dissenyada de forma personal i individual.

El primer instrument és l'**anecdolari**, on es mostren els comportaments, comentaris, accions... observats a l'àmbit educatiu, dels tres mesos de pràctiques. En l'anecdolari es narren evidències que reflecteixen que existeixen estereotips de gènere que estan molt presents en el dia a dia dels mestres i dels infants. A més, demostra la necessitat d'aquesta intervenció, està mostrat en l'annex 2.

Com a segona eina d'avaluació s'utilitzen les **transcripcions escrites**, on està narrada cada sessió i les respostes dels infants, gràcies a notes de veu transcrites. Gràcies a aquesta transcripció es pot fer una avaluació completa, ja que a l'estar transcrit no ens guiem pel record sinó per les evidències. A més també dona informació de la data, durada, lloc i nombre de participants de la sessió. Aquest es troba en el marc metodològic.

Es van crear tres rúbriques per avaluar diversos aspectes. Per una banda, es crea la **rúbrica d'avaluació** que avalua a cada infant segons tres indicadors seleccionats anteriorment a la realització de la sessió. Cada sessió té tres diferents indicadors, ja que tot i tenir el mateix fil conductor al llarg de tota la intervenció, es vol avaluar ítems diferents. En aquestes rúbriques es considerava important la flexibilitat de modificació d'indicadors d'avaluació, perquè potser inicialment s'havien pensat uns indicadors i posteriorment, al llarg de la sessió i en reviure l'àudio gravat es veien aspectes més interessants i reals a avaluar.

I d'altra banda, es creen dues rúbriques autoavaluatives. Una enfocada a l'avaluació pròpia de la dinamitzadora amb cinc ítems a tenir en compte, els quals es tenen molt presents perquè la sessió doni resposta a l'objectiu plantejat. També aquesta rúbrica és important per fer autocrítica i millorar de forma exponencial. I l'altra, adaptada a les capacitats dels infants per a que ells mateixos avaluessin el grau de satisfacció amb la sessió. Se'ls proporcionava una fitxa per pintar un got buit segons quan els havia agradat la sessió. Mai s'havia posat en pràctica i va semblar interessant de posar per tal d'aprofitar el moment de pintar per compartir idees amb ells, veure que els semblava interessant, que era massa repte per ells, punts forts i dèbils de l'activitat, per tal d'adaptar la següent sessió i fer-la més a la mida del grup-classe.

També es va elaborar un registre sobre l'**elecció d'opcions de joc** lliure per part dels infants, diferenciant els cops que cada proposta era triada per a nens o nenes (annex 3). Aquest registre es va utilitzar per observar si existien preferències de joc associades al gènere, i si aquestes es mantenien o variaven al llarg del temps. L'objectiu era detectar possibles dinàmiques de gènere dins les estones de joc lliure. Aquesta eina va ser clau per entendre i extreure conclusions sobre com, gràcies a la SA, es pot fomentar el respecte vers els gustos i preferències dels altres

infants. Tot i això, també es va evidenciar que set sessions no són suficients per obrir realment el panorama de joc i trencar amb estereotips arrelats, com ara que els nens juguin amb nenes o les nenes amb cotxes. Per això, es considera que aquest tipus d'intervencions haurien de formar part d'un enfocament més estructural dins l'educació i la societat en general, amb una presència més sostinguda en el temps, per generar un canvi real en les percepcions i actituds dels infants. Aquesta reflexió es desenvolupa amb més profunditat en l'apartat de conclusions.

També es van elaborar dos registres per poder documentar les observacions fetes in situ. Es va elaborar un **registre de la vestimenta** observada al llarg d'un temps (annex 4). Aquest registre recollia de manera descriptiva si els infants portaven vestit o faldilla, o bé samarreta i pantaló, així com els colors predominants de la roba. Aquesta observació permetia detectar possibles patrons o influències externes relacionades amb els rols de gènere i l'expressió individual dins el context escolar. A més, va ser una eina útil per analitzar com els infants es presenten i com poden veure's influenciats pel seu entorn familiar, cultural o mediàtic.

3.3.4. Dissenys de les sessions

3.3.4.1. Descripció de la sessió 1: “Fem un regal”

L'objectiu general és analitzar i conèixer l'estat inicial d'influència d'estereotips en els infants a través de la classificació de les joguines.

Els objectius específics són identificar si els infants mostren estereotips de gènere reflectits en l'associació de les joguines amb el gènere del nen o nena i també afavorir l'expressió d'opinions i la capacitat d'escoltar les perspectives dels altres durant el diàleg final.

La primera sessió, va tenir lloc el dia 15 de novembre de 2024 d'11:00h a 11:45h, a l'aula de referència dels infants d'Infantil 5 A. Els participants van ser 17 infants, concretament 6 nenes i 11 nens, entre els 4 o 5 anys.

L'activitat consistia en el fet que cada infant, un per un, agafava una joguina per regalar i la col·locava a la capsa de la nena o a la capsa del nen, segons la seva lliure elecció i els seus judicis interns. Aquesta sessió no consistia a fer-los reflexionar, ni en qüestionar els estereotips de gènere, el propòsit ha estat observar l'estat inicial dels estereotips que tenia la canalla. Per tal que l'anàlisi de dades fos el màxim objectiu possible, no es va donar cap dada de l'Abdul i de l'Alba, és a dir, no es va mencionar quins eren els seus gustos. Amb aquesta mesura es manté la fermesa que la seva elecció està lligada al gènere assignat a l'Alba, una nena, i a l'Abdul, un nen.

3.3.4.2. Descripció de la sessió 2: “Quin serà el futur d’aquest nadó?”

L’objectiu general és ajudar els infants a prendre i a entendre que les capacitats i interessos d’una persona no depenen del seu sexe, sinó de les seves pròpies preferències i habilitats.

Els objectius específics són identificar els estereotips de gènere que els infants associen amb noms masculins i femenins i també fomentar la reflexió sobre com les expectatives poden canviar segons el gènere percebut.

La segona sessió va tenir lloc el dia 18 de novembre de 2024 de 15:15h a 16:00h, a l’aula de referència dels infants d’Infantil 5 A. Els participants van ser 15 infants, concretament 6 nenes i 9 nens, entre els 4 o 5 anys.

L’activitat consistia en el fet que els infants imaginessin el futur d’un nadó i el verbalitzessin amb la resta de grup, aquest nadó tenia un nom masculí i un altre femení. Al final de la sessió es descobria que era el mateix nadó. Verbalitzaven suposicions i les justificaven basades en el que els estereotips limiten, com era d’esperar.

3.3.4.3. Descripció de la sessió 3: “Qui és?”

L’objectiu general és desafiar les idees preconcebudes que els infants poden tenir sobre els rols de gènere en la nostra societat.

Els objectius específics són fomentar l’aprenentatge actiu mitjançant l’ús de les TIC, ajudant els infants a desenvolupar habilitats digitals mentre donen instruccions al Beebot en un ambient de treball en equip i també obrir un espai de conversa sobre els prejudicis i les idees preconcebudes, fomentant una visió més igualitària i inclusiva.

La tercera sessió va tenir lloc el dia 20 i 27 de novembre de 2024 de 15:15h a 16:00h, a l’aula de referència dels infants d’Infantil 5 A. Els participants van ser 12 infants, concretament 4 nenes i 8 nens, entre els 4 o 5 anys.

En la tercera activitat, que es dividia en dues sessions, consistia a relacionar un dibuix d’una dona o un home a una fotografia d’una persona pixelada que representava una acció. A través dels Beebots es va treballar la competència digital tan important i necessària, per tal que els infants haguessin d’endevinar de quin gènere es tractava.

3.3.4.4. Descripció de la sessió 4: “Fes-ho com a casa: Mímica de tasques domèstiques”

L'objectiu general és promoure la comprensió de la col·laboració i la corresponsabilitat en la llar, independentment del gènere.

Els objectius específics són fomentar la reflexió sobre les tasques domèstiques en la llar, involucrant als nens en l'anàlisi de qui fa cada tasca a casa seva i a més a més, promoure la idea que tant nenes com nens poden participar i col·laborar en les feines de casa, derrocant els estereotips de gènere.

La quarta sessió va tenir lloc el dia 25 de novembre de 2024 de 15:15h a 16:00h, a l'aula de referència dels infants d'Infantil 5 A. Els participants van ser 15 infants, concretament 6 nenes i 9 nens, entre els 4 o 5 anys.

En la quarta sessió es va donar lloc a l'activitat de mímica de les tasques domèstiques, va tractar que un infant voluntari sortís a fer una acció de les targetes prèviament elaborades. Aquestes targetes eren fetes amb una icona genèrica de persona humana per tal que els infants no caiguin en assumpcions de rols basats en els estereotips masculistes. Un cop algun infant endevina el que està representant el company, surt i agafa una altra targeta.

3.3.4.5. Descripció de la sessió 5: “Què vull ser de gran?”

L'objectiu general és sensibilitzar els infants sobre els estereotips de gènere i les seves possibles influències en la forma com es perceben a ells mateixos i el món que els envolta.

Els objectius específics són observar les preferències i aspiracions professionals dels infants per detectar quins estereotips de gènere poden estar presents en les seves eleccions i també sensibilitzar els infants sobre la llibertat de triar les seves professions i rols independents del seu gènere.

La cinquena sessió va tenir lloc el dia 25 de novembre de 2024 de 15:15h a 16:00h, a l'aula de referència dels infants d'Infantil 5 A. Els participants van ser 17 infants, concretament 6 nenes i 11 nens, entre els 4 o 5 anys.

La cinquena sessió consistia en el fet que els infants dibuixessin que volien ser de grans, quina professió desitjaven realitzar i un cop fet el dibuix, en assemblea es tractava el que voldrien ser de grans amb el gènere contrari a l'actual.

3.3.4.6. Descripció de la sessió 6: “Què hi ha darrere de cada regal?”

L'objectiu general és veure si les seves percepcions o idees sobre gènere i rols han evolucionat al llarg de les sessions, promovent l'autocrítica i l'obertura al canvi.

Els objectius específics són fomentar la reflexió personal sobre les decisions preses en la selecció dels objectes per a les caixes de regal i desenvolupar la capacitat d'autoanàlisi en relació amb les preferències pròpies i les de les altres persones.

La sisena sessió va tenir lloc el dia 29 de novembre de 2024 d'11:00h a 11:50h, a l'aula de referència dels infants d'Infantil 5 A. Els participants van ser 17 infants, concretament 6 nenes i 11 nens, entre els 4 o 5 anys.

La sisena sessió consistia a reviure i recordar els regals que es van fer el primer dia a l'Abdul i a l'Alba. Amb la finalitat de detectar si hi havia canvis de pensament amb relació als estereotips de gènere, aquest objectiu es provocava amb la lectura d'una carta adjuntada en l'annex 7, on l'Abdul i l'Alba explicaven el que més els havia agradat i com havien jugat amb les joguines trencant tot estereotip.

3.3.4.7. Descripció de la sessió 7: “Tornem a fer un regal”

L'objectiu general és valorar si després de la intervenció de la SA realitzada al llarg de sis sessions, s'han produït canvis en les percepcions de gènere dels infants en relació amb les joguines i els rols associats.

L'objectiu específic és crear un espai d'observació lliure de judicis que permeti als infants expressar-se sense pressions ni intervencions adultes.

La setena sessió, l'última activitat, va tenir lloc el dia 10 de febrer de 2025 d'09:00h a 10:00h, a l'aula de referència dels infants d'Infantil 5 A. Els participants van ser 14 infants, concretament 6 nenes i 8 nens, entre els 4 o 5 anys.

L'activitat seguia el mateix format que la sessió inicial: cada infant, d'un en un, escollia una joguina d'entre les disponibles i la col·locava dins la capsa d'un dels dos personatges ficticis, segons la seva lliure elecció. En aquesta ocasió, els personatges proposats van ser el Joan i l'Alba, dos infants imaginaris. No es va proporcionar cap informació sobre els seus gustos o preferències, de manera que les eleccions dels infants estaven guiades únicament pel gènere assignat a cada personatge. Les joguines que tenien per escollir eren de la mateixa tipologia que a la sessió inicial.

L'activitat es va dur a terme en un ambient tranquil, sense judicis ni indicacions, amb l'objectiu d'observar les decisions espontànies de cada infant en relació amb els rols de gènere presents en l'imaginari col·lectiu.

3.4. Resultats

3.4.1. Resultats i anàlisi de resultats de la sessió 1

Transcripció Escrita de la Sessió 1

En la sessió del dia d'avui anomenada: "Fem un regal!", s'ha pogut observar l'estat inicial d'idees estereotipades amb la que contenen els infants abans d'aplicar les sessions per qüestionar els estereotips.

Un cop feta l'explicació els infants un per un han anat agafant i classificant

- L'infant nen número 16, ha agafat un dibuix per pintar d'un unicorn i li ha regalat a l'Alba.
- L'infant nen número 5, ha agafat una pilota i li ha regalat a l'Alba, justifica dient: "*Perquè és bonica*".
- L'infant nen número 9, agafa els puzles i li regala a l'Abdul. Justifica dient: "*Porqué a mi me gustan los puzles y a él también.*"
- L'infant nen número 6, agafa la disfressa de superheroi i decideix regalar-li a l'Abdul. Justifica dient: "*Se lo regalo porque es un chico.*"
- L'infant nen número 4, agafa els Legos de colors predominants roses i li regala a l'Abdul.
- L'infant nena número 13, agafa el peluix de porquet i li regala a l'Alba. Ho justifica dient: "*Porqué ella es buena.*"
- L'infant nen número 11, agafa el dibuix per pintar de dinosaure i li regala a l'Abdul. Ho justifica dient: "*Li agradarà.*"
- L'infant nen número 12, agafa el nino del Batman i li regala a l'Abdul. Ho justifica dient: "*A l'Abdul perquè és guapo.*"
- L'infant nen número 8, agafa l'assegador i li regala a l'Alba.
- L'infant nen número 7, agafa l'olla amb menjar i li regala a l'Abdul. Justifica dient: "*Porqué es bueno.*"
- L'infant nena número 17, agafa el mirall i li regala a l'Alba. Juntament amb altres infants justifiquen dient coses que podria fer amb el mirall: Pentinar-se diu el número 12, maquillar-se diu la número 13, veure's bonica diu l'infant 5 i pintar-se la cara el número 12.
- L'infant nena número 2, agafa el vestit d'unicorn i li regala a l'Alba.
- L'infant nena número 15, agafa el raspall de cabells i li regala a l'Alba. Ho justifica dient: "*Perquè és guapa.*"
- L'infant nen número 14, agafa una eina de construcció i li regala a l'Abdul. Ho justifica dient: "*Perquè a mi m'agrada jugar amb això i l'Abdul és com jo.*"
- L'infant nen número 10, agafa un cotxe de joguina i li regala a l'Alba. Ho justifica dient: "*Perquè es posi contenta.*"

- L'infant nena número 1, agafa un nadó de joguina i li regala a l'Alba. Ho justifica dient: *"Perquè és molt bonica."*
- L'infant nena número 3, agafa els Legos de colors predominants verds i blaus i li regala a l'Alba. Ho justifica dient: *"Perquè és guapa."*

La sessió continua revisant els regals que s'han fet a l'Alba i a l'Abdul. Primer es revisen els de l'Alba i es pregunta a què podrà jugar l'Alba amb les joguines que li han regalat. L'infant nen número 5, diu que amb la pilota podrà jugar a futbol. Diferents infants diuen que amb el lego podrà fer una torre, una Torre Eiffel i un unicorn.

Mirem la capsa de l'Abdul, diferents infants diuen que amb el lego podran fer un cotxe, una moto, una casa i un castell. Es planteja la pregunta: *"Què creieu d'aquestes joguines que no li agradaran a l'Abdul?"*

- Infant nen número 14: *"La olla con comida, porque siempre juegan las chicas."*
- Infant nen número 12: *"Pero también lo usan los chicos."*
- Infant nen número 5: *"Yo también juego con eso."*
- Infant nen número 6: *"Los Legos, porque hay poquitos."*
- Infant nen número 9: *"Los Legos porque hay pocas piezas y no puede hacer un barco."*

Tornem a la capsa de l'Alba. Jo: *"Que no li agradarà?"*

- Infant nena número 15: *"No li agradarà el cotxe, li agradarà a l'Abdul."*
- Infant nen número 9: *"La pelota porque las chicas no juegan al fútbol."*
- Infant nen número 5: *"Mi padre ve a las chicas que juegan en el Madrid."*
- Infant nen número 12: *"Las chicas si juegan."*
- Infant nen número 6: *"No le gustará el coche, al Abdul sí."*
- Infant nen número 4: *"Los Legos porque hay pocos."*
- Infant nena número 13: *"La pelota, porque es de chicos."*
- Infant número: *"No! Es de chicos y de chicas"*
- Infant número 12: *"Sí, puede jugar toda la gente."*
- Infant nen número 5: *"No li agradarà la pilota."*
- Infant número 12: *"Pero si la has puesto tu."*
- Infant nen número 5: *"No le gustará porque las chicas no juegan."*
- Carla: *"Per què li has posat a l'Alba al principi?"*
- Infant número 5: *"Porqué no sabia si jugaba o no."*
- Infant nen número 16: *"No le gustará el coche porque es de chico."*
- Infant nen número 12: *"No le gustará el vestido a la Alba, porque hay chicas que le gustan y a otras no."*
- Infant nena número 15: *"Sí que le gustará, le gustarán los colores."*
- Infant nena número 3: *"No le gustará la pelota porque es de niños."*
- Infant número 11: *"No li agradarà el vestit, perquè potser no li agraden els unicorns."*

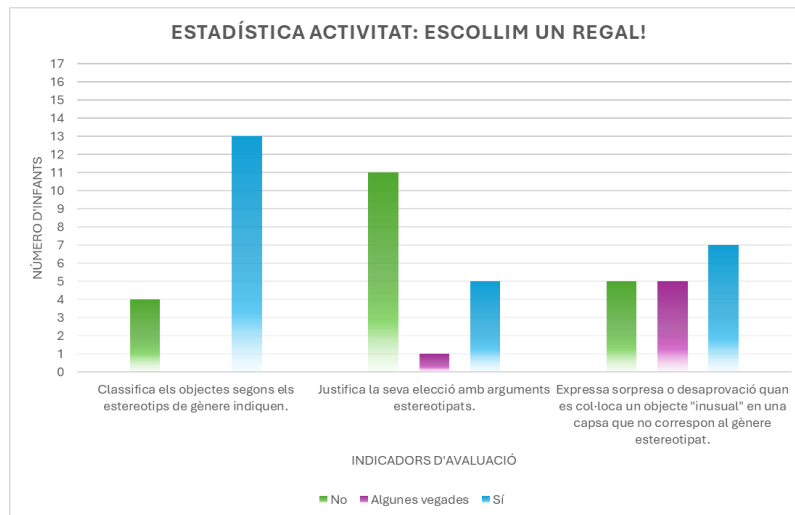

Figura 3. Resultats de la sessió 1 "Escollim un regal"

Anàlisi de dades i discussió

En aquesta gràfica, de forma quantitativa, es mostra el nombre d'infants que disposen idees preestablertes sobre què és adequat per a nens i nenes segons el seu gènere a nenes, la majoria no ho justifiquen perquè no tenen aquesta capacitat de l'expressió oral. I a causa de la concepció que tenen dels regals de "nenes" i de "nens", quan algun infant trenca amb aquests estereotips, com un infant que va regalar una pilota a l'Alba, alguns infants van desaprovar la decisió, tant, que més endavant aquest nen va canviar d'opinió.

Es vol mencionar els comentaris que responen a la pregunta que creieu que no li agradarà dels regals que li han fet a l'Abdul i a l'Alba. L'únic objecte que alguns dels infants no creuen que li agradarà a l'Abdul, és l'olla amb menjar, ja que un infant argumenta que és al que juguen sempre les noies.

En les joguines que no li agradaran a l'Alba segons els infants: són la pilota, el cotxe i el vestit. Diuen que no li agradarà el cotxe i la pilota perquè són amb el que juguen els nens...

M'agradaria fer menció, a un comentari concret, de l'infant número 5. Ell inicialment li posa la pilota a l'Alba. Un cop tothom posa l'objecte jo pregunto quines coses no els agradaran. L'infant 5, després de sentir als seus companys dir que no li agradarà la pilota a l'Alba, ell també ho recolza. Un altre infant s'adona que ha estat ell qui ha posat la pilota, i l'infant 5 justifica el seu canvi d'opinió amb "Porqué no sabia si jugaba o no", aquesta és una frase de gran importància, aquest nen demostra que ha prioritzat els possibles gustos de l'Alba abans que el que diu la societat de què és per cadascú. També en aquesta situació es veu la pressió de grup, que es viu en la societat, pel sentit de pertinença i voler encaixar renunciem a les nostres

idees, com ha fet l'infant 5. És a dir, l'infant 5, demostrava autonomia de pensament, en decidir de forma independent, però ha quedat reflectit com la influència dels altres infants ha condicionat el canvi d'opinió de l'infant 5 i com això evidència un patró habitual en la societat. Per tant, revela l'important que és treballar l'esperit crític amb els infants i la capacitat de defensar les seves pròpies idees sense deixar-se influenciar per la pressió del grup.

Com s'observa a la figura 3, 13 de 17 infants, és a dir, un 76,47% de l'alumnat de l'aula classifiquen les joguines de forma estereotipada. A més 5 infants, un 29,41%, contradiuen les eleccions dels companys amb arguments com “porqué siempre juegan las chicas” o “porqué las chicas no juegan al futbol”. També 7 infants reaccionen contraposant idees que no entren en els cànons estipulats, un 41,17%.

En aquesta sessió he pogut comprovar les afirmacions de Nancy K. Freeman concretament en l'estudi que va realitzar, que va donar un clar resultat de què els infants d'infantil diferenciaven les “joguines de nenes” i les “joguines de nens”, basant-se en una descripció estereotipada (Freeman, 2007).

També com diu Gutiérrez, aquest fenomen afavoreix la perpetuació d'aquests, la necessitat humana del sentit de pertinença. Aquesta necessitat de formar part d'un grup, com és el de les dones o homes que portarà a imitar comportaments i a interioritzar característiques estereotipades, per tal d'encaixar en un d'aquests grups i ser reconegut pel grup (Gutiérrez, 2010).

3.4.2. Resultats i anàlisi de resultats de la sessió 2

Transcripció Escrita de la Sessió 2

En la sessió del dia d'avui anomenada: Quin serà el futur d'aquest nadó? S'ha pogut escoltar les expectatives que tenen de cada infant bassades segons el nom del nadó, és a dir, segons el gènere.

En el primer grup, parlen els infants sobre la futura vida del nadó anomenada Paula. Es pregunta:

- A que li agradarà jugar a la Paula?
  - Infant nena número 1: “Amb un nino molt petit.”
  - Infant nen número 9: “Amb un cotxe d'ambulància.”
  - Infant nena número 13: “Amb un patinet.”
  - Infant nen número 4: “Amb un cotxe de policia.”
  - Infant nen número 16: “Li agrada pintar.”
- De quin color serà la seva habitació?

- Infant nen número 9: *“De color rosa.”*
- Infant nena número 13: *“Porqué és una chica.”*
- Infant nena número 1: *“Blau.”*
- Infant nen número 4: *“Vermell, perquè li agradarà.”*
- Infant nena número 13: *“Rosa i blau.”*
- Si la Paula es convertís en un animal quin animal seria?
  - Infant nena número 1: *“En una rana.”*
  - Infant nena número 13: *“En una vaca.”*
  - Infant nen número 9: *“En un peix.”*
  - Infant nen número 16: *“En un gat.”*

Al segon grup, parlen els infants sobre la futura vida del nadó anomenat Pau. Es pregunta:

- A que li agradarà jugar al Pau?
  - Infant nena número 17: *“Peluches.”*
  - Infant nen número 12: *“Manualidades, hacer un barco.”*
- Quin esport farà el Pau?
  - Infant nen número 10: *“Futbol.”*
- Quin animal seria el Pau:
  - Infant nen número 12: *“Un gepardo.”*
  - Infant nen número 10: *“Un león.”*
- Com seria la seva habitació?
  - Infant nen número 12: *“Seria marró i tindria una cuineta de joguina.”*
  - Infant nen número 10: *“De color blau.”*
  - Infant nena número 17: *“De rosa.”*
  - Infant nen número 12: *“Pero es un chico seguro. O es una chica?”*

Al tercer grup, parlen de les expectatives de vida del nadó Marc.

- A que li agradarà jugar al Marc?
  - Infant nena número 15: *“Amb cotxes.”*
  - Infant nen número 6: *“Al futbol.”*
  - Infant nen número 5: *“Amb un cotxe d’ambulància.”*
  - Infant nena número 3: *“Amb un cotxe.”*
- De quin color serà la seva habitació?
  - Infant nen número 6: *“Verd.”*
  - Infant nena número 5: *“Vermell.”*
  - Infant nena número 3: *“Blau i rosa.”*
- Què hi haurà a la seva habitació?
  - Infant nen número 5: *“Una pilota.”*
  - Infant nen número 6: *“Un coet.”*
  - Infant nena número 15: *“Un astronauta.”*
- Quin animal seria el Pau:
  - Infant nen número 6: *“Un guepardo”*
  - Infant nen número 5: *“Un gat”*

Al tercer grup, parlen de les expectatives de vida del nadó anomenada Maria.

- Carla: A què li agradarà jugar la Maria?
  - Infant nen número 11: *“Al futbol, ai no, a princeses.”*

- Infant nena número 2: “A les princesses.”
- Infant nen número 14: “Al futbol, perquè és un nen.”
  - Carla: “La Maria és un nen?”
  - Infant nen número 14: “Hi ha nens que es diuen Maria.”
- De quin color serà la seva habitació?
  - Infant nen número 11: Rosa.
  - Infant nena número 2: “Rosa o lila.”
  - Infant nen número 14: “Arcoiris.”
- Quin animal seria la Maria?
  - Infant nen número 6: “Un guepard, perquè fos molt ràpida i un unicorn.”
  - Infant nen número 2: “Un dinosaure.”
  - Infant nen número 14: “Un guepard.”

A continuació es revela que tots els nadons són iguals. Els infants sorpresos, tot i veure les imatges iguals, diuen que no són iguals, són diferents, ja que es diuen diferent. Se'ls hi pregunta: Poden jugar al mateix els quatre nadons, l'infant número 12, respon: diu que no, perquè alguns volen jugar a unes coses i els altres no, com algun pot voler jugar al “escondite” i un altre al “pilla pilla”.

Per finalitzar, es llegeix el conte: Hi ha res més avorrit que ésser una princesa rosa? De Raquel Díaz Reguera. On es van sentir comentaris:

- Porta vestits roses perquè són molt bonics.
- Jo crec que està bé que la princesa vulgui vestir-se d'un altre color. Així és més divertida!
- És molt divertit que la princesa vulgui volar en globus, jo també vull fer aventures així!
- A mi també m'agrada saltar i córrer, com la princesa Carlota.
- M'agrada que al final la princesa faci el que vol, perquè a tots ens ha de deixar triar què volem fer.

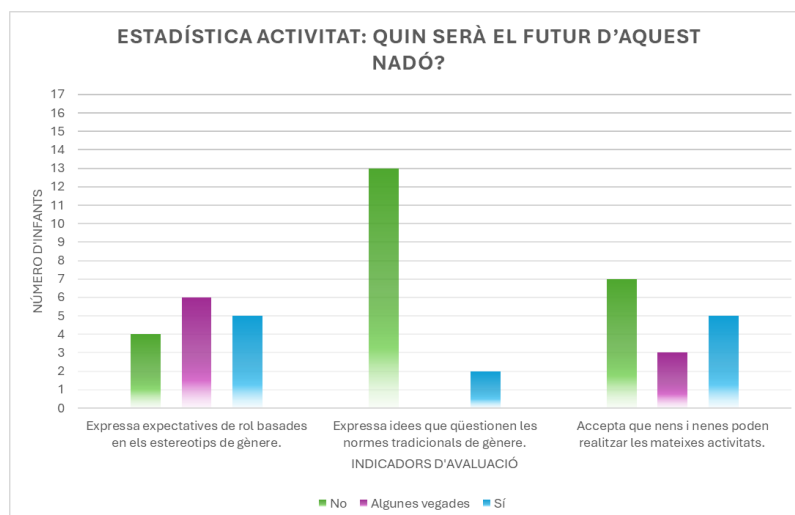

Figura 4. Resultats de la sessió 2 "Quin serà el futur d'aquest nadó?"

Anàlisi de dades i discussió

En la segona estadística es mostra com molts dels infants tenen idees preconcebudes del que s'espera d'un nadó en funció del gènere, com els tipus de jocs que prefereixen, les activitats que consideren apropiades, els gustos personals i fins i tot les habilitats que creuen que posseeixen naturalment. Només dos infants qüestionen els arguments estereotipats dels seus companys. Alguns infants mostren certa obertura, almenys ocasionalment, a la igualtat de gènere en acceptar que nens i nenes poden compartir activitats i jocs.

En aquesta activitat els infants han demostrat saber quines expectatives es posen als nadons segons el seu sexe, és un reflex de les expectatives que han posat en ells. Tucker (1982) postula que els infants són receptors de diferents influències, on les expectatives són rellevants en la diferenciació de cultures i els infants seran el reflex d'aquestes.

Els infants coneixen quines expectatives la societat posa amb ells, i a causa de l'efecte Pigmalión, la imposició és ferma envers les seves capacitats i limitacions, que condicionen les seves possibilitats de desenvolupament.

3.4.3. Resultats i anàlisi de resultats de la sessió 3

Transcripció Escrita de la Sessió 3

La transcripció escrita es troba en l'annex 1.

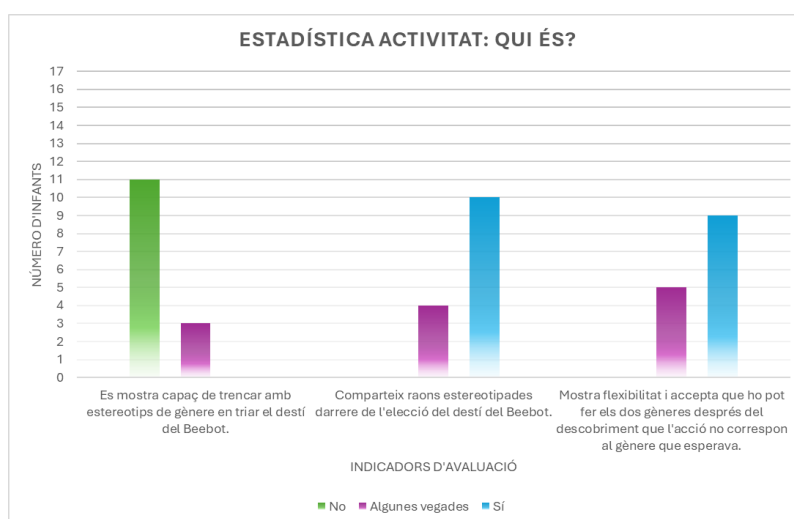

Figura 5. Resultats de la sessió 3 "Qui és?"

Anàlisi de dades i discussió

En la tercera estadística es manté l'evidència que els infants de 4-5 anys de l'aula tenen molt endinsats els estereotips de gènere i ho justifiquen demostrant la seva percepció masculista. Així i tot, gràcies a les imatges trencant els estereotips, els infants mostren obertura a què una dona pugui arreglar un cotxe o un home pugui alimentar a un nadó, ja que veuen de forma molt visual un exemple d'una persona realitzant aquella acció que pensaven que no podria fer una dona o home.

Un cop més els resultats d'aquesta activitat mostren resultats que s'afirmen en l'article de Bonelli (2019) on la participació de les tasques domèstiques de les dones és superior a la dels homes, ja que encara preval la diferència entre dones i homes en el que refereix a l'assumpció de la responsabilitat d'aquestes. Tot i que quan es tracta de realitzar reparacions en la llar i rentar el cotxe les diferències són a favor dels homes. Així ho destaca l'infant 14 quan es parla de què les mares també poden arreglar cotxes: *“Es que les mamas se van a manchar y no podran hacer la comida.”*

Els infants en aquesta activitat reflecteixen el que veuen a casa i malgrat que és la realitat, l'interessant de l'activitat és crear una reflexió i veure que les capacitats no es classifiquen per a sexes, sinó per capacitats. Així ho destaca l'infant 2: *“El meu papa tampoc arregla cotxes. Es depèn de la persona.”*

3.4.4. Resultats i anàlisi de resultats de la sessió 4

Transcripció Escrita de la Sessió 4

En la sessió del dia d'avui anomenada: Fes-ho com a casa: Mímica de tasques domèstiques, s'ha fet un joc de mímica de les tasques domèstiques. S'activen els coneixements previs preguntant si saben que és un joc de mímica i que són les tasques domèstiques. Un cop acabada l'explicació, faig jo l'exemple d'una targeta i ells miren i endevinen el que faig, després revelo la targeta.

Els infants surten un rere l'altre i gaudeixen de l'activitat, realitzen les accions amb el seu cos i els companys i companyes tracten d'endevinar-ho. Qui ho endevina surt a fer-ho a següent.

Un cop acabat el joc, es comença la reflexió.

- Carla: *“Aquestes accions que hem fet avui en el joc de mímica qui les fa a casa vostra? Qui cuina?”*

- Infant nen 12: “Jo.”
- Infant nen 4: “Jo i la mama.”
- Infant nena 1: “La mama i el papa.”
- Infant nen 16: “La mama i el papa.”
- Infant nen 14: “La mama i el meu germà gran.”
- Infant nen 10: “La mama i el papa i la germana.”
- Carla: “Qui fa la compra?”
- Infant nen 9: “La meva mama i jo.”
- Infant nen 16: “Mi madre.”
- Carla: “Qui frega els plats?”
- Infant nena 13: “Mi madre.”
- Infant nen 4: “Mi madre.”
- Carla: “Els pares poden rentar els plats?”
- Infant nena 1: “Sí!”
- Infant nena 13: “Pero mi papa no limpia, esta viendo la tele.”
- Carla: “En el cos que necessitem per fregar els plats?”
- Infant nena 2: “Sabó.”
- Infant nena 13: “Esponja.”
- Carla: “Amb què es freguen els plats del nostre cos? Es renten sols?”
- Infant nen 14: “La mama ho fa.”
- Carla: “Els pares i mares renten els plats amb el nas? Amb quina part de cos ho fan?”
- Infant nen 12: “Amb les mans.”
- Carla: “Per netejar els vidres, per passar l’escombra, per fregar, per posar en marxa la rentadora que es necessiten?”
- Tothom: “Mans!”
- Carla: “Tots els pares i les mares tenen dues mans, tots podem cuidar la casa i deixar-la ben neta, siguis pare o mare.”
- Carla: “Vosaltres col·laboreu a casa i la cuideu?”
- Infant nen 12: “Jo sí, netejo els vidres.”
- Carla: “Molt bé, per què que necessites per netejar el vidre?”
- Infant nen 12: “Mans i una esponja.”
- Carla: “Clar! I totes i tots tenim dues mans i ho podem fer.”
- Infant nen 9: “Cuando mi madre pone la mesa, yo le ayudo a poner la mesa.”
- Infant nena 13: “Yo ayudo a la mama a lavar los platos, porque ella me ayuda a recoger los juguetes.”
- Infant nena 1: “Yo lavo los platos y cocino.”
- Infant nen 9: “Jo ajudo a la mama quan acabem de dinar a recollir la taula.”
- Carla: “Qui recull la vostra habitació?”
- Infant nena 15: “La mama.”
- Carla: “Juga la mare amb les teves joguines?”
- Infant nena 15: “No, jo.”
- Carla: “Llavors qui les hauria de recollir?”
- Infant nena 15: “Jo.”
- Carla: “La mare i el pare ens poden ajudar a recollir, però les joguines vostres i heu jugat vosaltres, heu de recollir vosaltres. Igual que quan la mare o el pare està escombrant, vosaltres podeu col·laborar perquè també embruteu el terra, com per exemple quan veniu del parc amb les sabates plenes de sorra.”

- Carla: “Tothom els que heu sortit ho heu fet superbé, com teniu dues cames i dos peus, podeu fer-ho tot ben fet i col·laborar a casa.”

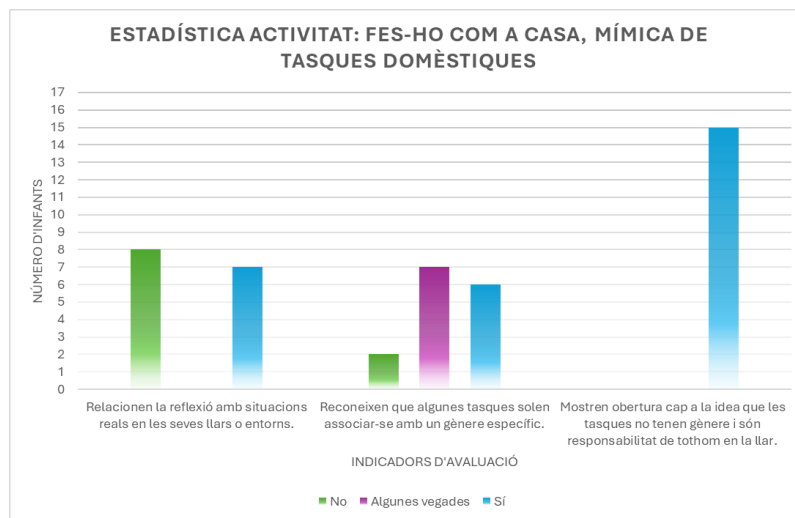

Figura 6. Resultats de la sessió 4 "Fes-ho com a cada, mímica de les tasques domèstiques"

Anàlisi de dades i discussió

En la quarta estadística mostra com els infants relacionen el joc amb el seu entorn més proper com és la seva llar, això evidencia que el joc és una eina pedagògica efectiva per entendre i connectar amb la realitat. Molts d'ells relacionen les tasques amb un gènere específic que sol ser el femení, aquesta percepció està fortament influenciada pels models que els infants observen en el seu dia a dia, com ara el rol predominant de les dones en la gestió de la llar, com reflecteix l'infant nena 13: “*Pero mi papa no limpia, está viendo la tele*”. Aquest aspecte reflecteix un desequilibri en la distribució de responsabilitats dins de moltes famílies. Tot i així, gràcies a la reflexió mostren obertura, a què gràcies al nostre cos, tots tenim les capacitats per realitzar aquestes accions, independentment del nostre gènere.

Des de molt petites les nenes juguen amb joguines associades amb la llar, servir, atendre i aquesta nena ben petita desenvolupa sentiments relacionats amb la fragilitat i debilitat. Mentre que al nen se li reserven activitats relacionades amb la competència i en conseqüència el nen desenvolupa sentiments de força. Aquest és l'inici de l'esclatxa entre la feina que fa una dona o un home a la llar (Bonelli, 2019).

3.4.5. Resultats i anàlisi de resultats de la sessió 5

Transcripció Escrita de la Sessió 5

En la sessió del dia d'avui anomenada: Què vull ser de gran? Es tracten les professions laborals. Abans de l'explicació de la sessió s'activen els coneixements previs dels infants sobre aquelles, que coneixien, diuen les següents professions: esportista, policia, futbolista, metge, guarda de seguretat, cuiner, obrers, mestre, conductor d'autobús, conductor d'avió (pilot), doctor, les que treballen en una joguineria, veterinària, caixer del súper...

S'exemplifica, de forma visual dibuixat a la pissarra, el que jo volia ser de petita que era mestra.

Cadascú fa un dibuix de què vol ser quan sigui gran i en tornar a la rotllana l'ensenyen i diuen que volen ser.

- Infant nen 14: *“Jo vull ser futbolista.”*
- Infant nena 15: *“Jo vull ser policia.”*
- Infant nen 9: *“He dibuixat un barco.”*
- Carla: *“Vols ser conductor d'un vaixell?”*
- Infant nen 9: *“Sí.”*
- Infant nen 5: *“Jo vull ser policia.”*
- Infant nen 16: *“Mestre.”*
- Infant nena 2: *“Doctora.”*
- Infant nen 10: *“Jo vull ser policia.”*
- Infant nen 12: *“Policia!”*
- Infant nena 17: *“Doctora.”*
- Infant nen 4: *“He dibuixat un vaixell gran, vull ser conductor de vaixells.”*
- Infant nena 3: *“Doctora.”*
- Infant nena 1: *“Doctora.”*
- Infant nen 8 (Assenyala la imatge d'un home cuinant)
- Infant nen 7: *“Jo vull ser policia.”*
- Infant nen 6: *“Bomber!”*
- Infant nena 13: *“He dibuixat una pissarra, i vull ser professora.”*
- Infant nen 11: *“Futbolista, he dibuixat una pilota.”*

A continuació es pregunta als infants si fossin del gènere contrari que els hi agradaria ser.

- Infant nen 14: *“Jo vull ser futbolista.”*
- Infant nena 15: *“Jo vull ser policia.”*
- Infant nen 9: *“Conduir un avió”*
- Infant nen 5: *“Jugadora de bàsquet”*
- Infant nen 16: *“Futbolista”*
- Infant nena 2: *“Doctor.”*
- Infant nena 13: *“Ajudar a la gent, doctor.”*
- Infant nen 10: *“Conduir el cotxe de policia.”*
- Infant nena 17: *“Médico.”*
- Infant nen 4: *“Policia.”*

- Infant nena 3: *“Policia.”*
- Infant nena 1: *“Perruquer.”*
- Infant nen 8: *“Assenyala i diu la doctora.”*
- Infant nen 6: *“Policia.”*
- Infant nena 13: *“Policia.”*
- Infant nen 11: *“Futbolista igualment.”*
- Carla: *“La majoria de vosaltres no heu canviat en canviar de noia a noi o de noia a noi i estic molt contenta perquè vosaltres podeu ser el que vulgueu, sense comptar si ets una noia o un noi.”*
- Carla: *“Per ser futbolistes que necessitem?”*
- Infants: *“Una pilota i peus.”*
- Carla: *“Les noies i els nois tenen peus, llavors tothom pot ser futbolista. I per ser cuiners o cuineres que necessitem?”*
- Infants: *“Les mans.”*
- Carla: *“Qui té mans?”*
- Infants: *“Tothom.”*
- Carla: *“Per tant, tothom pot cuinar.”*

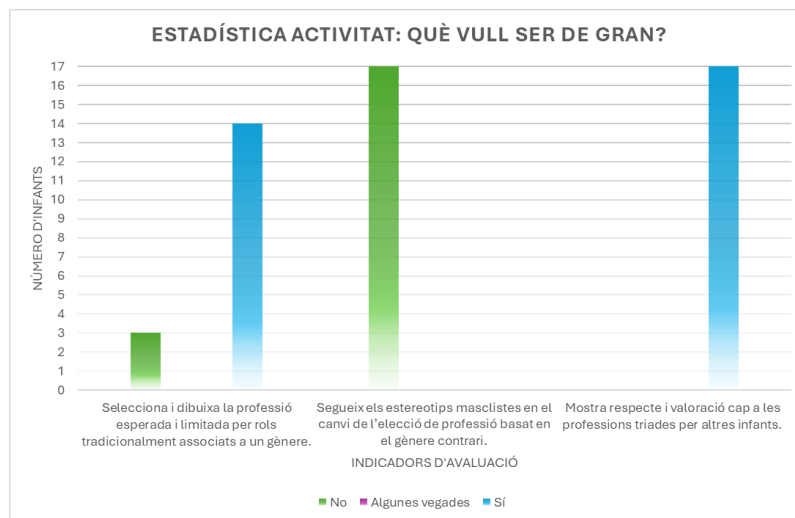

Figura 7. Resultats de la sessió 5 "Què vull ser de gran?"

Anàlisi de dades i discussió

En aquesta cinquena taula s'observa com la majoria d'infants han seleccionat una professió estereotipada, com els nens, professions relacionades amb la força i risc, com per exemple policia i les nenes amb la cura, com poden ser les metgesses i les doctores. Al llarg de les sessions és molt complicat canviar gustos i sobretot, fer-los qüestionar, ja que fa cinc anys de vida que estan envoltats d'un entorn que indica el que han de ser i que els ha d'agradar. Però es considera, que el que sí que ha pogut influir en els infants gràcies a les sessions és que respecten els seus gustos independentment del gènere que se'ls hi atribueixi.

És a dir, cap dels infants ha canviat la seva professió en canviar de gènere basat en els estereotips, quasi tots mantenien el que ells desitjaven ser, fossin del gènere femení o masculí.

També s'ha aconseguit un complet respecte i tolerància, com mostra l'estadística, en respostes d'alguns infants no estereotipades, com per exemple una nena que li agradaria ser policia.

En aquesta activitat torna a sorgir l'efecte Pigmalión, aquest efecte no sols influeix en les seves decisions o preferències, sinó també dins dels seus gustos i això és el més arrelat dins dels infants.

L'afirmació de Claudia Contreras i Paula Flores (2022) es mostra en aquesta activitat, ja que els estereotips afecten també en la forma que perceben les seves pròpies habilitats i competències els nens i les nenes, a conseqüència de l'assumpció de rols, coarta l'elecció de carrera o de professió.

3.4.6. Resultats i anàlisi de resultats de la sessió 6

Transcripció Escrita de la Sessió 6

En la sessió del dia d'avui anomenada "Què hi ha darrere de cada regal?", s'ha tornat a reobrir les capses inicials, s'ha creat un diàleg de reflexió i cistell.

Dins de la capsa de l'Alba, i també en la de l'Abdul, hi ha una carta que explica al que més li ha agradat jugar, aquesta carta enfronta a les idees preconcebudes basades en estereotips de gènere que han tingut els infants a l'hora d'escollir quines joguines posar.

També, es troben que els dibuixos que els hi van posar a cadascú per pintar, estan pintats, però no del color que ells esperaven.

Primer es parla sobre els dibuixos pintats:

- Carla: *"Que ha fet l'Alba?"*
- Infant nen 5: *"Pintar un unicorn, de color verd, però no són verds."*
- Infant nen 7: *"Són de color blanc."*
- Infant nen 9: *"Els unicorns són de coloraines."*
- Carla: *"Però el verd, és un color no?"*
- Molts infants: *"Sí."*
- Carla: *"Vosaltres heu vist algun cop un unicorn?"*
- Molts infants: *"No."*
- Carla: *"Llavors no sabem de quin color són, no? Potser són de molts colors diferents..."*

- Carla: *"Què ha fet l'Abdul?"*
- Infant nena 15: *"De color rosa?" (Molt estranyada)*
- Infant nen 11: *"Ha pintat el dinosaure de color rosa. Però els dinosaures són verds."*
- Carla: *"Els dinosaures són tots verds?"*
- Alguns infants diuen que sí, d'altres molt segur diuen que no.
- Carla: *"Els dinosaures es van extingir, és a dir, van morir fa molts i molts anys, jo no he vist a cap."*
- Infant nen 12: *"També hi havia taronges."*
- Carla: *"Potser hi havia algun de color rosa."*

Es continua observant les capsas:

- Carla: *“Que creieu que he jugat l’Alba?”*
- Infant nen 9 i 12: *“A futbol.”*

Tots els altres els donen suport i ho afirmen menys una nena.

- Infant nena 2: *“Les nenes no juguen a futbol.”*
- Carla: *“Tu mai has jugat amb una pilota?”*
- Infant nena 2: *“No.”*
- Carla: *“Doncs les nenes com tu poden jugar amb pilotes i jugar a futbol.”*
- Infant nena 13: *“Jo si jugo con mi hermano.”*
- Infant nena 15: *“Yo no tengo hermano pero juego a la pelota con mi madre y mi padre.”*

Altres nenes diuen que elles si juguen a pilota també.

- Carla: *“Amb què creieu que ha jugat l’Abdul?”*
- Infant 9: *“Amb el Puzzle, de la Ladybug, perquè està muntat.”*

A continuació es llegeix les cartes:

- Carla: *“Us ha agradat el que us ha dit l’Alba?”*
- Molts infants: *“Sí! Molt!”*
- Infant nen 5: *“Li ha agradat molt la pilota.”*
- Infant nen 12: *“El mirall també per descobrir llocs.”*
- Carla: *“Us ha agradat el que us ha dit l’Abdul?”*
- Molts infants: *“Sí! Molt!”*
- Infant nena 13: *“Però diu que el color preferit és el rosa, i a les noies els agrada el rosa.”*
- Mestra X: *“A mi no! I soc una noia.”*
- Infant nen 12: *“A mi si m’agrada el rosa, m’encanta.”*

Molts nens se sumen en dir que els agrada el rosa com el nen 5, el 9, el 16, i l’11.

- Carla: *“Heu vist que cadascú ha jugat amb el que més li ha agradat, i han gaudit molt. Sabeu per què s’ho han passat tan bé?”*
- Diversos infants: *“Per què?”*
- Carla: *“Perquè han jugat al que a ells els agradava. Els era igual el que opinessin. Teniu ganes de fer un regal pels dos i que puguin jugar amb tot?”*
- Infant nen 12: *“Sí, fem una capsa conjunta.”*
- Carla: *“Ara que hem vist que tots els infants tenim gustos diferents, sense tenir a veure si som nens i nenes, i que tots són correctes mentre ho passem bé, posarem en aquest cistell tot allò que vulgueu regalar-li a l’Alba i a l’Abdul, perquè puguin jugar els dos amb tot.”*
- Carla: *“Les joguines, no són de nens ni de nens, són joguines. Les joguines són per jugar totes i tots.”*

Ara cada infant agafa una joguina i la col·loca al cistell, es crea reflexió.

- Carla: *“Ara amb aquesta disfressa de superheroïna o de superheroi es podran vestir els dos i gaudir de moltes aventures.”*
- Infant 11: *“No, els dos no.”*
- Carla: *“Per què?”*
- Infant 11: *“Perquè només hi ha una disfressa.”*
- Carla: *“Ah d’acord, però primer un i després l’altre.”*
- Carla: *“Aquest vestit li quedarà superbé a l’Alba.”*
- Molts infants: *“Sí!”*
- Infant 12: *“I a l’Abdul?”*

- Carla: *“També li quedarà superbé.”*
- Molts infants: *“No!!!”*
- Carla: *“Per què no?”*
- Infant nena 13: *“Perquè a l’Abdul no li agrada.”*
- Infants nens 11 i 12: *“Los chicos no llevan vestido.”*
- Carla: *“Jo tinc un amic que es diu Sergio i li encanta portar vestits.”*
- Infant nen 11: *“És un noi?”*
- Carla: *“Sí, és un noi.”*
- Infant nen 11: *“A mi no me gusta llevar vestidos.”*
- Carla: *“Igual que a tu no t’agrada portar vestits, a alguna noia li pot no agradar també, els vestits són roba i ja està, se la pot posar qui més li agradi. Jo crec que l’Abdul es pot posar el vestit i gaudir i veure’s molt guapo.”*
- Infant nen 7: *“No!”*
- Infant nen 12: *“Potser a l’Abdul no li agrada.”*
- Carla: *“Potser tens raó, i també potser a l’Alba tampoc li agrada el vestit i no se’l vol posar.”*
- Infant nen 7: *“Sí que li agradarà a l’Alba.”*
- Mestra X: *“A mi no m’agrada aquest vestit i no me’l posaria.”*
- Carla: *“Heu vist que a la mestra és una noia i no li agrada aquest vestit. Potser el vestit no els agrada a cap dels dos, i potser la pilota no li agrada a l’Abdul.”*
- Infant nen 11: *“Sí, li agradarà!”*
- Carla: *“Infant 11, tu coneixes a l’Abdul?”*
- Infant nen 11: *“No.”*
- Carla: *“Llavors com ho saps que li agradaran?”*
- Infant nen 11: *“No ho sé.”*
- Carla: *“Jo tampoc ho sé, no ho sabem potser sí i potser no. O potser com ens ha dit l’Abdul a la carta, li encanta el color rosa i com el vestit porta rosa li encantarà posar-se aquest vestit. I potser el vestit de superheroï com és de color blau no li agrada.”*
- Infant nen 12: *“Ah! Li ha agradat també aquest puzle perquè és rosa.”*
- Infant nen 15: *“Però el vestit és de nenes.”*
- Carla: *“El vestit, és una tela, un simple vestit, de moltes coloraines, és simplement roba.”*
- Infant nena 13: *“Però potser li agrada a l’Abdul.”*
- Carla: *“A què poden jugar l’Abdul i l’Alba amb la pilota?”*
- Infant 9: *“A tocs!”*
- Infant 12: *“Poden jugar al cerdito del medio.”*
- Infant nen 14: *“A futbol!”*
- Carla: *“Ala! Aquest cistell pesa moltíssim,estic molt segura que s’ho passaran jugant molt bé amb tot això. Molt segura que ho compartiran i jugaran amb tot de moltes formes diferents i ho passaran molt bé.”*

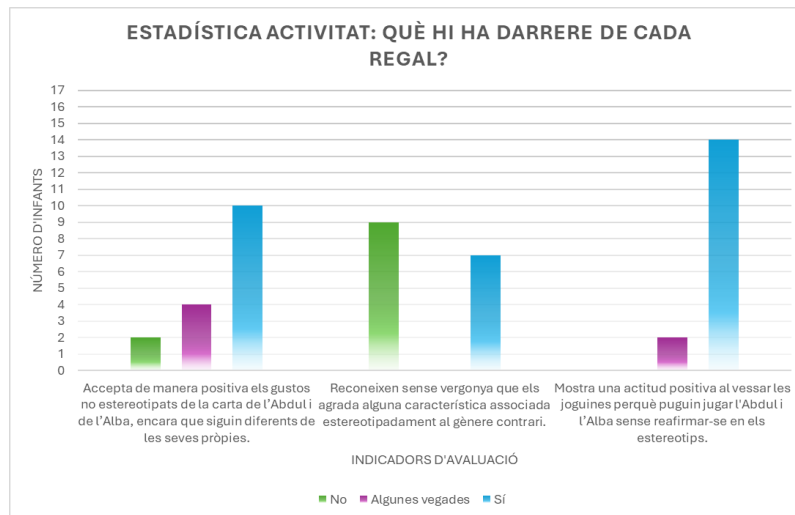

Figura 8. Resultats de la sessió 6 "Què hi ha darrere de cada regal?"

Anàlisi de dades i discussió

En aquesta última estadística es veuen reflectits els resultats de les sessions, per poder veure l'impacte d'aquestes en el seu raonament. Analitzar l'impacte en el raonament permet comprendre com evolucionen les idees i concepcions dels rols de gènere gràcies a les sessions.

Els resultats, en gran majoria, reflecteixen canvis positius, ja que accepten i gaudeixen de les cartes de l'Abdul i l'Alba trencant estereotips, alguns dels infants reconeixen obertament que els agraden joguines associades erròniament al gènere oposat del qual s'identifiquen, com l'infant nen 12: *"A mi si m'agrada el rosa, m'encanta"* i mostren una actitud constructiva en fer el cistell ple de joguines perquè juguin l'Alba i l'Abdul de forma lliure. S'evidencia que treballar en aquests aspectes és essencial per fomentar un raonament crític i una societat més justa.

Actualment, les joguines estan molt diferenciades per sexes, tot i haver-hi canvis exponencials, queda camí per recórrer. Així ho mostra en l'article de Bonelli (2019), on mostra en percentatges que els nens juguen amb joguines estereotipadament nomenades de nenes molt menys, que les nenes que juguen amb joguines estereotipadament esmentades de nen. Això indica que hi ha més tolerància a què una nena jugui amb un cotxe, però no tanta a què un nen jugui amb un nadó.

Els infants també demostren aquesta tolerància desigual:

Taula 1. Comparativa acceptació vestit i disfressa superheroï. Elaboració pròpia.

<ul style="list-style-type: none"> • Carla: “Aquest vestit li quedarà superbé a l’Alba.” • Molts infants: “Sí!” • Infant 12: “I a l’Abdul?” • Carla: “També li quedarà superbé.” • Molts infants: “No!!!” • Carla: “Per què no?” • Infant nena 13: “Perquè a l’Abdul no li agrada.” • Infants nens 11 i 12: “Los chicos no llevan vestido.”	<ul style="list-style-type: none"> • Carla: “Ara amb aquesta disfressa de superheroïna o de superheroï es podran vestir els dos i gaudir de moltes aventures.” • Infant 11: “No, els dos no.” • Carla: “Per què?” • Infant 11: “Perquè només hi ha una disfressa.” • Carla: “Ah d’acord, però primer un i després l’altre.” • Carla: “Aquest vestit li quedarà superbé a l’Alba.” • Molts infants: “Sí!”
--	--

3.4.7. Resultats i anàlisi de resultats de la sessió 7

Transcripció Escrita de la Sessió 7

- Carla: “Sí, ara el que fareu, serà venir un per un, agafareu una joguina i la posareu a qui voleu regalar a la Nàdia o al Joan, sí? A qui tu vulguis, infant nena 13 comença”

(Infant nena 13 li regala a la Nàdia un vestit de colors)

- Carla: “Molt bé, gràcies. Infant nen 6 et toca.”

(Infant nen 6 li posa la pilota a la capsa del Joan)

- Carla: “La pilota, al Joan, d’acord. Et toca infant nen 10.”
- Infant nena 13: “Ponle algo a la Nàdia que le guste a las chicas”
- Infant nen 12: “Hay a algunas chicas que no le gustan algunas cosas”
- Carla: “Què dius infant nen 12?”
- Infant nen 12: “Que algunas nenes no els agraden els vestits i a altres sí.”

(Infant nen 10 li posa el dinosaure al Joan)

- Infant nena 15: “A mi me gusta todo, las pelotas, los vestidos, los dinosaurios...”
- Infant nena 13: “Yo juego con mi hermano a la pelota”
- Carla: “I potser alguns nens si els agrada, no?”
- Infant: “Yo tengo mis pelotas para jugar a futbol.”
- Infant nen 10: “Yo tengo una pilota groga i mi hermana tiene una pelota de básquet. ”
- Carla “Infant nen 7 et toca a tu. Vine agafa una joguina i posa-la al lloc.”

(Infant nen 7 posa el cotxe de joguina al Joan)

- Carla: “Gràcies.”
- Carla: “A qui tu vulguis, a la Nàdia o al Joan, a qui tu vulguis. L’infant nena 2 li posa a la Nàdia al puzle, súper!”
- Infant nena 13: “Pero si los puzles son para chicos.”
- Carla: “El què? Els puzles?”
- Infant nen 12: “No, para los dos.”
- Carla: “Tu no has fet puzles?”
- Tots els infants: “Jo he fet puzles”
- Carla: “Has après a fer puzles infant nena 15?”
- Infant nena 15: “Sí i molts grans.”
- Infant nena 1: “I jo.”
- Infant nen 12: “Que a tu infant nena 13 no t’agradi jugar amb puzles, no vol dir que a altres nenes no els agradi.”

(Infant nen 16 li posa els legos de color rosa al Joan)

(Infant nena 3 li regala l’unicorn per pintar a la Nàdia)

- Carla: “Li has regalat, l’unicorn, per pintar, a la Nàdia. Gràcies, infant nena 3. Infant nena 1, endavant.”

(Infant nena 1 li posa la disfressa de superheroi a la Nàdia)

- Carla: “Ui la disfressa, de Superman o Superwoman. Súper! Li has regalat la disfressa a la Nàdia.”
- Infant nen 9: “Li toca a l’infant 12.”
- Infant nen 12: “Això”
- Carla: “D’acord, això és una eina de construcció”
- Infant nen 12: “Un taladro per la Nàdia”
- Carla: “A qui li toca?”
- Infant nen 5: “A mi i li poso el nino blau al Joan.”
- Carla: “Li regalarem al nino, al Joan, d’acord, infant nen 5, gràcies!”

(L’infant nen 14, li posa l’olla amb els aliments al Joan)

- Carla: “La cuineta, al Joan, gràcies, infant nen 14.”
- Infant nen 16: “Para que se cocine salchichas y hamburguesas”
- Carla: L’infant nena 15 li ha posat un assecador a la Nàdia”
- Infant nena 17: “El peine a la Nàdia”
- Carla: “Súper! Infant nen 11, et toca.”
- Infant nen 11: “El porquet.”
- Carla: “El porquet, al Joan, súper! Hi queden dues coses.”
- Carla: “Algú aixeca la mà i vol portar-les?”
- Molts infants: “Jo! Jo!”

(Infant nena 17 li posa el raspall de mirall a la Nàdia)

(Infant nena 3 li posa els legos verds al Joan)

- Carla: “Heu fet molt bons regals i s’ho passaran molt bé ben segur.”
- Infant nen 5: “Jugarà molt amb la pilota!”

- Carla: “Que creieu que farà amb això?”
- Infant: “Jugar al futbol”
- Infant: “Baloncesto.”
- Carla: “Jugar a futbol o a bàsquet.”
- Carla: “Què més tenim?”
- Infant: “Un porquet.”
- Infant: “Un porquet!”
- Carla: “Que creieu que farà amb això?”
- Infant: “Dormirà.”
- Carla: “Dormirà amb ell així? Molt bé, que més infant nena 15? Que més pot fer?”
- Infant nena 15: “Pues jugar con el.”
- Carla: “Jugar amb ell, tu volies dir una altra cosa no? Digues.”
- Infant nen 16: “Jugar al escondite.”
- Carla: “Al escondite amb el porquet, d’acord, que més farà amb aquest porquet?”
- Infant: “Amb aquest porquet pot jugar a la granja.”
- Carla: “A la granja, Amira.”
- Infant: “La cuineta.”
- Carla: “La cuineta, que farà Maria?”
- Infant Maria: “Le hará comida.”
- Carla: “Li farà menjar? A qui li farà menjar?”
- Infant nena 1: “Al porquet.”
- Infant nena 15: “Li farà menjar com les mamas”
- Tres infants alhora: “Los padres también.”
- Infant nen 5: “Mi padre quemó una salchicha”

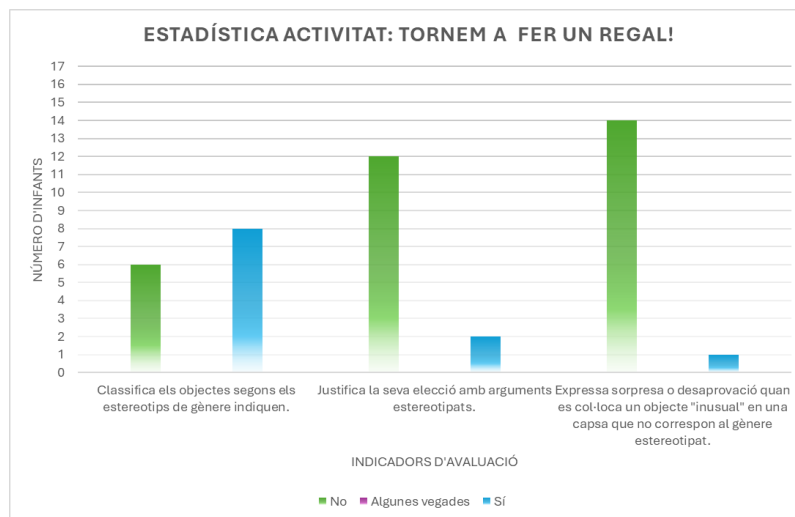

Figura 9. Resultats de la sessió 7 "Tornem a fer un regal?"

Anàlisi de dades i discussió

Aquesta sessió es va dur a terme un mes i mig després de les intervencions pedagògiques anteriors, amb l'objectiu de valorar si, després de la intervenció de la Situació d'Aprenentatge realitzada al llarg de sis sessions, s'han produït canvis significatius en les percepcions de gènere dels infants en relació amb les joguines i els rols tradicionalment associats.

La diversitat de respostes mostra que, tot i que encara hi ha influència dels estereotips, especialment en l'associació inicial de les joguines (pilotes per a nens, nines per a nenes), també s'observa un procés de reflexió i qüestionament actiu per part d'alguns infants. Per exemple, el nen 12 afirma clarament: *“Algunes nenes no els agraden els vestits i a altres sí”*, i davant l'afirmació que els puzzles són només per a nens, respon: *“No, per als dos”*; també destaca la resposta de la nena 15, que diu: *“A mi me gusta todo, las pelotas, los vestidos, los dinosaurios...”*, evidenciant una actitud lliure d'etiquetes. Aquestes intervencions mostren que, tot i que persisteixen comentaris com *“Ponle algo a la Nàdia que le guste a las chicas”* (nena 13), cada cop hi ha més infants disposats a posar en dubte els rols tradicionals. Aquest fet pot ser atribuït a l'acompanyament pedagògic fet en les sessions prèvies, que ha afavorit un entorn de diàleg i pensament crític.

Un altre moment significatiu és quan jo pregunto a qui li farà menjar el Joan. L'infant nena 1 respon: *“Al porquet”*, i la nena 15 afegeix: *“Li farà menjar com les mamas”*, però immediatament tres infants responen alhora: *“Los padres también”*, i el nen 5 complementa amb humor i quotidianitat: *“Mi padre quemó una salchicha”*. Aquest intercanvi mostra com, dins d'un context col·laboratiu, els infants comencen a desfer els estereotips de gènere vinculats a la cura, visibilitzant la participació paterna i deixant de normalitzar que només les mares facin aquestes tasques.

Així doncs, el que realment destaca és que molts infants no es mostren sorpresos davant d'eleccions no estereotipades, i que la majoria no justifica les seves tries amb arguments basats en rols de gènere, un canvi significatiu si es compara amb etapes inicials del procés educatiu. Aquest fet reforça la idea que l'educació en igualtat pot tenir un impacte directe en la forma com els infants perceben els rols i interessos associats al gènere.

3.4.8. Resultats generals

En aquest apartat es vol justificar la necessitat real i tangible de fer Situacions d’Aprentatge com aquestes. En l’anecdolari visible a l’annex 2, es mostra com la realitat escolar està fortament influenciada pels estereotips de gènere, que condicionen i limiten les percepcions i decisions dels infants, especialment en relació amb les joguines i els rols associats.

Els resultats obtinguts entre la sessió inicial i la sessió final reflecteixen un canvi significatiu, encara que no radical, mostrat en les figures 10 i 11. Si bé a l’inici molts infants classificaven les joguines segons el gènere, les dades finals mostren una disminució clara d’aquest comportament i un augment de respostes lliures d’estereotips. És especialment rellevant veure que, a la sessió final, la majoria d’infants no justifica les seves eleccions amb arguments de gènere i no expressa sorpresa davant opcions no normatives. Aquest canvi és esperançador i demostra que, quan es treballa des de l’educació amb intencionalitat pedagògica, és possible generar reflexió i transformar la mirada dels infants.

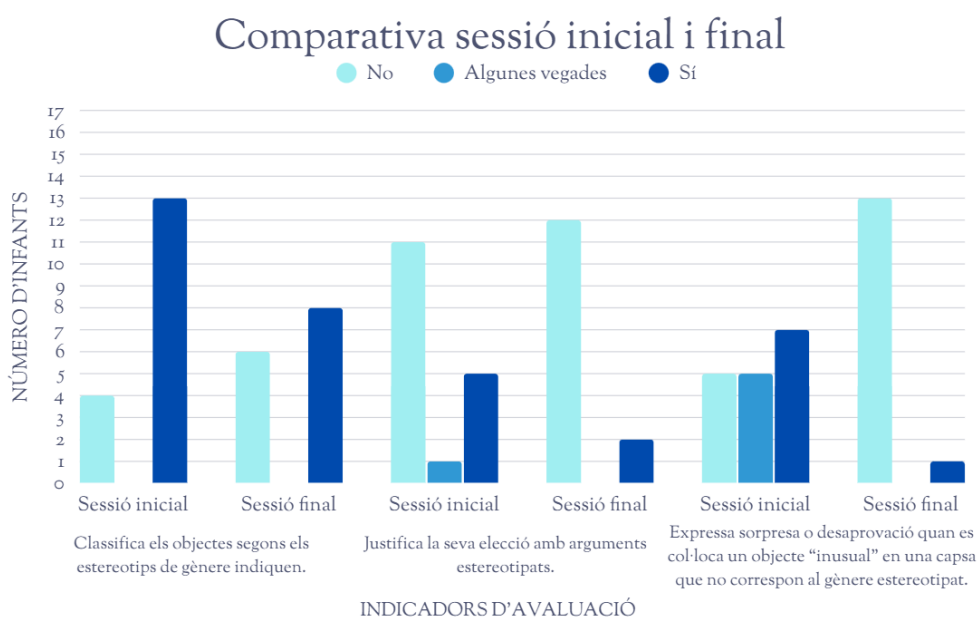

Figura 10. Comparativa sessió inicial i final de forma gràfica. Elaboració pròpia.

Figura 11. Comparativa sessió inicial i final de forma visual. Elaboració pròpia.

És important destacar que en cap moment s'ha buscat influir en els gustos personals dels infants. Tal com es pot observar en l'annex 3, les preferències de joc pròpies de cada infant, siguin nenes o nens es mantenen. El que sí que ha canviat és la seva capacitat d'acceptar i validar opcions no estereotipades. Aquest augment en la tolerància i en l'obertura cap a la diversitat de rols i joguines representa un pas endavant fonamental en la construcció d'un entorn més inclusiu i lliure de prejudicis.

La importància d'aquesta SA recau en el fet que ha permès obrir un espai lliure de judicis, on els infants s'han pogut expressar amb naturalitat i on han estat acompanyats per una mirada crítica i respectuosa. Encara que els resultats estan limitats per la temporalitat, són indicadors clars del potencial que tenen aquests processos educatius. Si aquestes accions s'integren de forma transversal i continuada al currículum, es podria aconseguir una transformació profunda en la manera com els infants entenen i viuen el gènere, contribuint així a una escola més igualitària i justa.

3.5. Guia per desconstruir els estereotips de gènere dins de l'aula d'infantil

Com a aportació individual s'ha fet aquesta guia amb els passos a seguir per tal de desconstruir els estereotips de gènere en les aules d'educació infantil, com a proposta de millora.

PASSOS A SEGUIR per educar en llibertat

PAS 1

CONÈIXER LES CONSEQÜÈNCIES

Conèixer les conseqüències que comporten els estereotips en els infants, per aconseguir la visió lila.

GIRL TOYS VS BOY TOYS: THE EXPERIMENT BBC STORIES   ROMPER ESTEREOTIPOS DE GÉNERO EN LOS COLEGIOS EL PAÍS   Y TÚ, ¿QUÉ QUIERES SER DE MAYOR? LIGA ESPAÑOLA DE LA EDUCACIÓN   INSPIRANDO AL FUTURO SIN ESTEREOTIPOS REALKIDDOYS

PAS 2

REVISAR MATERIAL

Revisar material implicat dins de l'aula. A través de les ulleres liles formades en la primera fase de conèixer les conseqüències, revisar contes, puzles, la colimetria de les joguines (Cotxes blaus, i cotxets roses).

PAS 3

AFEGIR MATERIAL COEDUCATIU

Afegir material coeducatiu, ja que és essencial per transformar la manera en què els infants perceben els rols de gènere i per afavorir una educació inclusiva i igualitària.

COLECCIÓN "ERASE DOS VECES" BELEN GAUDES, PABLO MACÍAS I NACHO DE MARCOS

4. CONCLUSIONS

En primer lloc, anteriorment i durant el conjunt de les sessions i activitats realitzades, s'ha evidenciat la presència de nombrosos estereotips de gènere en l'entorn escolar, manifestats tant en les interaccions com en les eleccions de joc i preferències dels infants. Aquests estereotips, sovint subtils, però persistents, condicionen el desenvolupament personal, social i emocional dels nens i nenes, limitant la seva llibertat per expressar interessos i construir una identitat pròpia. Aquesta realitat ha posat de manifest la necessitat de generar espais educatius a través d'una SA que promoguin una mirada crítica i transformadora envers aquests estereotips.

Aquest treball tenia com a objectiu general **dissenyar i implementar una situació d'aprenentatge a l'etapa d'educació infantil que ajudés a desconstruir estereotips de gènere, tot fomentant una mirada crítica i respectuosa envers la diversitat, i afavorint la lliure expressió dels interessos dels infants**. Podem concloure que aquest objectiu general s'ha assolit satisfactòriament, ja que la proposta educativa s'ha desenvolupat i aplicat a l'aula, i tot i les limitacions temporals, ha generat resultats esperançadors. S'han observat canvis positius en les actituds i en els discursos dels infants envers la diversitat, amb una obertura progressiva cap a rols menys estereotipats i una expressió més lliure dels interessos personals, deixant enrere idees preconcebudes sobre allò que correspon a nens o nenes. Aquestes transformacions han estat especialment visibles en les converses espontànies i en les eleccions de joc durant les sessions.

Pel que fa als objectius específics, el primer objectiu, **explorar com es manifesten els estereotips de gènere en les interaccions i jocs dels infants**, s'ha complert plenament. Aquesta exploració s'ha dut a terme mitjançant una observació sistemàtica durant les sessions, recollida també en el marc metodològic, així com a través de l'anàlisi de les opcions de joc escollides pels infants i de les anotacions de l'anecdolari, tots dos inclosos als annexos del treball. Aquesta informació ha permès identificar patrons de conducta vinculats al gènere i detectar situacions en què es reproduïen rols estereotipats, per així realitzar una SA amb activitats adreçades a les necessitats que tenia el grup d'infants.

El segon objectiu específic, **dissenyar recursos didàctics, jocs i dinàmiques que afavoreixin la igualtat de gènere i visibilitzin la diversitat**, també s'ha assolit. A partir de les necessitats detectades durant l'observació i l'anàlisi del context, s'ha elaborat una Situació d'Aprenentatge que respon a aquestes demandes, incorporant activitats dissenyades específicament per trencar

amb els rols de gènere preestablerts, fomentar una mirada crítica i afavorir una major representació de la diversitat.

Finalment, el tercer objectiu específic consisteix a **crear una eina educativa de sensibilització que ajudi a qüestionar i reconduir els estereotips de gènere a mestres d'educació infantil.**

Aquest objectiu s'ha complert i es troba en l'apartat 3.5 anomenat "Guia per desconstruir els estereotips de gènere dins de l'aula d'infantil".

Durant el desenvolupament del projecte, s'han identificat diversos obstacles i limitacions. El més rellevant ha estat, sens dubte, el temps disponible: set sessions resulten insuficients per abordar amb profunditat una temàtica tan arrelada socialment com és la dels estereotips de gènere. Aquestes limitacions, tanmateix, han estat contrarestades amb una planificació curiosa i una selecció d'activitats pensades per afavorir la reflexió i el diàleg entre iguals. Malgrat tot, el tema de gènere travessa tots els àmbits de la vida i, per tant, requereix dedicació continuada i transversal i formació específica per part del docent.

És per això que una possible línia de continuïtat d'aquesta recerca exigiria prolongar la intervenció al llarg de tot el curs escolar, integrant-la com a part del currículum habitual, igual que les matemàtiques o la llengua. A més, caldria reforçar el treball paral·lel amb el claustre docent, per afavorir la desconstrucció d'estereotips també entre el professorat, i garantir una mirada més equitativa i inclusiva a l'aula. Propostes com xerrades, formacions o tallers poden ser eines útils per mantenir viu aquest compromís.

Finalment, en l'àmbit personal i professional, aquest procés ha suposat un aprenentatge profund. S'ha evidenciat que la tolerància es pot educar, que és possible obrir finestres a nous imaginaris on homes i dones poden exercir tota mena de rols sense que això sigui percebut com a estrany. L'alumnat ha començat a naturalitzar escenes que abans podien resultar sorprenents, com veure un home alimentant un nadó amb biberó o una dona reparant un cotxe. Aquests petits canvis són el primer pas cap a una societat més justa, equitativa i oberta, i són també una mostra del poder transformador de l'educació.

Per tot plegat, reivindico la necessitat que la coeducació i la lluita contra els estereotips de gènere siguin un eix transversal permanent, i no una temàtica puntual reservada a dates com el 8 de març. Educar en igualtat no és una opció, sinó un deure professional i ètic com a docents.

5. REFERÈNCIES:

- Ahufinger, N., & Aguilera, M. (2023, February 6). *Los estereotipos de género afectan la detección de dificultades del lenguaje en niñas*.
<https://www.uoc.edu/es/news/2023/024-genero-mitos-ninas-lenguaje-desigualdad>
- BBC Stories. (2017). *Girl toys vs boy toys: The experiment* [Video recording]. Youtube.
<https://www.bing.com/videos/riverview/relatedvideo?q=girls+toys+vs+boys+toys&mid=8023E91450D8843BF1998023E91450D8843BF199&FORM=VIRE>
- Bonelli, A. (2019). *Vista de Estereotipos de género transmitidos a los niños y niñas en la familia postpatriarcal*.
https://dspace.palermo.edu/ojs/index.php/jcs/article/view/872/pdf_5
- Cavall de Cartró. (n.d.). *LLenguatge Inclusiu a les llars d'infants*.
- Contreras, C., & Flores, P. (2022). EL DESAFÍO DE UNA NUEVA SOCIALIZACIÓN DE GÉNERO EN LA EDUCACIÓN INFANTIL. *Revista Infancia, Educación y Aprendizaje*, 8, 82–92. <https://ieya.uv.cl/index.php/IEYA/article/view/2598/3128>
- Freeman, N. K. (2007). Preschoolers' perceptions of gender appropriate toys and their parents' beliefs about genderized behaviors: Miscommunication, mixed messages, or hidden truths? *Early Childhood Education Journal*, 34(5), 357–366.
<https://doi.org/10.1007/S10643-006-0123-X>
- Furnham, A., & Bunclark, K. (2006). Sex differences in parents' estimations of their own and their children's intelligence. *Intelligence*, 34(1), 1–14.
<https://doi.org/10.1016/j.intell.2005.05.005>
- Gencat. (2021). *Estereotips de gènere. Institut Català de les Dones*.
<https://dones.gencat.cat/ca/ambits/mitjans-comunicacio/recomanacions-publicitat-igualitaria/estereotips-de-genere-/>
- Gutiérrez Corredor, A. B. (2010). “*EDUCANDO EN IGUALDAD DESDE LA ETAPA INFANTIL*.”
https://archivos.csif.es/archivos/andalucia/ensenanza/revistas/csicsif/revista/pdf/Numero_36/ANA_BRIGIDA_GUTIERREZ_CORREDOR_02.pdf
- Instituto de Estadística de Cataluña. (2024). *Idescat. El municipio en cifras. Cunit (Baix Penedès)*. <https://www.idescat.cat/emex/?id=430516&lang=es>
- Liga Española de la Educación. (2018). *Y tú, ¿qué quieres ser de mayor?* [Video recording]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=YvGi7CrnqKc>
- Marañón, I. (2021). *EDUCAR EN EL FEMINISMO: Vol. 15ª edición*. Plataforma Editorial.
- Naciones Unidas. (n.d.). *Estereotipos de género El ACNUDH y los derechos humanos de las mujeres y la igualdad de género*. Retrieved January 13, 2025, from <https://www.ohchr.org/es/women/gender-stereotyping>

- Negueruela, E. (2023, March 7). *Profesiones masculinizadas y feminizadas: las mujeres tienen la mitad de salidas profesionales que los hombres*.
<https://www.nuevatribuna.es/articulo/actualidad/mapa-brecha-genero-profesiones/20230307082347209238.html>
- Rippon, G. (2020, February 20). *El cerebro y el género* [Video recording]. Youtube.
- Samanta, G. (2018). *ESTILO DE CRIANZA FAMILIAR EN LOS ROLES DE GÑENERO EN NIÑOS Y NIÑAS DE LA MODALIDAD CRECIENDO CON NUESTROS HIJOS*.
- Sánchez Núñez, M. T., Medina, C. R., Rubio, N. G., Sánchez-Núñez, M. T., Medina, C. R., & Rubio, N. G. (2018). Gender Differences in Perceptive Emotional Adjustment of Parents on Their Children's Emotional Intelligence. *Psychology*, 9(1), 124–143.
<https://doi.org/10.4236/PSYCH.2018.91009>
- Solbes Canales, I., Valverde Montesino, S., & Herranz Hernández, P. (2020). Socialization of Gender Stereotypes Related to Attributes and Professions Among Young Spanish School-Aged Children. *Frontiers in Psychology*, 11.
<https://doi.org/10.3389/FPSYG.2020.00609/BIBTEX>
- Trujillo, G. (2015). Pensar desde otro lugar, pensar lo impensable: hacia una pedagogía queer. *Educação e Pesquisa*, 41, 1527–1540. <https://doi.org/10.1590/S1517-9702201508142550>
- Tucker, N. (1982). *¿Qué es un niño?* Ediciones Morata, S.L.
- Villanueva, V., & Nancy, B. (1997). SOCIALIZACION Y COMPORTAMIENTO INFANTIL SEGUN EL GENERO. *MITOLOGICAS*, XII, 33–43.

6. ANNEXES

Índex d'annexes

Annex 1: Transcripció sessió 3 “Qui és?.....	60
Annex 2: Anecdolari.....	67
Annex 3: Observacions del tipus de joc.....	72
Annex 4: Vestimenta dels infants de l’aula.....	74
Annex 5: Situació d’aprenentatge.....	81
Annex 6: Fitxes de programació.....	87
Annex 7: Cartes de l’Abdul i l’Alba usades en sisena sessió.....	101

Annex 1: Transcripció sessió 3 “Qui és?

En la sessió del dia d’avui anomenada: Qui és? L’activitat s’ha fet amb els Beebots. Un cop explicada l’activitat iniciem amb els grups reduïts al voltant d'1 a 3 infants, el primer ha estat l'infant número 11.

L’infant 11, surt de la casella de l'home i porta el Beebot cap a la imatge pixelada d’algú tallant la gespa d’un jardí. Es crea el següent diàleg:

- Carla: “*Per què creus que és un home?*”
- Nen 11: “*Porqué parece que tiene el pelo corto.*”
- Carla: “*Les nenes tenen els cabells curts?*”
- Nen 11: “*No.*”
- Carla: “*Cap?*”
- Nen 11: “*Cap.*”
- Carla: “*I la mestra X, és una dona i té els cabells curts, no? El nen X té els cabells llargs i és un nen.*”

Es descobreix que la de la imatge és una noia.

- Nen 11: “*Ala! És una noia!*”

L’infant 11, surt de la casella de la dona i porta el Beebot cap a la imatge pixelada d’algú alimentant a un nadó amb un biberó. Es crea el següent diàleg:

- Carla: “*Perquè creus que li dona el biberó una noia?*”
- Nen 11: “*Porqué a mi me lo daba mi madre.*”

- Carla: *“I el teu papa et donava el biberó algun cop?”*
- Nen 11: *“Sí a veces, trabaja mucho. Igual que ara que em porta a l’escola més la mama.”*

Es descobreix que la de la imatge és un home.

- Carla: *“És un papa! Els papes també poden donar biberons com les mames, i tots dos ho fan molt bé! Que et sembla que hi hagi un papa?”*
- Nen 11: *“Que también pueden estar.”*

L’infant 11, surt de la casella de l’home i porta el Beebot cap a la imatge pixelada d’algú arreglant l’ordinador. Es crea el següent diàleg:

- Carla: *“Perquè creus que és un noi que arregla l’ordinador?”*
- Nen 11: *“Porqué creo que tiene una gorra.”*
- Carla: *“Les noies porten gorres també. Les noies poden arreglar els ordinadors?”*
- Nen 11: *“Sí, també!”*

Es descobreix que la de la imatge és una noia.

- Infant 11: *“És una noia i està arreglant-ho.”*

El següent grup és l’infant nena 13, el nen 16 i el nen 7. Aquest ho fan de manera conjunta i decideixen començar a la noia. Relacionen la noia donant el biberó al nadó.

- Carla: *“Per què creus que és una dona que li dona el biberó?”*
- Nen 7: *“También pot ser un señor. Perquè porta una camisa azul.”*
- Carla: *“Les mames també porten camises blaves si volen.”*
- Nen 7: *“Sí, la meva mama té una sudadera azul.”*

Es descobreix que qui li està donant el biberó és un pare.

- Els tres infants: *“És un pare!”*
- Nena 13: *“Nos equivocamos.”*
- Carla: *“Les mames donen biberons, i els papes?”*
- Nena 13: *“No, los papas no.”*
- Carla: *“Que fan els pares.”*
- Nen 16: *“Dar biberones i las mamás también.”*

Es torna a començar i surten de la casella de l’home i decideixen anar cap a la persona que està arreglant cap al cotxe.

- Nen 7: *“Es un papa. Mi papa trabaja.”*
- Nena 13: *“Es un papa.”*
- Carla: *“Per què creieu que és un pare?”*
- Nen 16: *“Es un padre.”*
- Carla: *“Pot ser una mare?”*
- Nena 13: *“No! Las mamas no trabajan.”*
- Carla: *“La mamas no trabajan?”*
- Els tres infants: *“No!”*

- Nen 7: *“Mi papa también trabaja arreglando coches.”*
- Carla: *“La meva mare sí que treballa, i és mestre. Com la mestra X, la mestra X és una mama i també treballa. L’altre mestre de l’altra classe X és una mama i també treballa aquí a l’escola. On està la teva mare nena 13?”*
- Nena 13: *“A casa.”*
- Carla: *“Les mames que estan a casa també treballen molt, que fan?”*
- Nena 13: *“Friega los platos y yo la ayudo.”*
- Carla: *“Molt bé! I el pare que fa?”*
- Nena 13: *“Viendo la tele. Mi papa no quiere fregar los platos.”*
- Carla: *“Els papes també ho poden fer i ho fan igual de bé que les mames.”*

Es desvela i qui arreglava el cotxe era una dona.

- Nen 16: *“Ala! Una mamá. Las mamas arreglan coches!”*

El següent grup està format per la nena 1 i el nen 9. El beebot comença a la casella de la dona i tots dos acorden en encaminar-la cap a la persona està arreglant un ordinador.

- Carla: *“Per què creieu que és una noia?”*
- Nen 9: *“Jo no crec que sigui una noia, és un noi. Perquè té les mans de chico.”*
- Carla: *“Com són aquestes mans?”*
- Nen 9: *“Grans.”*
- Nena 1: *“Doncs jo crec que és una noia. Perquè veig la cara d’una noia.”*
- Carla: *“Ho descobrim?”*
- Nen 9: *“Una noia?”*
- Carla: *“T’ha sorprès?”*
- Nen 9: *“Sí.”*
- Carla: *“Les noies arreglen ordinadors?”*
- Nen 9: *“Sí, i els papes també.”*
- Carla: *“Les mames i els papes els poden arreglar ordinadors!”*

Decideixen moure el beebot des de la noia cap a la persona que dona el biberó, ja que tots dos creuen que ho està realitzant una dona.

- Carla: *“Per què creieu que és una mama?”*
- Nen 9: *“Ara jo crec que és un noi.”*
- Nena 1: *“Jo crec que és una noia.”*
- Nen 9: *“Jo crec que és un papa, perquè els papes donen biberons i les mames també.”*
- Carla: *“Molt bé!”*
- Nena 1: *“És veritat! Els papes també poden donar biberons.”*

S’encaminen cap a la casella de la persona que està netejant el terra i la nena 1 diu que hi ha una noia, i el nen 9 diu que és un noi.

- Carla: *“Per què ho creieu?”*
- Nen 9: *“Porqué los papas i las mamas també netegen el terra.”*
- Carla: *“Està netejant el terra un papa, i les mames també ho poden fer igual de bé.”*

Volen descobrir quina persona s'amaga darrere de la persona que talla la gespa i la nena 1 i el nen 9 diuen que és un noi.

- Carla: *"Per què ho penses?"*
- Nen 9: *"Perquè té els cabells curts."*
- Carla: *"Les noies porten els cabells curts?"*
- Nen 9: *"No, llarg."*
- Carla: *"I la mestra x com porta els cabells?"*
- Tots dos: *"Curts!"*
- Carla: *"Ella és una noia i el porta curt i jo llarg."*
- Nen 9: *"Jo soc un noi i el tinc curt."*
- Carla: *"Sí, i també hi ha l'infant 7 que és un nen i el té llarg."*

Ho descobrim.

- Nen 9: Una tia, o una yaya.

El següent petit grup format per l'infant nen 12, i l'infant nen 8. El beebot comença a la casella de la dona i tots dos acorden en encaminar-la cap a la persona que dona el biberó a un nadó.

- Carla: *"Per què creieu que és una noia?"*
- Infant 12: *"Perquè està donant un biberó."*
- Infant 8 assenyala el nadó: *"Porqué mi mama da el biberón al bebé que tengo."*
- Carla: *"I el papa li dona el biberó?"*
- Infant 12: *"A veces, pero la mama más."*

Es revela que és un home.

- Carla: *"T'agrada?"*
- Infant 12: *"No."*
- Carla: *"Els pares també poden donar biberons, i ho fan molt bé, tan bé com les mares."*

L'infant número 8 encamina a l'home a la persona que està cosint amb la màquina. L'infant 12 està d'acord.

- Carla: *"Per què?"*
- Infant 12: *"Perquè les mans tenen pels grans, els papas tenen pels grans i les mames curtets."*
- Carla: *"És un noi molt bé! Però jo també tinc pels i les noies tenim. Algunes persones més curts o més llargs, alguns se'ls treuen i altres no, però això varia segons la persona."*

Tots dos encaminen el noi cap a la persona que està arreglant l'ordinador.

- Carla: *"Per què creieu que és un noi?"*
- Infant 12: *"Per què porta una gorra?"*
- Carla: *"Les noies porten gorres?"*
- Infant 12: *"Sí, però la camisa és blava a quadres."*
- Carla: *"Les noies també les portes, la mestra X té una camisa molt semblant."*

Tots dos encaminen la noia cap a la persona que està netejant el terra.

- Carla: *“Què està fent la persona?”*
- Infant 12: *“Netejar el terra”*
- Carla: *“Per què creus que és una noia?”*
- Infant 12: *“Té el pèl marró i negra.”*

Es descobreix que és un noi.

- Infant 12: *“Ala és un noi!”*
- Carla: *“Els nois netegen el terra?”*
- Infant 12: *“Sí!”*
- Carla: *“El teu papa neteja el terra?”*
- Infant 12: *“No! La mama.”*
- Carla: *“El papa neteja?”*
- Infant 12: *“Uns altres dies.”*
- Carla: *“Qui neteja més?”*
- Infant 12: *“La mama.”*
- Carla: *“Per què?”*
- Infant 12: *“Perquè el papa està cuinant.”*
- Carla: *“I qui renta els plats després?”*
- Infant 12: *“La mama.”*
- Carla: *“Qui escombra el terra?”*
- Infant 12: *“La mama.”*
- Carla: *“Qui li dona el biberó al teu germà?”*
- Infant 12: *“La mama.”*
- Carla: *“Qui recull la teva habitació?”*
- Infant 12: *“La mama i jo.”*
- Carla: *“Qui frega el terra?”*
- Infant 12: *“La mama.”*
- Carla: *“El papa que fa?”*
- Infant 12: *“Cuinar i dormir.”*
- Carla: *“La mama dorm?”*
- Infant 12: *“Sí a la nit.”*
- Carla: *“El papa dorm?”*
- Infant 12: *“Sí al migdia i a la nit.”*
- Carla: *“D’acord, per què el papa neteja menys que la mare?”*
- Infant 12: *“No ho sé.”*
- Carla: *“Jo tampoc. Té dues mans com la mare, en podrien fer un cada cosa.”*
- Infant 12: *“El papa els vidres i la mama el suelo.”*
- Carla: *“Què més pot fer el papa?”*
- Infant 12: *“Cuinar.”*
- Carla: *“A més de cuinar, que ja ho fa, que pot fer?”*
- Infant 12: *“Fregar els plats.”*
- Carla: *“D’acord, el pare fregar els plats i la mare fer el sofà per exemple.”*
- Infant 12: *“Sí, la mama sempre fa el sofà, perquè jo i el papa el desmuntem perquè ens asseiem.”*
- Carla: *“No el munteu vosaltres? Per què?”*

- Infant 12: No, perquè la mama està al costat del sofà.
- Carla: *“Però qui l’ha desmuntat?”*
- Infant 12: *“Jo i el papa.”*
- Carla: *“Llavors qui l’hauria de muntar?”*
- Infant 12: *“Jo i el papa.”*

El següent grup conformat per l’infant nen 5, l’infant nen 10 i l’infant nena 15, comença l’activitat i de forma conjunta decideixen començar en el noi i encaminen el Beebot cap a la persona que arregla l’ordinador.

- Carla: *“Per què penseu tots tres que és un noi?”*
- Infant 5: *“Perquè porta una gorra.”*
- Carla: *“Les noies porten gorra?”*
- Els tres: *“No!”*
- Carla: *“Jo porto gorra de vegades.”*
- Infant 15: *“A clar algunes noies porten gorra quan fa sol. I és un noi per la camisa amb ratlles de color blau que porta, per això és un noi.”*
- Carla: *“Les noies es vesteixen de blau?”*
- Infant 5 i 10: *“No.”*
- Carla: *“El meu jersei de quin color és?”*
- Infant nena 15: *“Blau.”*
- Infant nen 5: *“I la mestra X també porta blau!”*
- Carla: *“I que som?”*
- Els tres: *“Noies!”*
- Infant nen 10: *“Les noies de vegades porten blau.”*

Es descobreix que qui arregla l’ordinador no és un noi.

- Infants 5 i 15: *“Ala, una noia!”*
- Carla: *“Les noies també arreglen ordinadors i vesteixen de color blau, i de molts més.”*

L’infant 5 pensa que qui està arreglant el cotxe és un noi perquè el vestit és de color blau, la nena número 15 pensa que és una noia.

- Carla: *“Nen número 15, creus que pot ser una noia?”*
- Infant 5: *“No, perquè les noies no arreglen cotxes.”*
- Infant 15: *“Sí, si arreglen. Perquè algunes arreglen i algunes no.”*
- Carla: *“Tots els pares arreglen cotxes? Tots tots?”*
- Infant 5: *“Tots! El meu sí.”*
- Carla: *“El meu no i és un pare. Porta el cotxe al taller i les persones que saben com fer-ho ho arreglen.”*
- Infant 15: *“El meu tampoc.”*
- Carla: *“Alguns papes si arreglen cotxes i d’altres no. Algunes mares arreglen els cotxes i altres no.”*
- Carla: *“Infant 10, tu que creus que és?”*
- Infant 10: *“Un noi, perquè s’arregla cotxes. I les noies no arreglen cotxes.”*

Es descobreix que és una dona arreglant el cotxe.

- Carla: *“Està arreglant bé el cotxe?”*
- Tots: *“Ho fa molt bé.”*

El pròxim grup compost per l'infant nen 4, l'infant nen 14 i l'infant nena 2. L'infant 4 diu que és un noi qui talla la gespa, l'infant 2 diu que és un noi arreglant l'ordinador i l'infant 14 diu que és un noi la persona que està arreglant el cotxe.

- Infant 14: *"Els papes arreglen cotxes."*
- Carla: *"I les mares?"*
- Tots tres: *"No!"*
- Carla: *"Què es necessita el nostre cos per arreglar un cotxe?"*
- Infant 14: *"Mans."*
- Carla: *"Els pares tenen mans i les mares també, per tant tots poden arreglar cotxes."*
- Infant 14: *"Es que les mamas se van a manchar y no podran hacer la comida."*
- Carla: *"I els pares quan s'embruten les mans, que fan?"*
- Infant 2: *"Rentar-se-les."*
- Carla: *"Clar i després poden fer el dinar."*
- Infant 14: *"Però el meu pare no fa el dinar."*
- Carla: *"Hi ha pares que sí, i hi ha d'altres que no. El meu cuina per tota la família, però no sap arreglar cotxes. Però quan ens embrutem les mans les netegem i després podem continuar fent coses amb les mans netes. I a més, els pares també poden cuinar, després d'arreglar el cotxe es renten les mans."*

Es descobreix que qui arregla el cotxe és una dona.

- Carla: *"És una dona! Ho està fent bé?"*
- Tots tres: *"Sí."*
- Infant 14: *"La meva mama no arregla cotxes."*
- Carla: *"La meva mama no arregla cotxes, però el meu pare no arregla cotxes tampoc."*
- Infant 2: *"El meu papa tampoc arregla cotxes. Es depèn de la persona."*

Fem el següent que relacionen una noia amb la persona que està cosint, perquè l'infant 2 ho indica. Els altres infants pensen que és un noi, perquè segons ells: Els nois també fan teles.

Al següent sortim de la noia i l'encaminen cap a la persona que està netejant el terra.

- Carla: *"Per què és una noia?"*
- Infant 14: *"Perquè les noies netegen, i els papes també."*
- Infant 2: *"Perquè les nenes netegen el terra."*
- Carla: *"Els pares netegen el terra?"*
- Infant 14: *"El meu papa no."*
- Carla: *"Que fa el teu pare?"*
- Infant 14: *"Quan menja i acaba, es va amb el telèfon."*
- Carla: *"I això està bé?"*
- Infant 14: *"No, jo cuino amb la mama i també rentem els plats."*

Es descobreix que és un noi qui renta el terra.

- Carla: *"Què necessitem per rentar el terra?"*
- Infant 14: *"Les mans."*
- Infant 2: *"Els papes també, perquè tenen mans com les mames."*

Annex 2: Anecdotari

A continuació es mostra un anecdotari, dels comportaments observats a l'escola, al llarg dels tres mesos de pràctiques. En l'anecdotari es narren evidències que reflecteixen que existeixen estereotips de gènere que estan molt presents en el dia a dia dels mestres i dels infants. A més demostra la necessitat d'aquesta investigació i intervenció.

Data	Evidència	
11/09/2024	Mestra: "La mare t'ha vestit molt guapo avui"	
15/09/2024	Mestra: "Què t'he fet la mare per esmorzar?"	
17/09/2024	Mestre: "De quins són aquests mitjons?" (Roses amb cors) Nen: "Meus!" Mestre: "Teus? No crec. Noies són vostres?"	
17/09/2024	(Nena plorant, té el cabell curt i porta xandall negre) Mestra: "Es diu X, és una nena encara que no ho sembli." (Comentari davant de l'infant)	
17/09/2024	Es proposa als infants que diguin temes que els agradaria treballar a l'aula conjuntament. Les nenes de la classe van proposar, animals, música, jocs i plastilina. Els nens de la classe van proposar construcció, cotxes, astronautes, esports, Educació Física i piscina.	
17/09/2024	Nena: "M'apreta el pantaló." Mestra: "Digues-li a la mare demà que te'n posi uns altres."	
18/09/2024	Nen 1: "No juguis amb els Legos de color rosa són de nena" (li comenta a un company). Nen 2: "Ja no vull jugar amb els de color de rosa, no m'agrada." El nen 1 va seleccionar aquests colors lliurement per fer la seva torre de construcció.	
19/09/2024	Infant: "A la platja el pare em va fer una cua de "sireno"!" Mestre: "De sirena! Que maca!" Infant: "De "sireno"!" Mestre: "De sirena, de "sireno", és igual!"	
20/09/2024	En la reunió família-escola, on es donava informació important sobre els infants, de 28 persones que van assistir només hi havia 2 homes.	
02/10/2024	En una activitat havien d'escollir el color del full que desitjaven per fer l'activitat. Es va anotar quins colors van seleccionar cadascú. Rosa: 5 nenes i 1 nen Blau: 3 nens Verd: 3 nens Groc: 2 nens Taronja: 1 nen	
08/10/2024	S'han analitzat les motxilles de 48 infants del nivell d'Infantil 5, s'ha fet recompte i classificat el color predominant de la motxilla, i s'ha separat en dues estadístiques en nens i nenes.	

15/10/2024 Tot i tenir una estona per jugar amb nines i ninos de lliure elecció, cada nen i nena selecciona ninos seguint els estereotips de gènere.

18/10/2024 Nen 1: "Mira Carla quin color m'ha tocat en "l'enganxina"!"
 Carla: "De color verd que maco!"
 Nen 2: "A mi rosa!"
 Nen 1: "A mi no m'agrada el rosa és de nenes."

21/10/2024 Nen: "Jo de gran vull ser astronauta."
 Nena 1: "I tu que vols ser nena 2?"
 Nena 2: (No sap què dir)
 Nen: "Ella vol ser princesa."
 Nena 2: "Jo no vull ser princesa, no existeixen."

21/10/2024 Mestre: "Aquí teniu disfresses per posar-vos guapes i guapos."
 Nen: "Tu també te les pots posar mestre i així semblaràs una noia."

22/10/2024 Dia 22 d'octubre els infants han pogut jugar lliurement amb els ninos, l'elecció d'aquest estava condicionada pels estereotips com l'anterior dia 15 d'octubre.

A més avui, s'ha observat com jugaven i interaccionaven els nens i les nenes amb la nina o nino.

Els nens interaccionaven majoritàriament amb el nino amb molta potència i de forma forta, incorporant molt de desplaçament en l'espai.

Mentre que les nenes interaccionaven majoritàriament amb les nines de forma més tranquil·la i pacient, col·locant-les amb ordre i amb delicadesa.

24/10/2024 Nen: *"Se m'ha trencat això de la motxilla."*

Mestra: *"No et preocupis guarda-ho dins, i la mama o l'àvia t'ho cosiran."*

24/10/2024 Dia rere dia, s'observa als infants nens com ocupen més espai a l'hora de jugar, són més actius, es llencen per terra i s'embruten molt més que les nenes, i no els hi dona gens importància.

25/10/2024 Avui dia dissabte 25 d'octubre he tingut l'oportunitat d'anar a "Kids and Kafé", és un lloc on les famílies van amb els seus infants i gaudeixen d'un espai dedicat als infants amb diferents racons, de construcció, d'un veterinari, una cuineta, una infermeria...

Vaig estar observant que quan els infants estaven distrets i no sabien què fer, els familiars els oferien una joguina. Aquesta joguina, majoritàriament, anava condicionada pel gènere de l'infant. A continuació posaré dos exemples.

- Àvia a la seva neta nena: *"Té un cotxet amb la nina, passeja-la, passeja-la..."*
- Mare al seu infant nen: *"Et sembla si anem al racó de construcció i fas una torre molt alta?"* (L'infant estava jugant amb unes nines)

28/10/2024 Mestre demana ajuda a alguns infants per transportar peces de construcció pesades, que requereixen força i destresa, demana ajuda a 5 nens i 1 nena.

31/10/2024 Els més petits del cicle d'infantil, una de les mestres li va pintar la cara als infants de la seva classe, als nois amb bigoti i a les nenes amb galtes de

color vermell. L'altre de l'altra classe, va deixar escollir i molt portaven les galtes i el bigoti indiferentment del seu gènere.

- 31/10/2024 Mestra: De què us disfressareu per Halloween
- Nenes: Unicorn, de la pel·lícula Coco, de Chucky, de Mòmia
  - Nens: De vampir, esquelet, Spiderman, mòmia i futbolista.

31/10/2024 Es va muntar una exposició de la tardor, perquè poguessin veure les creacions inspirades en la tardor de tots els infants de l'escola les famílies. La gran majoria de persones que van assistir, eren dones, van venir molt pocs homes.

4/11/2024 Imatge capturada a les 16:12 on tots hi ha dos racons diferenciats a la perfecció. S'observa als nens jugant amb els cotxes ocupant l'espai de forma còmoda i lliure, d'altra banda les nenes ocupen un petit racó i la seva postura és més rígida i encoixida.

7/11/2024 La nena que més habilitats de dibuix té, confia molt poc en les seves habilitats quan se li planteja un repte de dibuixar. En canvi, els nens que no tenen domini tenen més confiança en les seves capacitats.

8/11/2024 Comentaris de nens mentre juguen:

- *"Voy a matar al médico, que muera!"*
- *"Venga, venga, muy bien, pon más coches, a tope!"*
- *"Eh! ¡Buenos coches, eh! Venga competición a ver quién lo lanza más lejos."*

20/11/2024 Infant nen: *"No vull el brillant de color rosa."*
Carla: *"Per què?"*
Infant nen: *"Perquè és de nenes."*
Carla: *"On ho diu això? On està escrit?"*
Infant nen: *"A cap lloc, però ho sé."*
Carla: *"Com ho saps?"*
Infant nen: *"Perquè les nenes van de rosa."*

25/11/2024 En el dia contra la violència de gènere els infants han hagut de dir paraules contràries a la violència. De paraules maques han dit:

- Bonica (3 infants)
- Guapa (2 infants)
- T'estimo (1 infant)
- Guapíssima (1 infant)

	<ul style="list-style-type: none"> - Amic (1 infant) - Amiga (1 infant)
25/11/2024	<p>En el dia contra la violència de gènere també s'ha llegit el conte de: Qui diu la veritat? Versió de la princesa.</p> <p>A l'acabar als contes, vaig preguntar si el cavaller no hagués salvat a la princesa, qui creieu que la podria haver salvat?</p> <ul style="list-style-type: none"> - El rei (2 infants) - El príncep (4 infants) - El cavaller (2 infants) - El caçador (2 infants) <p>Passats uns minuts un infant va dir: Ella!</p>
03/12/2024	<p>Una mestra va compartir que algunes famílies sobretot les dels nens, front una activitat d'educació emocional, les mestres van pintar a tots els infants els llavis amb pintallavis, i van reaccionar de forma negativa a què els seus fills haguessin pintat els llavis. En particular, els familiars dels nens homes van mostrar més descontent que els de les nenes.</p> <p>També va explicar que durant les activitats de joc lliure amb disfresses, fan fotografies per compartir amb les famílies, els nens homes vesteixen i gaudeixen amb vestits també i algunes famílies d'aquests nens han anat a l'escola molestos a demanar explicacions.</p>
10/02/2025	<p>Avui s'ha fet una visita a l'Escola Pompeu Fabra i una mestra m'ha explicat una experiència interessant.</p> <p>Gràcies a unes beques d'ajuda per a les famílies, els infants poden gaudir d'una motxilla completament gratuïta i tenen l'oportunitat de triar el color. Els colors a oferts són el rosa, blau i beix. La mestra em comenta que de la seva aula, on s'ha fet a intervenció, totes les nenes han escollit el color rosa i tots els nens el blau, menys un nen que ha escollit el rosa.</p> <p>Aquest nen parla amb un amic seu i s'expliquen les seves eleccions, el nen que la volia blava no s'alegra de la decisió del seu amic, però aquest manté la seva elecció de forma ferma.</p> <p>Un temps després l'amic que ha escollit la motxilla blava, s'apropa a la mestra i li diu que vol canviar la seva motxilla a la de color rosa. La mestra sorpresa li pregunta diversos cops per tal que sigui el que realment vulgui i pensant també en la reacció de les famílies.</p>

Annex 3: Observacions del tipus de joc

Aquí es mostra el tipus de joc que seleccionen els infants de forma lliure classificats segons el gènere. A més, quan les nenes i nens juguen als ninos, la selecció dels ninos és diferent, mostrat en l'evidència del dia 15 d'octubre. També la forma de jugar és diferent, les nenes seuen tranquil·les o endrecen les joguines, mentre que els nens es mouen per tota la classe amb el nino a la mà, mostrat en l'evidència del dia 22 d'octubre.

Data	Opció de joc lliure	Quantitat de cops que els infants, classificat pel gènere, han escollit jugar a això.
4 d'octubre	Casetes i ninos	Nenes 3
		Nens 3
	Cuineta	Nenes 4
		Nens 1
	Cotxes	Nenes 0
		Nens 5
17 d'octubre	Casetes i ninos	Nenes 4
		Nens 3
	Cuineta	Nenes 4
		Nens 2
	Nadons	Nenes 4
		Nens 0
18 d'octubre	Casetes i ninos	Nenes 4
		Nens 0
	Cotxes	Nenes 1
		Nens 7
	Puzles	Nenes 0
		Nens 2
	Pintar	Nenes 2
		Nens 4
21 d'octubre	Disfressar-se i vestir-se	Nenes 5
		Nens 0
25 d'octubre	Casetes i ninos	Nenes 5
		Nens 0
	Cotxes	Nena 1
		Nens 12
28 d'octubre	Ninos	Nenes 3
		Nens 5
	Cotxes	Nenes 2
		Nens 5
31 d'octubre	Mercat de la Castanyera	Nenes 5
		Nens 2
	Cotxes	Nenes 5
		Nens 9
	Pius	Nenes 1
		Nens 2
8 de novembre	Casetes i ninos	Nenes 2

		Nens 3
	Nadons	Nenes 4 Nens 0
	Cotxes	Nenes 2 Nens 6
15 de novembre	Casetes i ninos	Nenes 4 Nens 4
	Cuineta	Nenes 2 Nens 5
	Nadons	Nenes 2 Nens 1
	Cotxes	Nenes 2 Nens 11
19 de novembre	Casetes i ninos	Nenes 4 Nens 5
	Nadons	Nenes 6 Nens 0
	Cotxes	Nenes 2 Nens 11
5 de desembre	Casetes i ninos	Nenes 4 Nens 5
	Nadons	Nenes 5 Nens 1
	Cotxes	Nenes 1 Nens 10
20 de desembre	Casetes i ninos	Nenes 4 Nens 7
	Nadons	Nenes 6 Nens 0
	Cotxes	Nenes 3 Nens 11

Annex 4: Vestimenta dels infants de l'aula

Vestimenta el dia 3 d'octubre de 2024

Nenes	Vestit o faldilla	Samarreta i pantaló	Yellow	Orange	Red	Pink	Purple	Light Blue	Dark Blue	Green	Black	White	Grey	Brown
Infant nena 2		x				x			x			x		
Infant nena 3		x				x	x					x		
Infant nena 13		x	x			x						x		
Infant nena 15		x				x							x	
Infant nena 17		x				x		x	x					
Infant nena 1									x	x		x		

Nens	Vestit o faldilla	Samarreta i pantaló	Yellow	Orange	Red	Pink	Purple	Light Blue	Dark Blue	Green	Black	White	Grey	Brown
Infant nen 4		x									x	x		
Infant nen 8		x			x			x						
Infant nen 9		x			x						x			
Infant nen 16		x							x	x		x		
Infant nen 12		x							x		x			
Infant nen 7		x									x	x		
Infant nen 10		x			x								x	
Infant nen 5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Infant nen 11		x			x				x					
Infant nen 6		x										x	x	
Infant nen 14		x							x		x			

Vestimenta el dia 4 d'octubre de 2024

Nenes	Vestit o faldilla	Samarreta i pantaló	Yellow	Orange	Red	Pink	Purple	Light Blue	Dark Blue	Green	Black	White	Grey	Brown
Infant nena 2		x				x						x		
Infant nena 3		x				x						x		
Infant nena 13	x						x							
Infant nena 15		x						x					x	
Infant nena 17		x				x			x					
Infant nena 1						x						x		

Nens	Vestit o faldilla	Samarreta i pantaló	Yellow	Orange	Red	Pink	Purple	Light Blue	Dark Blue	Green	Black	White	Grey	Brown
Infant nen 4		x						x			x			
Infant nen 8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Infant nen 9		x							x		x	x		
Infant nen 16		x							x		x			
Infant nen 12		x							x		x			
Infant nen 7		x						x		x				
Infant nen 10		x								x		x		
Infant nen 5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Infant nen 11		x							x					
Infant nen 6		x	x									x		
Infant nen 14		x							x	x				

Vestimenta el dia 8 d'octubre de 2024

Nenes	Vestit o faldilla	Samarreta i pantaló	Yellow	Orange	Red	Pink	Purple	Light Blue	Dark Blue	Green	Black	White	Grey	Brown
Infant nena 2	x					x	x					x		
Infant nena 3		x				x							x	
Infant nena 13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Infant nena 15		x								x		x		
Infant nena 17		x				x						x		
Infant nena 1		x								x			x	

Nens	Vestit o faldilla	Samarreta i pantaló	Yellow	Orange	Red	Pink	Purple	Light Blue	Dark Blue	Green	Black	White	Grey	Brown
Infant nen 4		x							x					x
Infant nen 8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Infant nen 9		x							x			x		
Infant nen 16		x									x		x	
Infant nen 12		x							x		x			
Infant nen 7		x			x			x					x	
Infant nen 10		x									x		x	
Infant nen 5		x			x				x					
Infant nen 11		x							x				x	
Infant nen 6		x									x		x	
Infant nen 14		x									x	x		

Vestimenta el dia 22 d'octubre de 2024

Nenes	Vestit o faldilla	Samarreta i pantaló	Yellow	Orange	Red	Pink	Purple	Light Blue	Dark Blue	Green	Black	White	Grey	Brown
Infant nena 2		x						x				x		
Infant nena 3		x				x					x	x		
Infant nena 13	x						x							
Infant nena 15		x				x	x							
Infant nena 17		x						x	x					
Infant nena 1		x				x								

Nens	Vestit o faldilla	Samarreta i pantaló	Yellow	Orange	Red	Pink	Purple	Light Blue	Dark Blue	Green	Black	White	Grey	Brown
Infant nen 4		x									x		x	
Infant nen 8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Infant nen 9		x									x			
Infant nen 16		x								x		x		
Infant nen 12		x						x			x			
Infant nen 7		x			x						x			
Infant nen 10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Infant nen 5		x			x							x		
Infant nen 11		x							x	x				
Infant nen 6		x	x								x	x		
Infant nen 14		x									x		x	

Vestimenta el dia 23 d'octubre de 2024

Nenes	Vestit o faldilla	Samarreta i pantaló	Yellow	Orange	Red	Pink	Purple	Light Blue	Dark Blue	Green	Black	White	Grey	Brown
Infant nena 2		x				x						x		
Infant nena 3		x										x	x	
Infant nena 14		x				x						x		
Infant nena 15		x				x					x	x		
Infant nena 17		x				x			x					
Infant nena 1		x	x					x						

Nens	Vestit o faldilla	Samarreta i pantaló	Yellow	Orange	Red	Pink	Purple	Light Blue	Dark Blue	Green	Black	White	Grey	Brown
Infant nen 4		x										x		x
Infant nen 8		x						x				x		
Infant nen 9		x							x		x			
Infant nen 16		x									x	x		
Infant nen 12		x							x		x			
Infant nen 7		x							x			x		
Infant nen 10		x							x		x			
Infant nen 5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Infant nen 11		x						x	x					
Infant nen 6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Infant nen 14		x										x	x	

Vestimenta el dia 31 d'octubre de 2024

Nenes	Vestit o faldilla	Samarreta i pantaló	Yellow	Orange	Red	Pink	Purple	Light Blue	Dark Blue	Green	Black	White	Grey	Brown
Infant nena 2	x					x							x	
Infant nena 3		x										x	x	
Infant nena 13		x					x	x						
Infant nena 15		x				x							x	
Infant nena 17		x									x			
Infant nena 1		x				x						x		

Nens	Vestit o faldilla	Samarreta i pantaló	Yellow	Orange	Red	Pink	Purple	Light Blue	Dark Blue	Green	Black	White	Grey	Brown
Infant nen 4		x							x		x			
Infant nen 8		x							x		x			
Infant nen 9		x								x	x			
Infant nen 16		x								x				
Infant nen 12		x									x			
Infant nen 7		x									x	x		
Infant nen 10		x									x			
Infant nen 5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Infant nen 11		x									x			x
Infant nen 6		x									x		x	
Infant nen 14		x									x			

Vestimenta el dia 5 de novembre de 2024

Nenes	Vestit o faldilla	Samarreta i pantaló	Yellow	Orange	Red	Pink	Purple	Light Blue	Dark Blue	Green	Black	White	Grey	Brown
Infant nena 2		x				x						x		
Infant nena 3		x				x								
Infant nena 13		x				x							x	
Infant nena 15		x				x							x	
Infant nena 17		x				x					x			
Infant nena 1						x								

Nens	Vestit o faldilla	Samarreta i pantaló	Yellow	Orange	Red	Pink	Purple	Light Blue	Dark Blue	Green	Black	White	Grey	Brown
Infant nen 4		x							x				x	
Infant nen 8		x							x		x			
Infant nen 9		x								x	x			
Infant nen 16		x								x				
Infant nen 12		x									x			
Infant nen 7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Infant nen 10		x							x				x	
Infant nen 5		x			x								x	
Infant nen 11		x							x					
Infant nen 6		x							x				x	
Infant nen 14		x							x		x			

Situació d'aprenentatge

Títol	Qüestionant els estereotips de gènere.
Nivell educatiu / internivell	Infantil 5

DESCRIPCIÓ

La Situació d'Aprenentatge que s'ha dissenyat tracta de conscienciar als infants dels estereotips de gènere, de la reflexió d'aquells que abasta tants àmbits i que tenim ben endinsats. La Situació d'Aprenentatge està dissenyada per ser aplicada a una aula d'Infantil 5, de 17 alumnes, 11 nens i 6 nenes.

Tot i haver avançat molt en els darrers anys respecte al masclisme i ser més conscients de les conseqüències negatives que comporta, el context on creixen els infants, és a dir, en la societat que estan inclosos encara està plena d'estereotips de gènere que es reflecteixen en diferents aspectes de la vida quotidiana, incloent-hi l'educació. A l'escola, els infants absorbeixen molts d'aquests estereotips de manera inconscient, ja sigui a través de la cultura popular, els mitjans de comunicació, o fins i tot a través d'algunes expectatives socials establertes.

Es vol aprofitar l'oportunitat transformadora que brinda l'educació i assumir el repte de fomentar una societat més igualitària, on els nens i nenes puguin créixer sense les limitacions que els imposen els estereotips de gènere. Per abordar aquests estereotips i fomentar una visió més equitativa i inclusiva, es pot plantejar una situació d'aprenentatge centrada en la temàtica dels rols de gènere i la igualtat. Aquesta situació d'aprenentatge permetrà als alumnes identificar i qüestionar les idees preconcebudes sobre què "hauria de fer" un nen o una nena en funció del seu gènere.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix el desenvolupament de les competències específiques dels eixos següents:

- Eix 2. Un infant que es comunica amb diferents llenguatges.
- Eix 4. Un infant que forma part de la diversitat del món que l'envolta.

Competències específiques	Eix 1	Eix 2	Eix 3	Eix 4
Competència específica 1. Interpretar, comprendre i expressar missatges, emprant recursos i coneixements basats en la pròpia experiència, per avançar en la comunicació i la construcció de nous aprenentatges.		x		
Competència específica 1. Avançar en la relació amb els altres en condicions d'igualtat, creant lligams, per construir la pròpia identitat basada en els valors democràtics i de respecte als drets humans.				x
Competència específica 2. Apreciar progressivament l'entorn social i cultural proper i la seva diversitat, mostrant interès i respecte per conviure.				x

OBJECTIUS D'APRENENTATGE I CRITERIS D'AVALUACIÓ

Objectius d'aprenentatge	Criteris d'avaluació
<p>1. Reduir els estereotips de gènere en les seves interaccions quotidianes. Que aprenguin que no existeixen activitats, jocs o colors específics per a cada gènere, promovent la idea que tots poden participar en el que els interessi.</p>	<p>1. Empra un llenguatge lliure d'estereotips i sense biaixos relacionats amb el gènere.</p> <p>2. En el context del joc, respecta la llibertat de tria dels altres quant als materials diversos, evitant qualsevol tipus de prejudici de gènere.</p>
<p>2. Expressar lliurement els seus gustos i interessos sense sentir-se limitats. Que sentin la llibertat de triar jocs, colors o activitats que els agradin, independentment de si tradicionalment es consideren de "nens" o "nenes".</p>	<p>3. Participa en jocs diversos i anima als altres a fer el mateix, promovent la igualtat.</p> <p>4. Rebutja activament els comentaris de companys que intentin limitar les seves opcions per raons de gènere.</p>
<p>3. Construir una autoimatge positiva sense influències d'estereotips. Se sentin bé amb si mateixos pel que són, sense la pressió de seguir unes certes expectatives de gènere.</p>	<p>5. Demostra confiança en si mateix en les activitats triades, sense preocupar-se per les opinions d'altres en relació amb el gènere.</p> <p>6. Comparteix amb els altres les coses que li agraden de si mateix, sense autocensura basada en estereotips de gènere.</p>

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

Saber
<p>Comunicació oral. Expressió, comprensió i diàleg:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Participació en converses per compartir descobertes, hipòtesis, desitjos, sentiments i emocions.
- Contrast de les pròpies idees amb les dels altres i incorporació de les seves aportacions.
- Ús de la llengua oral per mostrar acords i desacords i resoldre conflictes.
- Ús d'un llenguatge respectuós amb les diferències i identificació progressiva, amb acompanyament adult, d'estereotips lingüístics.
<p>La vida amb els altres:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Identificació i rebuig d'estereotips de gènere en el joc i l'entorn proper amb l'ajuda de l'adult.
- Incorporació d'habilitats socials i pautes bàsiques de convivència, que incloguin el respecte a la igualtat de gènere.
- Desenvolupament d'actituds d'empatia respecte als altres i envers la diversitat.
- Disposició al diàleg i flexibilització d'actituds personals, amb acompanyament de l'adult.
<p>Interacció social i cultural en l'entorn:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Observació de la diversitat de costums, maneres d'interpretar la realitat, procedències, llengües familiars, entre un mateix i els companys i companyes de classe, i acceptació d'aquesta realitat com una manera d'aprendre.

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Totes les sessions es tractarà de fer als infants reflexionar sobre les seves experiències i opinions, fomentant un ambient de respecte i obertura. No emetre judici dels seus comentaris, permetent així que els infants se sentin lliures d'expressar-se sense por a ser corregits o ridiculitzats.

Les principals estratègies metodològiques són l'aprenentatge actiu i participatiu i les preguntes obertes. Es fomentarà la participació activa dels infants a través de preguntes obertes que estimulin el pensament crític i la reflexió, ajudant els infants a articular les seves idees. Això ajudarà a guiar les seves conclusions sense imposar-les, i a promoure un diàleg enriquidor entre ells.

El tipus d'agrupament serà variat en les diferents sessions, algunes sessions serà en petit grup, d'altres el grup de classe sencer i també agrupament individual amb moments de reflexió col·lectiva.

PROPOSTES D'APRENTATGE I D'AVALUACIÓ

Proposta	Descripció de la proposta d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
Compartim el que aprendrem	<ul style="list-style-type: none"> - Sessió 1: Escollim un regal! Els infants hauran de fer un regal a un nen i una nena, seleccionant joguines de lliure elecció. - Sessió 2: Quin serà el futur d'aquest nadó? Els infants imaginaran el seu futur amb els seus gustos i capacitats. - Sessió 3: Qui és? Els infants hauran d'endevinar segons uns contextos i una acció, qui l'està realitzant. Posaran en pràctica les seves experiències prèvies. - Sessió 4: Què vull ser de gran? Els infants dibuixaran que volen de grans. - Sessió 5: Fes-ho com a casa: Mímica de tasques domèstiques. Els infants denotaran la seva col·laboració en les tasques de casa i a qui de la seva família li correspon. 	<p>20 minuts</p> <p>15 minuts</p> <p>15 minuts</p> <p>10 minuts</p> <p>15 minuts</p>
Aprenem.	<ul style="list-style-type: none"> - Sessió 2: Quin serà el futur d'aquest nadó? Veuran que és el mateix nadó i ells mateixos reflexionaran sobre com influeix el gènere assignat. - Sessió 3: Qui és? Un cop vegin qui és realment, i que no segueixi els estereotips de gènere, es dialogarà i s'aprendran nous models de referència. - Sessió 4: Què vull ser de gran? Se'ls preguntarà que voldrien fer en cas de ser el gènere oposat, al canviar de professió aprendran l'associació que fem respecte professió-gènere. 	<p>15 minuts</p> <p>15 minuts</p> <p>20 minuts</p>
Apliquem el que hem après.	<ul style="list-style-type: none"> - Sessió 5: Fes-ho com a casa: Mímica de tasques domèstiques. Els infants faran mímica de les tasques domèstiques i veuran de primera mà que qualsevol nen o nena són capaços de fer-ho. - Sessió 6: Que hi ha darrere de cada regal? Obrirem de forma conjunta els regals fets a la primera sessió i es farà xerrada sobre el motiu de l'elecció i sobre si hem après alguna cosa o si canviarien la seva elecció. 	<p>15 minuts</p> <p>30 minuts</p>

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS⁷

Les mesures i suports universals s'aplicaran a tots els alumnes de la classe, per tal de garantir l'aprenentatge significatiu. A més a l'escola, i sobretot a infantil, s'aplica el DUA, i es continua la línia inclusiva en aquesta situació d'aprenentatge.

Com a mesura i suport universal, es realitzarà una personalització dels aprenentatges, és a dir, es farà una explicació exemplificadora al grup classe prèvia a la realització de l'activitat.

A més, es farà una avaluació formativa, que consistirà en l'avaluació de mi cap als alumnes, i l'avaluació formadora, on ells mateixos avaluaran l'activitat amb una senzilla diana d'avaluació.

MESURES I SUPORTS ADDITIONALS⁸

Quines mesures o suports addicionals o intensius es proposen per a cadascun dels alumnes següents:

Els tres infants a continuació no tenen cap Pla Individualitzat, tot i així es faran mesures i suports addicionals.

Alumne/a	Mesura i suport addicional
Infant amb TEA	Explicació de forma visual i exemplificadora.
Infant amb TEA	Explicació de forma visual i exemplificadora.
Infant sense diagnòstic però amb suposicions de TEA i discapacitat intel·lectual.	Explicació de forma visual i exemplificadora. A més, acompanyament individual.

Programació d'una situació d'aprenentatge a l'educació infantil 6/6

Activitat 1:	Escollim un regal!	
Justificació i descripció	<p>Aquesta activitat és necessària perquè permet observar, de manera natural i sense condicionaments, les creences i els estereotips que els infants ja han interioritzat sobre els rols de gènere. L'objectiu no és educar-los o influir en les seves decisions, sinó obtenir un punt de partida sobre les idees preexistents que tenen. A través de l'observació de com classifiquen els objectes (per exemple, associant joguines o colors específics amb un nen o una nena), jo podré comprendre millor com els infants perceben el gènere i quines són les seves nocions socials prèvies.</p> <p>Aquest diagnòstic inicial és fonamental per a conduir les activitats futures que puguin abordar aquests estereotips de manera més efectiva, tenint en compte el nivell de consciència i les creences que ja tenen els infants. Així, s'aconsegueix una intervenció educativa més ajustada a la seva realitat i necessitats.</p> <p>Les teories del psicòleg Lev Vygotsky van destacar la importància d'entendre el coneixement previ dels infants com a base per a qualsevol procés educatiu. Segons Vygotsky, abans de poder ensenyar qualsevol concepte nou, és essencial identificar el nivell de desenvolupament actual de l'infant.</p>	
Finalitat	Analitzar i conèixer l'estat inicial de influència d'estereotips en els infants.	
Eix implicat	Eix 4. Un infant que forma part de la diversitat del món que l'envolta.	
Competències treballades del currículum	<ul style="list-style-type: none"> - Competència en comunicació lingüística. - Competència ciutadana - Competència en pensament creatiu 	
Objectius específics	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar si els infants mostren estereotips de gènere reflectits en l'associació de les joguines amb el gènere del nen o nena. - Afavorir l'expressió d'opinions i la capacitat d'escoltar les perspectives dels altres durant el diàleg final. 	
Sabers	<ul style="list-style-type: none"> - Incorporació d'habilitats socials i pautes bàsiques de convivència, que incloguin el respecte a la igualtat de gènere. - Desenvolupament d'actituds d'empatia respecte als altres i envers la diversitat. 	
Material i recursos	<ul style="list-style-type: none"> - 2 caps de regal - 1 cistella - Cotxe - Nino: Batman - Pilota futbol petita - Construcció de Lego colors estereotipats de noi - Plantilla per pintar un dinosaure <ul style="list-style-type: none"> - Eina de construcció de joguina - Puzzle 	<ul style="list-style-type: none"> - Nadó - Olla de joguina amb aliments de joguina dins - Raspall de cabells - Mirall - Construcció de Lego colors estereotipats de noia - Assecador de cabells - Peluix rosa d'un porquet - Plantilla per pintar un unicorn <ul style="list-style-type: none"> - Vestit d'unicorn

	<p>- Disfressa de superheroi</p> 	
<p>Imatges de la sessió</p>		
<p>Metodologia o orientacions pedagògiques pel docent</p>	<p>Seqüència didàctica</p>	
	<p>1. Els infants seuran en rotllana</p> <p>2. Veuran dues capsas de regal i un cistell ple de joguines</p>	<p>Orientacions pedagògiques</p> <p>Agrupació gran grup, 17 infants en total.</p>
	<p>3. Se'ls explicarà en que consisteix l'activitat, de forma exemplificadora.</p>	
	<p>4. Una capsa tindrà una imatge d'una nena que no coneixen, anomenada Alba.</p>	
	<p>5. Una altra capsa al costat amb una imatge d'un nen que no coneixen, anomenat Abdul.</p>	 <p>ALBA</p> <p>ABDUL</p>

	<p>6. I una cistella plena d'objectes, com nines, cotxes, raspalls de cabell, jocs de construcció, roba de diferents colors...</p>	
	<p>7. S'aixecaran un per un, i agafaran un objecte que vulguin de la tercera capsa i el posaran a la capsa de la nena i del nen en base a les seves creences. Cadascú podrà explicar lliurement perquè he seleccionat aquesta joguina i perquè l'ha posat en cada capsa. Es farà una reflexió conjunta.</p>	
	<p>8. Un cop s'acabin els objectes, de manera grupal es preguntarà si alguna de les joguines que han posat, no els hi agrada a l'Abdul o a l'Alba.</p>	<p>Aquest és el resultat final, de les joguines que han regalat al nen i la nena, un cop en aquest pas, se'ls pregunta que creuen que no els hi agrada del que li han regalat.</p>
	<p>9. Un cop acabin la capsa de regal de l'Alba es tancarà i es guardarà, i així mateix amb la de l'Abdul.</p>	<p>Les capses es guardaran, per avaluar l'inici dels estereotips existents en el seu pensament i s'obriran la darrera sessió i es farà reflexió.</p>
<p>Atenció a la diversitat</p>	<p>L'activitat perquè atengui a tota la diversitat del grup, es farà una explicació exemplificadora, és a dir, s'agafarà un objecte i es preguntarà al grup: A qui li voleu regalar això? I jo la posaré a una de les caixes del que digui la majoria. En cas que algun infant, quan li toqui el torn, no hagi entès o escoltat el que s'ha de fer se li tornarà a explicar de forma individualitzada.</p>	
<p>Avaluació</p>	<p>L'avaluació dels infants s'ha recollit en una rúbrica d'avaluació que es troba en l'annex número 10. A més, s'annotarà tota la sessió en un diari d'observació. Cal mencionar, que un criteri d'avaluació avaluat ha estat influenciat per les seves habilitats comunicatives. Gran part dels infants que no han justificat la seva elecció amb arguments estereotipats, és perquè no ho han sabut expressar, ni posar-li paraules al que volien dir. D'altres sí que han respost amb comentaris molt estereotipats.</p>	
<p>Autoavaluació</p>	<p>La meva pròpia autoavaluació està reflectida en l'annex número 12. Els infants avaluaran l'activitat en una fitxa mostrada en l'annex 13.</p>	

Activitat 2:	Quin serà el futur d'aquest nadó?	
Justificació i descripció	<p>En aquesta activitat, simplement pel nom d'un nadó que identifica el seu gènere, els infants projecten els seus propis estereotips i idees preconcebudes. Aquesta és una forma eficaç d'evidenciar com el gènere pot influir en la percepció que es té d'una persona, fins i tot sense cap altra informació que no sigui el gènere percebut pel nom.</p> <p>Quan els infants descobreixen que és el mateix nadó, es crea un espai de reflexió perquè qüestionin perquè han pensat en certes característiques o rols per al nadó depenent del nom. Això indirectament en la seva estructuració de pensament afavoreix la desconstrucció dels prejudicis de gènere i permet que els infants entenguin que les persones, independentment del seu gènere, poden tenir interessos, capacitats i somnis diversos.</p>	
Finalitat	La finalitat de l'activitat és ajudar els infants a prendre i a entendre que les capacitats i interessos d'una persona no depenen del seu sexe, sinó de les seves pròpies preferències i habilitats.	
Eixos implicats	<p>Eix 2. Un infant que es comunica amb diferents llenguatges.</p> <p>Eix 4. Un infant que forma part de la diversitat del món que l'envolta.</p>	
Competències treballades del currículum	<ul style="list-style-type: none"> - Competència en comunicació lingüística. - Competència ciutadana - Competència en pensament creatiu 	
Objectius específics	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar els estereotips de gènere que els infants associen amb noms masculins i femenins. - Fomentar la reflexió sobre com les expectatives poden canviar segons el gènere percebut. 	
Sabers	<ul style="list-style-type: none"> - Participació en converses per compartir descobertes, hipòtesis, desitjos, sentiments i emocions. - Contrast de les pròpies idees amb les dels altres i incorporació de les seves aportacions. - Ús de la llengua oral per mostrar acords i desacords i resoldre conflictes. - Identificació i rebuig d'estereotips de gènere en el joc i l'entorn proper amb l'ajuda de l'adult. 	
Material i recursos	<ul style="list-style-type: none"> - 4 fitxes amb el nadó i el seu nom a sota de la imatge 	
Metodologia o orientacions pedagògiques pel docent	Seqüència didàctica	Orientacions pedagògiques
	1. L'activitat s'inicia tots asseguts a la taula al seu lloc i es dividirà en 4 grups.	
	2. Es reparteix a cada grup la imatge d'un nadó de gènere neutre amb un nom assignat a sota, Maria, Marc, Paula i Pau.	
3. Es deixarà uns minuts perquè llegeixin el nom i identifiquin el gènere del nadó.		

	<p>4. Jo aniré preguntant taula per taula i infant per infant el següent:</p> <ol style="list-style-type: none"> A què li agradarà jugar? Quin serà el color seu preferit? Si aquest nadó fos un animal, quin seria? I per què? Com penseu que serà la seva personalitat? Serà simpàtic, tímid, valent, creatiu...? Com serà la seva habitació? Quina feina tindrà quan sigui gran? 		
	<p>5. Un cop acabin tots els infants de parlar, es descobrirà, enganxant a la pissarra les 4 imatges, s'adonaran que és el mateix nadó. I de forma oberta es preguntaran aquestes:</p> <ol style="list-style-type: none"> Us ha sorprès saber que és el mateix nadó? Per què? Per què pensàveu coses diferents d'ell només pel nom? Creieu que el nom canvia les coses que li poden agradar? Pot un nen fer les mateixes coses que una nena? Tothom pot jugar a tot tipus de jocs, oi? Per què? Què diries si algú et digués que no pots fer alguna cosa perquè ets un nen o una nena? 		
	<p>6. Per acabar, es llegirà el conte: Hi ha res més avorrit que ésser una princesa rosa? De Raquel Díaz Reguera</p>		
	<p>7. Al acabar, faran l'avaluació de l'opinió sobre l'activitat, de forma individual, mentre es comenta de forma oral.</p>		
<p>Atenció a la diversitat</p>	<p>Abans que els infants comencin a rumiar se'ls llençaran preguntes, exposades en les anteriors files, per tal d'ajudar a aquells que no tenen tanta capacitat d'imaginació. L'ordre de participació estarà planificat perquè els infants amb alguna dificultat escoltin exemples dels companys abans d'arribar al seu torn. Si tot i així, no saben ben bé que fer se'ls repetirà la pregunta a poc a poc.</p>		
<p>Avaluació</p>	<p>L'avaluació dels infants es troba en l'annex número 10.</p>		
<p>Autoavaluació</p>	<p>La meva pròpia autoavaluació està reflectida en l'annex número 12. A més a més, a l'acabar la sessió els infants s'autoavaluaran a ells i també a l'activitat, amb la taula a l'annex 13, qual cosa m'ajudarà a saber com ha anat per millorar les darreres sessions. Els infants posaran paraules i compartiran en veu altre la seva opinió respecte l'activitat, si els i agradat, el que si i el que no, si els ha fet pensar, coses que els hi ha impactat... I un cop acabem de parlar expressaran en aquesta fitxa el seu content amb l'activitat realitzada.</p>		

Activitat 3:	Qui és?	
Justificació i descripció	L'activitat es necessària dins de la Situació d'aprenentatge perquè no només contribueix al desenvolupament cognitiu mitjançant la programació del Beebot i la presa de decisions, sinó que també aborda valors essencials com la igualtat, el respecte i la comprensió de la diversitat de rols en la societat. Quan els nens i nenes decideixen cap a quina acció han d'enviar el Beebot basant-se en les seves pròpies percepcions, se'ls brinda l'oportunitat d'expressar i analitzar quines idees tenen sobre quines tasques o accions corresponen a homes o dones. Un cop descobert qui realment fa l'acció i trenca amb els estereotips, s'entra en diàleg obert per donar lloc a la reflexió.	
Finalitat	Desafiar les idees preconcebudes que els infants poden tenir sobre els rols de gènere en la nostra societat.	
Eix implicat	Eix 4. Un infant que forma part de la diversitat del món que l'envolta.	
Competències treballades del currículum	<ul style="list-style-type: none"> - Competència en comunicació lingüística. - Competència digital - Competència ciutadana - Competència en pensament creatiu 	
Objectius específics	<ul style="list-style-type: none"> - Fomentar l'aprenentatge actiu mitjançant l'ús de les TIC, ajudant els infants a desenvolupar habilitats digitals mentre donen instruccions al Beebot en un ambient de treball en equip. - <u>Obrir un espai de conversa sobre els prejudicis i les idees preconcebudes, fomentant una visió més igualitària i inclusiva.</u> 	
Sabers	<ul style="list-style-type: none"> - Ús d'un llenguatge respectuós amb les diferències i identificació progressiva, amb acompanyament adult, d'estereotips lingüístics. - Disposició al diàleg i flexibilització d'actituds personals, amb acompanyament de l'adult. - Observació de la diversitat de costums, maneres d'interpretar la realitat, procedències, llengües familiars, entre un mateix i els companys i companyes de classe, i acceptació d'aquesta realitat com una manera d'aprendre. 	
Material i recursos	<ul style="list-style-type: none"> - Plantilla base transparent dels Beebots - 1 beebot - Imatges impreses per col·locar a sota de la plantilla transparent 	
Metodologia o orientacions pedagògiques pel docent	Seqüència didàctica	Orientacions pedagògiques
	1. S'inclourà dins d'un racó d'aprenentatge, per tant, l'agrupació serà en petit grup amb 2-3 infants	
	2. El Beebot es col·locarà a la casella de sortida, que pot ser a la imatge d'un home o d'una dona.	

	<p>3. Els infants hauran de xerrar cap a quina acció el volen encaminar, cap a una persona cuidant un nadó, una persona arreglant un televisor...</p>	
	<p>4. Els infants donaran les instruccions al Beebot cap on s'ha de desplaçar.</p>	
	<p>5. El Beebot es desplaçarà, i s'aturarà en una imatge que representi una acció que hagin escollit.</p>	
	<p>6. Explicaran els motius de la seva elecció.</p>	
	<p>7. Un cop acabin, es revelarà la imatge de l'acció, qui realment l'estava fent.</p>	
	<p>8. Aquest enfrontament sobre qui pensaven qui era, i sobre qui realment portarà a fer reflexió i diàleg.</p>	
<p>Atenció a la diversitat</p>	<p>Al ser una activitat amb l'agrupament molt reduït, de 2-3 infants, l'explicació serà individualitzada amb cada un d'ells, cosa que portarà a què entenguin la missió de l'activitat i fomentar la participació al màxim.</p>	
<p>Avaluació</p>	<p>S'anotaran els seus comentaris i resultats relacionals en un diari d'observació. A més, individualment, se'ls avaluarà en una rúbrica d'avaluació que es troba en l'annex 10.</p>	
<p>Autoavaluació</p>	<p>La meva pròpia autoavaluació està reflectida en l'annex número 12. Els infants avaluaran l'activitat en l'annex 13.</p>	

Activitat 4:	Fes-ho com a casa: Mímica de tasques domèstiques	
Justificació i descripció	L'activitat és necessària perquè és molt important ensenyar als nens i nenes des d'una edat primerenca que tots poden i han de col·laborar en les tasques domèstiques, es contribueix a la creació d'una societat més justa i equitativa. A més, el joc i la mímica faciliten la reflexió d'una forma lúdica, permetent que els infants interioritzin el concepte d'igualtat de manera divertida i accessible. Aquesta activitat també contribueix a la construcció d'una visió més equitativa dels rols de gènere, ajudant al fet que els nens qüestionin els models tradicionals i aprenguin a ser responsables de les tasques en la llar sense importar el seu gènere.	
Finalitat	Promoure la comprensió de la col·laboració i la corresponsabilitat en la llar, independentment del gènere. A través del joc, es pretén que els nens i nenes reflexionin sobre les tasques domèstiques i comprenguin que tots, sense importar el seu gènere, poden col·laborar en la llar.	
Eixos implicats	Eix 2. Un infant que es comunica amb diferents llengüatges. Eix 4. Un infant que forma part de la diversitat del món que l'envolta.	
Competències treballades del currículum	<ul style="list-style-type: none"> - Competència en comunicació lingüística. - Competència ciutadana - Competència en pensament creatiu 	
Objectius específics	<ul style="list-style-type: none"> - Fomentar la reflexió sobre les tasques domèstiques en la llar, involucrant als nens en l'anàlisi de qui fa cada tasca a casa seva. - Promoure la idea que tant nenes com nens poden participar i col·laborar en les feines de casa, derrocant els estereotips de gènere. 	
Sabers	<ul style="list-style-type: none"> - Participació en converses per compartir descobertes, hipòtesis, desitjos, sentiments i emocions. - Contrast de les pròpies idees amb les dels altres i incorporació de les seves aportacions. - Ús de la llengua oral per mostrar acords i desacords i resoldre conflictes. - Identificació i rebuig d'estereotips de gènere en el joc i l'entorn proper amb l'ajuda de l'adult. 	
Material i recursos	<ul style="list-style-type: none"> - Fitxes impreses de diferents tasques domèstiques 	
Metodologia o orientacions pedagògiques pel docent	Seqüència didàctica	Orientacions pedagògiques
	1. Els infants es trobaran asseguts a la rotllana. S'explicarà als infants que jugarem a un joc de mímica sobre les tasques de la llar. A més l'explicació d'aquest joc es fonamentarà amb la seva participació relatant els coneixements previs sobre el tema.	Heu jugat algun cop a jocs de mímica? De pel·lícules?
	2. Es crearà un diàleg sobre qui fa les tasques a casa seva (per exemple, escombrar, rentar plats, cuinar...). A més, opinaran si els hi sembla bé.	Sabeu que són les tasques domèstiques? Digueu-me exemples?
	3. Es preguntarà si ells hi col·laboren i quines tasques solen fer.	Vosaltres col·laboreu? Important usar el terme col·laboreu i no, ajudeu.
	4. S'explicarà el joc que consistirà un joc de mímica en què representaran diferents tasques de la llar perquè els seus companys les endevinin.	

	<p>5. Sortirà un infant i agafarà una targeta a l'atzar, que mostrarà una tasca de la llar.</p>	
	<p>6. Representarà l'acció que hi hagi a la targeta.</p>	
	<p>7. Els companys tractaran d'endevinar-la. Un cop endevinada sortirà el següent.</p>	
	<p>8. D'aquesta manera, veuran que tots són capaços de realitzar-les, independentment del seu gènere. Fomentar reflexió oberta.</p>	
	<p>9. Un finalitzat el joc, es farà una xerrada on els infants puguin expressar què han après i si pensen que les tasques de la llar haurien de ser compartides entre tots els membres de la família.</p>	
	<p>10. Per finalitzar, ompliran la diana d'avaluació en funció del que els hi hagi agradat l'activitat. Mentre pinten comenten com s'han sentit, que ha estat més difícil, fàcil...</p>	
<p>Atenció a la diversitat</p>	<p>Jo agafaré una targeta a l'atzar i explicaré que l'acció que m'ha tocat, l'he de fer amb el meu cos i sense parlar. Procediré a fer-ho i entre tots hauran d'endevinar, qui l'endevini sortirà. D'aquesta forma veuran l'exemple i entendran com l'han de fer.</p>	
<p>Avaluació</p>	<p>S'anotaran els seus comentaris i resultats relacionals en un diari d'observació. A més, individualment, se'ls avaluarà en una rúbrica d'avaluació que es troba en l'annex 10.</p>	
<p>Autoavaluació</p>	<p>La meva pròpia autoavaluació està reflectida en l'annex número 12. Els infants avaluaran l'activitat en l'annex 13.</p>	

Activitat 5:	Què vull ser de gran?	
Justificació i descripció	<p>L'activitat que es descriurà a continuació es porta a terme és necessària per ampliar horitzons. Des de ben petits se'ns limita a què coses aspirar, com pot ser la professió que volem desenvolupar. Com a societat s'espera que els homes desenvolupin professions d'acció com bombers, pilots... i d'altra banda que les dones desenvolupin professions de cura, com infermeres, mestres... Això és el que s'espera i condiona els interessos individuals que sobrepassen els estereotips de gènere.</p> <p>És necessari ampliar horitzons i fer veure als infants que hi ha més enllà, món per descobrir que no se'ls hi ha presentat ni se'ls hi ha donat l'opció. Que realment han d'escollir allò que més els interressi i apassioni, lluitar per aconseguir-ho que gaudiran treballant d'allò que més desitgen, sense escoltar el que toca fer. Paulo Freire i la seva pedagogia de l'alliberament, a través de l'educació, defensava un aprenentatge que permetés als infants qüestionar les estructures socials i culturals que limiten les seves possibilitats.</p>	
Finalitat	Sensibilitzar els infants sobre els estereotips de gènere i les seves possibles influències en la forma com es perceben a ells mateixos i el món que els envolta. Que els infants s'adonin de les opcions que tenen per triar la professió o els rols que desitgin, sense que estiguin condicionats per estereotips de gènere.	
Eixos implicats	Eix 2. Un infant que es comunica amb diferents llenguatges. Eix 4. Un infant que forma part de la diversitat del món que l'envolta.	
Competències treballades del currículum	<ul style="list-style-type: none"> - Competència en comunicació lingüística. - Competència ciutadana - Competència en pensament creatiu 	
Objectius específics	<ul style="list-style-type: none"> - Observar les preferències i aspiracions professionals dels infants per detectar quins estereotips de gènere poden estar presents en les seves eleccions. - Sensibilitzar els infants sobre la llibertat de triar les seves professions i rols independents del seu gènere. 	
Sabers	<ul style="list-style-type: none"> - Participació en converses per compartir descobertes, hipòtesis, desitjos, sentiments i emocions. - Desenvolupament d'actituds d'empatia respecte als altres i envers la diversitat. - Disposició al diàleg i flexibilització d'actituds personals, amb acompanyament de l'adult. - Observació de la diversitat de costums, maneres d'interpretar la realitat, procedències, llengües familiars, entre un mateix i els companys i companyes de classe, i acceptació d'aquesta realitat com una manera d'aprendre. 	
Material i recursos	<ul style="list-style-type: none"> - Fulls blancs - Llapis i retoladors - Fitxes per ensenyar altres models de referència no estereotipats 	
Metodologia o orientacions pedagògiques pel docent	Seqüència didàctica	Orientacions pedagògiques
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asseguts a la rotllana, a través del diàleg i la participació activa s'activaran els coneixements previs sobre que saben de les professions laborals. 	Sabeu que són les professions? Les feines? Quines coneixeu? Doneu-me exemples.
	<ol style="list-style-type: none"> 2. Explicació als infants que realitzaran una activitat en la qual dibuixaran el que volen ser de grans. S'explicarà l'experiència pròpia volent ser mestra. 	Quan jo era petita que creieu que volia ser de gran? De vegades de petits volem ser una cosa i quan ens fem grans canviem d'opinió, però en el meu cas no va ser així. Jo sempre he volgut ser mestra.

	<p>3. Els encarregats repartiran fulls i llapis de colors o retoladors perquè puguin començar els seus dibuixos. Un cop asseguts a la taula, jo dibuixaré el meu dibuix a la pissarra perquè el puguin agafar d'exemple el que s'ha de fer.</p>	<p>Important fer l'exemple a la pissarra amb l'atenció dels infants. Un cop fet, s'esborrarà per tal que no l'imitin, ni el copiïn, i treballin en el seu propi dibuix.</p>
	<p>4. Els infants dibuixen lliurement allò que voldrien ser quan siguin grans.</p>	<p>No han de dir en veu alta cadascú el que vol ser, per evitar que s'imitin i no dibuixin allò que desitgen ser.</p>
	<p>5. Un cop acabats els dibuixos, els infants que explicaran breument què han dibuixat i perquè els agradaria ser això en el futur.</p>	
	<p>6. Es preguntarà als infants que s'imaginin si fossin del gènere oposat del que s'identifiquen actualment, i que els hi agradaria ser llavors.</p>	
	<p>7. Un cop totes i tots saben que voldrien ser si fossin del gènere contrari, es parlarà perquè han canviat la seva elecció i si és així, perquè han decidit fer-ho.</p>	
	<p>8. S'obrirà un espai de reflexió on s'explicaran diferents referents no estereotipats i es creï un diàleg per trencar els estereotips mostrats en els dibuixos.</p>	<p>Què es necessita per ser futbolista? Dues cames? Les noies i els nois en tenen. Què es necessita per ser mestre que s'ha de fer? Estudiar i estimar molt als infants. Les noies i els nois ho poden fer.</p>
<p>Atenció a la diversitat</p>	<p>A l'explicar l'activitat amb tot el grup classe, es farà un exemple, on dibuixaré a la pissarra a mi vestida de mestra amb una bata, una pissarra darrere i infants al voltant. Veuran que el meu somni es convenir-me en mestra i es el que he dibuixat, així veuran clar que han de dibuixar el que volen ser. També per l'infant 8, que té dificultats comunicatives i de dibuix se'l presentarà dues fitxes, mostrades en l'annex 14, perquè pugui assenyalar que vol ser de gran.</p>	
<p>Avaluació</p>	<p>S'avaluarà als infants a través de la rúbrica d'avaluació que hi ha a l'annex 10. A més s'annotarà en un diari d'observació tots els comentaris i reflexions fets.</p>	
<p>Autoavaluació</p>	<p>M'autoavaluaré en la rúbrica ubicada a l'annex 12. Els infants avaluaran l'activitat i quedarà mostrat en l'annex 13.</p>	

Activitat 6:	Què hi ha darrere de cada regal?	
Justificació i descripció	Aquesta activitat és interessant pels infants, ja que existeix la possibilitat que els infants, després de totes les sessions canviïn d'opinió sobre els objectes escollits per a les caixes de regal, s'observa el procés evolutiu de les seves preferències i en l'impacte que poden tenir les experiències d'aprenentatge compartides. Després de diverses sessions i exposicions a noves perspectives, els infants poden experimentar canvis en les seves valoracions i eleccions inicials, això és molt ric per ells el contrast d'idees.	
Finalitat	Aquesta activitat permetrà veure si les seves percepcions o idees sobre gènere i rols han evolucionat al llarg de les sessions, promovent l'autocrítica i l'obertura al canvi.	
Eixos implicats	Eix 2. Un infant que es comunica amb diferents llenguatges. Eix 4. Un infant que forma part de la diversitat del món que l'envolta.	
Competències treballades del currículum	<ul style="list-style-type: none"> - Competència en comunicació lingüística. - Competència ciutadana - Competència en pensament creatiu 	
Objectius específics	<ul style="list-style-type: none"> - Fomentar la reflexió personal sobre les decisions preses en la selecció dels objectes per a les caixes de regal. - Desenvolupar la capacitat d'autoanàlisi en relació amb les preferències pròpies i les de les altres persones. 	
Sabers	<ul style="list-style-type: none"> - Ús de la llengua oral per mostrar acords i desacords i resoldre conflictes. - Identificació i rebutjament d'estereotips de gènere en el joc i l'entorn proper amb l'ajuda de l'adult. - Observació de la diversitat de costums, maneres d'interpretar la realitat, procedències, llengües familiars, entre un mateix i els companys i companyes de classe, i acceptació d'aquesta realitat com una manera d'aprendre. 	
Material i recursos	2 caps de regal amb totes les joguines classificades dins d'elles	
Metodologia o orientacions pedagògiques pel docent	Seqüència didàctica	Orientacions pedagògiques
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Primer els infants s'asseuran en rotllana. 	
	<ol style="list-style-type: none"> 2. Es mostraran les caixes de la primera sessió, i recordaran els infants que van preparar dues caixes de regal: una per a un nen i una altra per a una nena, seleccionant diversos objectes per a cadascuna. 	En aquest moment és molt important l'entonació i les paraules emprades, per captar la seva atenció i que gaudeixin de l'activitat.

	<p>3. Sortirà un voluntari i explicarà que hi ha dins i si hi ha alguna cosa diferent. A continuació es mostrarà a tothom que hi ha a dins. Aquesta part de l'activitat està pensada per explorar i reflexionar sobre les seves eleccions anteriors.</p>	
<p>4. Es demana als infants que pensin en perquè van triar certs objectes per a la caixa de "nen" o de "nena".</p>		
<p>5. Es llegiran les cartes de l'Abdul i de l'Alba agraïnt els regals que els infants han seleccionat, a més de trencant els estereotips de gènere.</p>		
<p>6. Es preguntarà si avui triarien els mateixos objectes o si ara seleccionarien alguna cosa diferent.</p>		
<p>7. Reflexionaran si creuen que els objectes que van triar només poden ser usats per nens o nenes, i si és així, per què. Ajudar a reflexionar si els seus gustos personals estan limitats pel gènere.</p>		
<p>8. Es canviarà l'enfocament i s'animarà als infants crear un cistell de joguines per l'Abdul i l'Alba, perquè puguin jugar tots dos junts al que més desitgin.</p>		

	9. Resumim tot el tractat i destacant que tots podem triar allò que ens agradi independentment del gènere.	
Atenció a la diversitat	Al llarg de l'activitat es farà servir frases curtes i senzilles per donar les instruccions, per exemple: "Mirem què hi ha a les caixes." "Pensem si tothom pot jugar amb aquestes coses." A més, hi haurà un alt grau d'anticipació, ja que prèviament s'explicarà què es farà i què s'espera de cada infant, així poden preparar-se millor per a l'activitat. A més s'oferirà, si necessiten un temps de descans, que puguin fer servir el racó de la calma per després tornar a connectar.	
Avaluació	S'avaluarà als infants a través de la rúbrica d'avaluació que hi ha a l'annex 10. A més s'anotarà en un diari d'observació tots els comentaris i reflexions fets.	
Autoavaluació	M'autoavaluaré en la rúbrica ubicada a l'annex 12. Els infants avaluaran l'activitat i quedarà mostrat en l'annex 13.	

HOLA AMICS I AMIGUES!!! 🎉🎉! SOC L'ALBA. 🌈

VULL DIR-VOS UNA COSA MOLT IMPORTANT... GRÀCIES,
GRÀCIES, GRÀCIES!!! 😊

ELS REGALS QUE M'HEU FET SÓN... SÓN... ESPECTACULARS!!!
ARA US EXPLICARÉ EL QUE MÉS M'HA AGRADAT.

🏀 LA PILOTA? WOW!! M'HA SERVIT PER APRENDRE A FER
TOCS COM LES FUTBOLISTES! I... SABEU QUÈ? VAIG JUGAR
UN PARTIT MEGA DIVERTIT AMB UNS AMICS! GOL, GOL,
GOOOL!!

🦄 L'UNICORN? UAU! ÉS TAN BONIC QUE L'HE PINTAT DEL
MEU COLOR PREFERIT! VERD!!! I HA QUEDAT PRECIIHÓS!!!

🔮 EL MIRALL? MÀGIA PURA! L'HE FET SERVIR PER MIRAR
RACONS QUE NI SABIA QUE EXISTIEN! QUINA AVENTURA!!

🚗 I EL COTXE DE CARRERES? BRUM, BRUM, BRUUUUM!!
VAIG FER UNA CARRERA AMB LA MEVA GERMANA I... EL
COTXE POLICIA VA GUANYAR!! ANAVA A MIL PER HORA!! 🚔

GRÀCIES, GRÀCIES, GRÀCIES!!

SOU ELS MILLORS CLASSE DE LA MARY ANNYNG!!! 🥰❤️🎂

HOLA AMICS I AMIGUES!!! 🎉 🎉! SOC L'ABDUL. ✨

PRIMER DE TOT... MOLTES GRÀCIES!!! 😊
ELS REGALS QUE M'HEU DONAT SÓN MÀGICS! M'HAN
ENCANTAT I HE JUGAT MOOOLT!

🦖 EL DINOSAURE? WOW! L'HE PINTAT DEL MEU COLOR
PREFERIT... EL ROSA!!! ❤️ HA QUEDAT TAN DIVERTIT QUE
SEMBLA QUE BALLA DE CONTENT!

🧩 ELS PUZLES? GENIALS! ELS HE FET TOTS AMB LA MEVA
FAMÍLIA! PERÒ EL MEU PREFERIT ÉS... EL DE LA LADYBUG!!!
SABEU QUÈ? JO TAMBÉ VULL SER TAN VALENT COM ELLA!!
🐞 💪

🍷 I EL MENJAR DE JOGUINA? OH, QUINA AVENTURA! HE
CUINAT UN SOPAR MOLT BO PER AL BATMAN 🍷 🍷, I
DESPRÉS L'HE POSAT A DORMIR AL BRESSOL! 😴

MOLTES, MOLTES GRÀCIES CLASE DE LA MARY ANNING!!!
SOU ELS MILLORS AMICS I AMIGUES QUE PODRIA TENIR! 🎉

